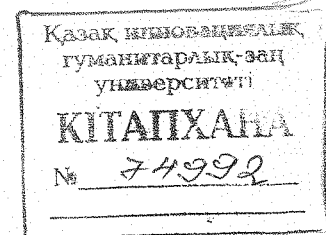

Ш.К. Отелбай, А. Шаримхан

**«1С - Бухгалтерия 8.3»
бағдарламасын оқуға арналған
тәжірибелік құрал**

Оқу құралы

Алматы, 2020

ӘОЖ 657
КБЖ 65.052
О-82

Басылым «Нархоз Университеті» АҚ, Бизнес Мектебінің
ғылыми кеңесімен ұсынылды

Рецензенттер:

М.Ж. Жарылкасынова «Нархоз Университеті» АҚ, Бизнес
мектебінің деканы орынбасары, э.ғ.к., қауымдастырылған
профессоры

А.С. Джондельбаева «Нархоз Университеті» АҚ, «Есеп,
талдау және аудит» ГББД директоры, э.ғ.к., доктор PhD,
қауымдастырылған профессоры

Отелбай Ш.К., Шаримхан А.

ІС-Бухгалтерия 8.3 бағдарламасын тәжірибеде қолдану:
Оқу құралы жоғары оқу орындарының студенттеріне арналған.
1-ші басылым – Алматы: ТОО Лантар Трейд, 2020 – 111 с.

ISBN 978-601-7607-41-8

«ІС-Бухгалтерия 8.3» бағдарламасын оқуға арналған
тәжірибелік құралы, бухгалтерлік есепті автоматтандыруды
сапалы, жаңа деңгейге шығаруға қабілетті танымал бухгалтерлік
бағдарламада орындалатын зертханалық тапсырмалар мен
мысалдарды қамтиды.

Ұсынылған курс экономиканың нақты секторындағы
бухгалтерлік есептегі автоматтандырылған жүйелерді қолдануды
зерттеуге көмектеседі. Берілген кейс тапсырмалар «ІС: Қазақстан
8.3» бағдарламасын пайдалана отырып, зертханалық сабақтарда
апробацияланды.

Зертханалық жұмыстарды орындай отырып, студенттер
жаңа ақпараттық базаны орнатудан бастап бухгалтерлік
есептілікті қалыптастыруға дейінгі толық жолдан өтеді.

ӘОЖ 657
КБЖ 65.052

ISBN 978-601-7607-41-8

© Отелбай Ш.К.,
Шаримхан А., 2020
© ТОО Лантар Трейд, 2020

Мазмұны

1	Кіріспе	4
2	Тапсырманың мазмұны	7
3	Зертханалық жұмыс 1: бағдарламаны іске қосу, ұйым мәліметтерін енгізу	9
4	Зертханалық жұмыс 2: бөлімшелердің, жеке тұлғалардың, қызметтердің, жауапты тұлғалардың анықтамалықтарын құру	17
5	Зертханалық жұмыс 3: негізгі құралдар мен МЕА анықтамалықтарын құру	25
6	Зертханалық жұмыс 4: номенклатуралар мен контрагенттердің анықтамалықтарын құру	29
7	Зертханалық жұмыс 5: бастапқы қалдықтарды еңгізу (сальдо)	41
8	Зертханалық жұмыс 6: сатып алушылармен және жеткізушілермен есеп айырысу	53
9	Зертханалық жұмыс 7: іс сапар шығындары бойынша операциялар	60
10	Зертханалық жұмыс 8: шаруашылық ситуация: НҚ сатып алу (су тазартқыш)	69
11	Зертханалық жұмыс 9: операциялық жал	73
12	Зертханалық жұмыс 10: еңбекақы және оған байланысты төлемдердің есебі	82
13	Зертханалық жұмыс 11: өндіріс және сату	97
14	Зертханалық жұмыс 12: сатып алушыларға дайын өнім (ДӨ) өткізу бойынша шаруашылық ситуация	103
15	Қорытынды	109
16	Қосымша: 2020 жылғы жағдай бойынша шоттар жоспары	111

КІРІСПЕ

«ІС: Бухгалтерия 8.3» - есептің автоматтандырылуын жаңа сапалы деңгейге апара алатын өте танымал бухгалтерлік бағдарлама. «Қазақстан үшін бухгалтерия» конфигурациясы бухгалтерлік және салық есебін автоматтандыруға мүмкіндік беретін әмбебап жүйе және қолайлы өнім, оған қосылған қызметтер қандай да болмасын бизнестің бухгалтерлік есебін тиімді жүргізуіне мүмкіндік береді.

Жыл сайын дамып отырған заманауи технологиялар ІС бағдарламасын қолдануда бұлтты технологияны еңгізе білді. Бұл қаржылық саладағы мамандарға, пайдалануға ең қол жетімді және ыңғайлы болып табылатын бағдарламаны қолдана білудің қажеттілігін білдіреді. Бағдарламаны білу мен оны пайдалана алу маманға операцияларды орындау, әр түрлі есеп берулерді алу және кеңседен алыс орналасса да қажет ақпаратты алуға мүмкіндік береді, бұл үшін тек ғаламторға қосылған ноутбук болса жеткілікті. Конфигурацияның мұндай бейімділігі, бизнестің жылдам, тиімді болуына жол ашады.

Ұсынылып отырған курс нақты сектордағы бухгалтерлік есептегі автоматтандырылған жүйелерін пайдалануды зерттеуге көмектеседі. Беріліп отырған кейс – тапсырмалар «ІС: Бухгалтерия 8.3» бағдарламасын қолдану арқылы зертханалық сабақтарда дәлелденген.

Кейс – тапсырмалар өндірістік ұйымның мысалында құрастырылған. Студенттер ақпараттарды мәліметтер базасына еңгізеді, шаруашылық операцияларды орындайды, активтер, міндеттемелер, кірістер, шығыстар есебін жүргізеді, еңбекақыны және дебиторлармен есеп айырысуларды есептейді, алғашқы құжаттарды, әр түрлі ағымдағы және регламентелген есеп берулерді құрастырады.

Пәнді оқудың нәтижесінде студент жасай алады:

1. Бағдарламаны дайындап және іске қосу;
2. Ұйым туралы мәліметтерді еңгізу;
3. Есеп параметрлерін баптау;
4. Анықтамалықтарды толтыру;
5. Бастапқы қалдықтарды еңгізу;
6. Активтер, міндеттемелер, кірістер, шығыстар, капитал есебін рәсімдеу және жүргізу;
7. Алғашқы құжаттар, есеп тіркелімдер, айналым тізімдемесі және басқа да ақпараттық жұмыс анықтамалықтар мен есеп берулерді құрастыру;
8. Есептік бухгалтерлік тіркелімдерді жабу мен бухгалтерлік есептіліктің қаржылық нысандарын толтыру;
9. Жалақы есептеу бойынша операцияларды, еңбекақы төлеу қорымен байланысты салықтар мен ұсталымдарды есептеу бойынша операцияларды орындау;
10. Кезеңді жабу, бухгалтерлік регистрлерін жабу. Бухгалтерлік есеп берудің қаржылық нысандарын толтыру.

Зертханалық жұмыстарды орындай отырып, студенттер жаңа ақпараттық базаны орнатудан бастап бухгалтерлік есептілікті құрастыруға дейінгі толық жолдан өтеді.

Конфигурация келесідей мүмкіндіктерді қарастырады:

- Тауарлық материалдық қорлар есебі;
- Банктік және кассалық операциялар есебі;
- Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің есебі;
- Контрагенттермен өзара есеп айырысулар есебі;
- Кадрлық есепті жүргізу мен ұйым қызметкерлерінің еңбекақы есебі;
- Өндірістік есеп;
- Салық есебі;
- Регламенттік операцияларды орындау.

Бағдарлама ортақ ақпараттық базада бірнеше ұйымның есебін жүргізу мүмкіндігін қарастырады. Құрылымдық бөлімшелердің есебін жеке баланста бөлектеп немесе бөлектемей жүргізуге мүмкіндік бар. Сонымен қатар құрылымдық бөлімшелер үшін салық комитетінің шеңберінде есептіліктерді құрастыру мен салықтарды есептеу мүмкіндігі жүзеге асырылған.

Авторлар: Өтелбай Шолпан Карловна, Нархоз Университеті, Бизнес Мектебінің «Есеп, талдау және аудит» Ғылыми Білім Беру Департаментінің аға оқытушысы, «Кәсіби бухгалтерлер академиясы «Учет» БКҰ нақты мүшесі, бухгалтер практик, ҚР – ның саптағы кәсіби бухгалтері.

Шаримхан Анарбек, Нархоз Университеті, Бизнес Мектебінің «Есеп, талдау және аудит» Ғылыми Білім Беру Департаментінің аға оқытушысы, Кәсіби бухгалтерлер альянсы БКҰ нақты мүшесі, ҚР – ның саптағы кәсіби бухгалтері.

ТАПСЫРМАНЫҢ МАЗМҰНЫ

«АлтынСу» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің бухгалтерлік есебі автоматтандырылады. Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі, «DaDa» салқындалатын сусын өндірумен айналысады.

- «DaDa» Қарақат;
- «DaDa» Алма;
- «DaDa» Апельсин.

Ұйымның есебін автоматтандыруға дейін де қаржылық - шаруашылық қызметі жүріп тұрған және бухгалтерлік есептің шоттары бойынша кіріспе балансы бар.

ЖШС - де шырын өндірісіне арналған құрылғы бар яғни шырын өндірісіне арналған конвейер желісі, ол мыналардан тұрады:

1. Суды сүзу және тазарту жүйесі;
2. Шикізатты дайындауға арналған сорғылар мен сүзгілер жүйесі;
3. Бақтар жиынтығы (қоспаларды араластыру және сақтау үшін);
4. Гомогенизатор;
5. Пастеризатор;
6. Жылу алмастырғыш;
7. Асептикалық сақтауға арналған сыйымдылық;
8. Шырындарды пакеттерге құюға арналған жабдық;
9. Құйылған шырындарды ыдыстарға буып түйуге беруге және шығаруға, жапсыруға арналған құрылғы.

Қызметкерлердің жалақысынан ақша үнемдеу үшін өндірістік желіні басқарудың бүкіл процесі компьютерлендірілген, оны аз адам басқара алады.

Шырындарды өндіруге арналған шикізат. Қайта калпына келтірілген шырын өндіру үшін келесі шикізаттар мен материалдар қажет:

1. Концентратталған шырын;

2. Тазартылған су;
3. Қант;
4. Әр түрлі қоспалар (мысалы, дәрумендер, минералдар);

5. Шырын өндіру технологиясының сақталуы.

Қалпына келтірілген шырын өндіру процесі: Негізгі шикізат - Концентратталған шырын - 30-40 секундта 100-110 градусқа дейін қызады. Қыздырылған күйде концентрат 3-4 секунд ұсталады. Содан кейін шырын бөлме температурасына 30-40 секунд ішінде қайтадан салқындатылады. Алынған шырынға таза дайындалған суды қосу. Суды бұрын концентраттан буланған мөлшермен тең мөлшерде қосу керек.

Әр түрлі қосымша элементтерді (витаминдер, минералдар) қосу. Технологияның барлық талаптарын дұрыс және нақты сақтай отырып, біз 100% шырын аламыз, оның дәмі мен қоректік заттардың құрамын жаңа сығылған шырыннан кем түспейді. Шырын шығаратын зауыт концентраттан алынған шырындарды ғана емес, сонымен қатар басқа сусындарды - нектар, шырын сусындарын да шығара алады. Бұл сусындар олардың құрамындағы бірдей концентраттың пайыздық мөлшерімен ерекшеленеді. Ескерту: өндірістегі ең аз шығын шығатын - бұл шырын құрамдас сусындар, өйткені олардың құрамында 10% аспайтын концентрат бар.

Зертханалық жұмыс 1 Бағдарламаны іске қосу

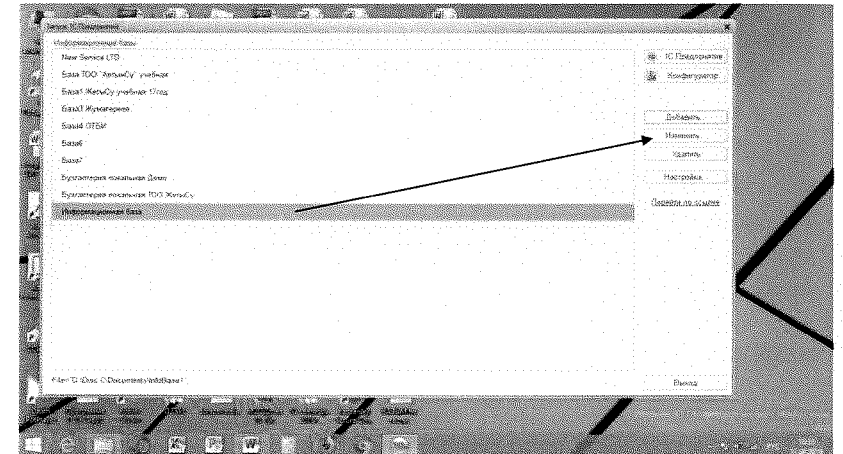
ІС бағдарламасымен жұмысты бастамас бұрын жаңа ақпараттық базаны құру қажет. Мұны жасау үшін Сіз (Windows XP-де) пәрменді орындағаннан кейін пайда болатын, бағдарламаны іске қосу терезесімен танысуыңыз керек.

Іске қосу → Барлық бағдарламалар → ІС: Кәсіпорын 8.3. немесе жұмыс үстелінде **ІС: Кәсіпорын 8.3** белгісін басу арқылы қосылуға болады.

ІС: Кәсіпорын 8.3 бағдарламасын іске қосу терезесі.

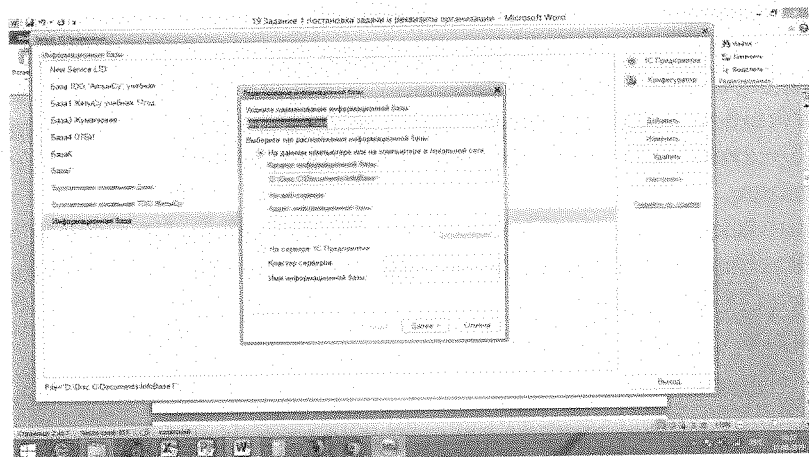
Бағдарламаны іске қосу терезесінде бағдарламашы көмегімен жасалған кез-келген дерекқорды таңдаңыз:

- #1 ақпараттық база
- #2 ақпараттық база
- #3 ақпараттық база
- #4 ақпараттық база
- #5 ақпараттық база

оң жақтағы **Өзгерту** түймесін таңдаңыз

1С: Кәсіпорын 8.3 ақпараттық базаның атын өзгерту.

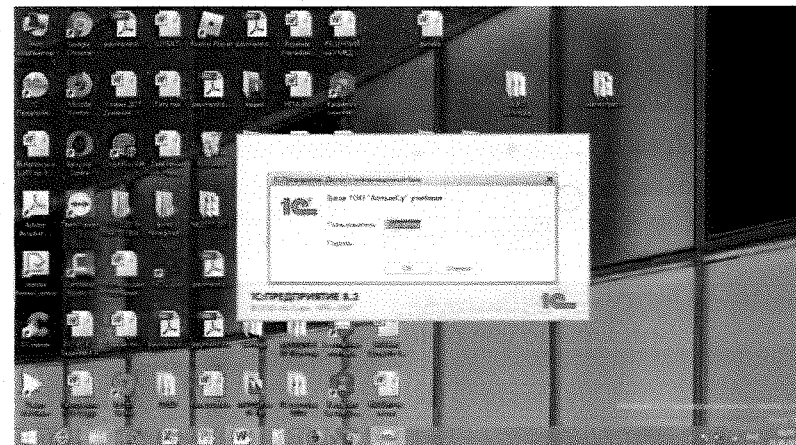

Ақпараттық база атауына – ЖШС «АлтынСу» студенттің аты жөні мен мамандығын көрсетіңіз, мысалы: **ЖШС «АлтынСу» Оразбаева ГӘлия, Есеп және аудит.**

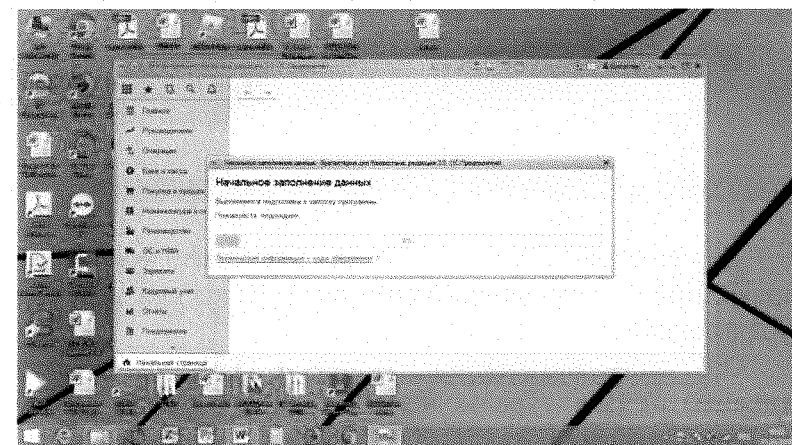
Келесі түймесін басыңыз, ақпараттық базаның каталогы автоматты түрде қалыптасады, **келесі** және **Дайын** түймесін тағы бір рет басыңыз.

Қажетті базаны таңдап, 1С: Кәсіпорын белгісін басыңыз.

Экранда сұралған «Пайдаланушы» және «Құпия сөз» терезесі пайда болады. **Пайдаланушы** жолы түймесін ашып, Есепшіні таңдаңыз, ал Құпия сөз кейірек орнатылады.

Алғаш рет бағдарлама бастапқы мәліметтерді толтырады:

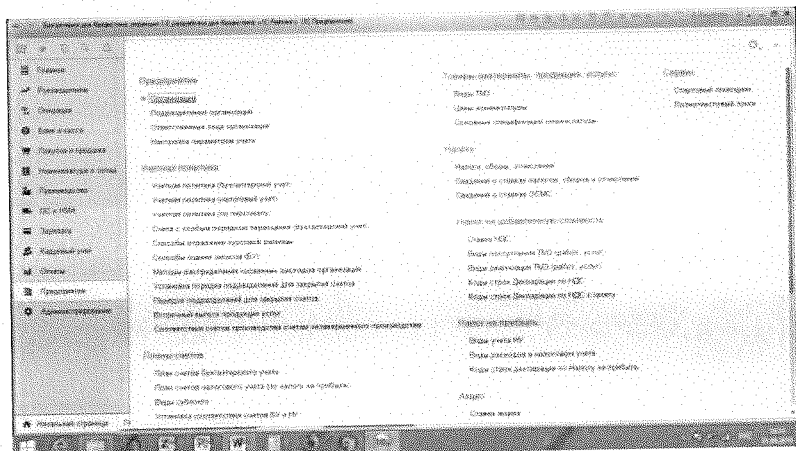
Содан кейін сіз барлық зертханалық тапсырмаларды орындайтын өзіңіздің жеке базаңызды аласыз.

Бағдарламамен жұмыс кәсіпорынды құрудан басталады, яғни ұйым туралы ақпаратты енгізуден басталады бір терезеден екіншісіне ауысқан кезде барлық

қажетті жолдарды толтырған жөн.

Ұйым туралы мәлімет: «DaDa» салқиндатқыш сусындар өндірумен айналысатын «АлтынСу» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің бухгалтерлік есебі автоматтандырылады.

- «DaDa» Қарақат;
- «DaDa» Алма;
- «DaDa» Апельсин.

Ұйым анықтамалығы сіздің ұйымңыз немесе сіз бірден бірнеше фирмаларға есеп жүргізсеңіз сол ұйымдар туралы ақпараттарды қамтиды.

Ол үшін **Кәсіпорын** мәзірінен **Ұйым** тармағын таңдаңыз. Ұйым туралы негізгі ақпаратты енгізу үшін нысанды ашыңыз.

Ол үшін «Сіздің ұйымңыздың атауын көрсетіңіз» – «АлтынСу» ЖШС жолын екі рет басыңыз (немесе батырмасын басыңыз немесе тізім нысанының командалық панелінде **Әрекет - Өзгерту** мәзірін таңдаңыз).

Тапсырма 1.1. Ұйым туралы мәліметтер базасына компания деректерін енгізу – Компания деректері келесідей:

Атауы	Мәні
Атауы	«АлтынСу» ЖШС
Заңды/Жеке тұлға	Заңды тұлға
Префикс	АС
Толық атауы	«АлтынСу» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
«Негізгілер» терезесі	
БСН/ЖСН	094573982125
БЕК	17
Тіркеу күні	10 қаңтар 2019 ж.
Салық комитеті	Контрагенттер → Заңды тұлға → Құру:
Бенефициар атауы	Меду ауданы бойынша МКБ
Бюджетке есептеу үшін CE коды	6009
Бенефициардың БСН	910740000123
Бенефициар банк атауы	МБ «ҚР Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті»
Шот нөмері	KZ24070105KSN0000000
БЕК	11
Байланыстар	инспектор Дуйсембиев Ж.Ж.
ҚКС бойынша тіркеу есебіне қою туралы куәлік	
Сериясы	60001
ҚКС бойынша есепке қойылған күні, куәліктің берілген күні	30.01.2019 ж.
Номері	0046784
«Байланыс ақпараты» терезесі	
Заңды мекенжайы	050000, Алматы қ., Мустафин көшесі 114, офис 23
Нақты мекенжайы	050000, Алматы қ., Мустафин көшесі 114, офис 23
Телефоны	8 (727) 295-45-52

«Банктік шоттар» терезесі	
KZ есеп айырысу шотының нөмірі теңгемен	KZ040765637285490110
Шот нөмірі доллармен	KZ093452098476567396
Банк	«Fortebank» АҚ
Банк БСК:	IRTYKZKA
Бас банк БСН:	990740000683
Алматы қаласы Филиалы	980341000286
БСН:	Негізгі ретінде қолдану
«Касса» терезесі	
Касса	Негізгі касса
Валюта	KZT
	Негізгі ретінде қолдану
«Кодтар» терезесі	
КҰЖЖ бойынша коды	401203655
ЭҚЖЖ бойынша негізгі қызмет түрі	Құру: «DaDa» салқындатқыш сусындарды өндіру және сату»
ЭҚЖЖ коды (экономикалық қызметтің жалпы жіктеуішінің коды)	10320 (таңдау батырмасы арқылы)
ЭҚЖЖ атауы	Жеміс және көкөніс шырындарын өндіру
«Жазу және жабу»- негізгі ретінде пайдалану	

№1 зертханалық жұмыс бойынша есеп беру мысалы:

Тапсырманың мақсаты: Ұйым туралы мәлімет енгізу
Кәсіпорын → ұйымдар → біздің ұйымды ашу → атауы
«АлтынСу» ЖШС → толық атауы «АлтынСу» ЖШС →
БСН 94094000023 → Бек 17 → тіркеу күні 10.01.2019 ж →
салық комитеті (Медеу аудандық МКБ) → серия
60001 № 0046784 күні 30.01.2019 ж → Байланыс ақпараты
→ құру Дуйсембиев Жандос Жұмабайұлы → лауазым
инспектор.

Мекенжайды көрсету → шоттар → ins → шоттың

атауы (есеп айырысу шоты) → банкті таңдау («Қазақстан Халық Банкі» АҚ) → № KZ040765637285490110 → ок → негізгісін белгілеу → кодтар қойындысы → КҰЖЖ 401203655 → қызмет түрін көрсету ЭҚЖЖ ins → код 10320 ОК → ctrl + F → («DaDa» салқындатылған сусындарды өндіру және сату) → таңдау → ок

Тапсырманың нәтижесін жұмыс үстелі фотосын «Prt Sc» (принтскрин) түймесін қолдану арқылы есепке тіркеп растаңыз.

1.2. Ары қарай "АлтынСу" ЖШС мәліметтерімен әдепкі бойынша "IC" бағдарламасымен ұсынылған, "Есеп саясаты" бойынша мәліметтерді тексеру қажет.

Кесте. «АлтынСу» ЖШС есеп саясатынан үзінді

Пайдаланылатын заңнамалық және нормативтік актілер	Қабылданған күні және кім бекітті
«Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.	28.02.2007 ж., № 234-III.
Бухгалтерлік есепті жүргізу ережесі	ҚР Қаржы министрінің 22 маусым 2007 ж., № 221 жарлығымен бекітілген
Ұйымдық-құқықтық мәртебесі:	ЖШС
Меншік түрі	Жеке меншік
Штаттық кесте бойынша қызметкерлердің орташа саны	40 адамға дейін
Қаржылық есептілік құрастырады	Есептеу әдісі бойынша
Есеп саясаты (бухгалтерлік есеп)	
Кезең	01.01.1980
IC Кәсіпорын: Ұйым	ЖШС «АлтынСу»
Өнімнің өзіндік құнын есептеу әдісі	Қайта тарату бойынша

Регламенттік операциялар үшін бөлімше	-----
Уақыт айырмашлығы есебі	<i>V (белгі)</i>
Баланстық әдіс бойынша уақыт айырмашлығы есебін жүргізу	<i>V (белгі)</i>
Амортизацияны есептеу параметрлерін олар өзгерген айда қолдану	-----
Есеп саясаты (салық есебі)	
Ұйым төлеуші болып табылады	<i>КТС</i>
Ұйым төлеуші болып табылады	<i>ҚҚС</i>
Ақциз төлеуші	-----
Терезе: ҚҚС	
ҚҚС бойынша салықтық кезең	<i>тоқсан</i>
ҚҚС есепке алу әдісі	<i>пропорционалды</i>
Терезе: еңбекақы	
Тіркеу кезеңі бойынша көрсету	<i>V (белгі)</i>
Жалақы бойынша берешекті жабу тәртібі	<i>Құжатты толтыру тәсілі бойынша</i>
Салықтарды, жарналарды және ұстап қалуларды ұйымдар мен құрылымдық бірліктер бойынша бөлу	<i>V (белгі)</i>
Терезе: салықтар, жарналар, аударымдар	
ЖТС және МЗЖ есептеу кезінде есептелген соманы ұстап қалынған ретінде есепке алу қажет	<i>V (белгі)</i>
Әлеуметтік салықты есептеу тәртібі	<i>Жалпыға бірдей белгіленген тәртіп</i>
Әлеуметтік салықтың ең төменгі базасына шектеу қолдану	<i>V (белгі)</i>
Мәлімет үшін ақпарат:	
Қоймалардағы ТМҚ – ны есепке алу әдісі	<i>сандық-сомалық</i>

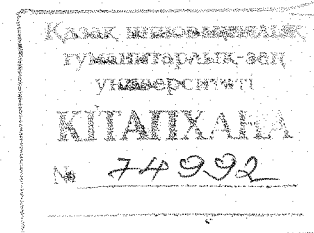
Қорларды бағалау әдісі	<i>Жалпы кәсіпорын бойынша орташа құн әдісі</i>
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің есебі, әдісі	
НҚ мен МЕА амортизациясын есептеу әдісі	<i>Тік сызықты (мерзіміне байланысты)</i>
НҚ мен МЕА амортизациясы бойынша шығындарды көрсету әдісі	<i>өндірістік</i>
Шығарылған дайын өнімнің және өндірістік қызметтердің өзіндік құнын есептеу жүргізіледі	<i>Қайта тарату бойынша</i>
Үстеме жалпы өндірістік шығыстардың базалық бөлулері	<i>Материалдық шығындар</i>
Жалпы өндірістік үстеме шығыстар айдың соңында есепке алу шотына жабылады	<i>Негізгі өндіріс</i>

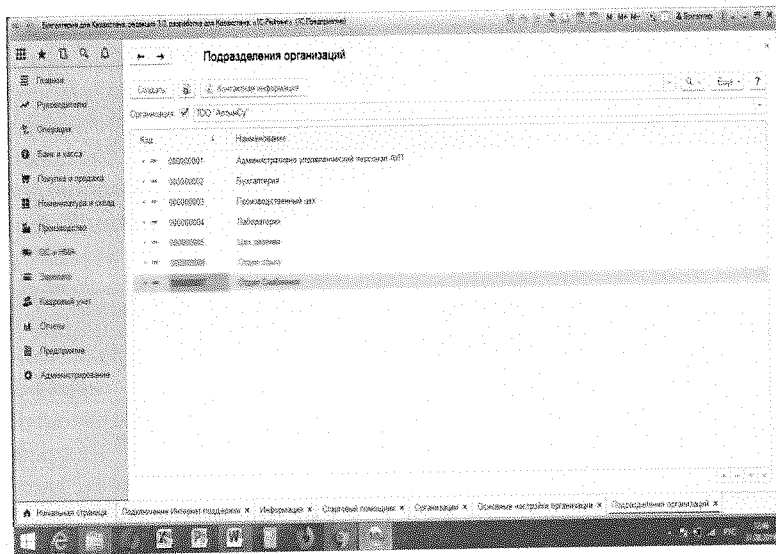
Компанияның есеп саясаты деректерінің ұсынылған әдепкі деректермен сәйкестігін салыстырғаннан кейін, «Сақтау жабу» батырмасы барлық өзгерістерді сақтайды.

Зертханалық жұмыс 2

2.1. Бөлімшелердің, жеке тұлғалардың, лауазымдардың, жауапты тұлғалардың анықтамалығын құру

- 1) Кәсіпорын → «Ұйым бөлімшелері» анықтамалығына келесі элементтерді енгізіңіз:
1. Әкімшілік-басқару персоналы (ӘБП);
 2. Бухгалтерия;
 3. Өндірістік цех;
 4. Зертхана;
 5. Қюю цехы;
 6. Сату бөлімі;
 7. Жабдықтау бөлімі.

Зертхана құрылымдық бөлімше болып табылмайды, қалғандары құрылымдық бөлімшелер қатарына жатқызылады.

№2 зертханалық жұмыстың орындалуы:

Бөлімшені құру

- a) Кәсіпорын → ұйымның бөлімшесі → ins → атауы (Әкімшілік басқарушы персонал – ӘБП) → БЕ - те көрсету тәсілдері → жолды таңдаңыз → атауы (әдепкі бойынша есептеулерді көрсету) → шот Дт 7210 → шот Кт 3350 → жазу → ок.
- b) Кәсіпорын → ұйымның бөлімшесі → ins → атауы (Бухгалтерия) → БЕ - те көрсету тәсілдері → жолды таңдаңыз → атауы (әдепкі бойынша есептеулерді көрсету) → шот Дт 7210 → шот КТ 3350 → жазу → ок.
- c) Кәсіпорын → ұйымның бөлімшесі → ins → атауы (зертхана) → БЕ - те көрсету тәсілдері → жолды таңдаңыз → атауы (әдепкі бойынша есептеулерді көрсету) → шот Дт 7110 → шот Кт 3350 → жазу

→ ок.

- d) Кәсіпорын → ұйымның бөлімшесі → ins → атауы (Өткізу бөлімі) → БЕ - те көрсету тәсілдері → жолды таңдаңыз → атауы (әдепкі бойынша есептеулерді көрсету) → шот Дт 7110 → шот Кт 3350 → жазу → ок.
- e) Кәсіпорын → ұйымның бөлімшесі → ins → атауы (жабдықтау бөлімі) → БЕ - те көрсету тәсілдері → жолды таңдаңыз → атауы (әдепкі бойынша есептеулерді көрсету) → шот Дт 7210 → шот Кт 3350 → жазу → ок.
- f) Кәсіпорын → ұйымның бөлімшесі → ins → атауы (өндірістік бөлім) → БЕ-те көрсету тәсілдері → жолды таңдаңыз → атауы (әдепкі бойынша есептеулерді көрсету) → Дт 8110 шоты → Кт 3350 шоты → жазу → ок.
- g) Кәсіпорын → ұйымның бөлімшесі → ins → атауы (құю пехы) → БЕ-те көрсету тәсілдері → жолды таңдаңыз → атауы (әдепкі бойынша есептеулерді көрсету) → Дт 8110 шоты → Кт 3350 шоты → жазу → ок.

2.2. Материалдық жауапты қызметкерлерді жұмысқа қабылдау

Ол үшін жеке тұлғалардың анықтамлығын құрыңыз.

Ұйым мәліметтерінен ұйымның лауазымды және материалдық жауапты тұлғалары директор, бас бухгалтер және бухгалтер-кассир болып табылатыны белгілі. «Ұйымның жауапты тұлғалары» қойындысын толтыру ұйымның бастапқы құжаттарына қол қою өкілеттіктерін бекіту үшін қажет.

Құрылтайшылар жиналысының шешімімен «АлтынСу» ЖШС директоры болып Оспанов Серік Мұратұлы тағайындалды.

Жұмысқа тағайындау және қабылдау туралы мәліметтер I-кестеде келтірілген.

Тиісті бұйрықпен ұйымның жауапты тұлғаларын жұмысқа қабылдауды ресімдеу:

Кесте: Ұйымның жауапты тұлғалары туралы мәліметтер

<i>Атауы</i>	<i>Мәні</i>
Ұйым басшысы	
Аты жөні	Оспанов Серик Муратұлы
<i>Лауазымы</i>	<i>Директор</i>
<i>Туған күні</i>	<i>12.05.1965 ж.</i>
<i>Азаматтығы</i>	<i>ҚР</i>
<i>ЖСН</i>	<i>651205400798</i>
<i>Паспорттық мәліметтері</i>	<i>Жеке куәлік № 025854709, ҚР ӘМ 19.12.2012 ж. берілген</i>
<i>Тіркеу мекенжайы және телефоны</i>	<i>050000, Алматы қ., Маметов көшесі 36, 54 пәтер. тел.8 (727) 2367825</i>
<i>Жалақы мөлшері</i>	<i>350 000</i>
<i>Бөлімше</i>	<i>ӘБҚ</i>
<i>Карт.шоты</i>	<i>«ForteBank» АҚ KZ655890553P38337222</i>
<i>Жұмысқа қабылдану мерзімі</i>	<i>10.01.2019 ж. № 1 бұйрық</i>
Ұйымның бас бухгалтері	
Аты жөні	Бисенова Асем Жумабековна
<i>Туған күні</i>	<i>19.09.1977 ж.</i>
<i>ЖСН</i>	<i>770919300177</i>
<i>Паспорттық мәліметтері</i>	<i>Жеке куәлік № 121870574, ҚР ӘМ 14.05.1998 ж. берілген</i>
<i>Тіркеу мекенжайы және телефоны</i>	<i>050000, Алматы қ., Жамбыл көшесі, 24, 4 пәтер тел. 8(727) 3586609</i>
<i>Жалақы мөлшері</i>	<i>250 000</i>
<i>Бөлімше</i>	<i>Бухгалтерия</i>

<i>Карт.шоты</i>	<i>«ForteBank» АҚ KZ346875468C85003124</i>
<i>Карт.шоты</i>	<i>«KASPI BANK» АҚ KZ123456789C85003432</i>
<i>Жұмысқа қабылдану мерзімі</i>	<i>15.01.2019ж № 2 бұйрық</i>
Ұйымның бухгалтер – кассирі	
Аты жөні	Жарикова Асия Еркиновна
<i>Туған күні</i>	<i>19.09.1987 ж.</i>
<i>ЖСН</i>	<i>871909300111</i>
<i>Паспорттық мәліметтері</i>	<i>Жеке куәлік № 090518705, ҚР ӘМ 04.05.2005 ж. берілген</i>
<i>Тіркеу мекенжайы және телефоны</i>	<i>050000, Алматы қ, Саппаев көшесі 24 тел. 8(727)3216009</i>
<i>Жалақы мөлшері</i>	<i>100 000</i>
<i>Бөлімше</i>	<i>Бухгалтерия</i>
<i>Карт.шоты</i>	<i>«ForteBank» АҚ KZ346875468C85003124</i>
<i>Жұмысқа қабылдану мерзімі</i>	<i>15.01.2019ж. № 2 бұйрық</i>
<i>Ескерту: жұмыспен қамту түрі - негізгі жұмыс орны. Ұйым қызметкерлерінің еңбегіне ақы төлеу белгіленген жалақы мөлшері бойынша жүзеге асырылады. ЖТС есептеу кезінде 1 ЕТЖ мөлшерінде шегерімге өтініші бар.</i>	

2.3 «Ұйымның жауапты тұлғалары» анықтамалығын толтырыңыз

I-кестеде келтірілген жұмысқа қабылдау туралы мәліметтерден «Ұйымның жауапты тұлғалары» анықтамалығына директорды, бас бухгалтерді, бухгалтер – кассирді (кәсіпорын → «ұйымдардың жауапты тұлғалары») қосу қажет.

Анықтамалықтарды алдын ала да, жаңа операциялар мен құжаттарды ақпараттық базаға енгізу барысында да толтыруға болады.

Кәсіпорын → «Ұйымның жауапты тұлғалары»

анықтамалығына келесі қызметкерлердің аты - жөндерін енгізіңіз: директордың, бас бухгалтердің және бухгалтер-кассирдің.

Жауапты тұлғалар туралы мәліметтер

Жұмысқа қабылданған күні	Құрылымдық бірлік	Жауапты тұлға	Жеке тұлға	Лауазымы
10.01.2019ж	ӘБП	Басшы	Оспанов Серик Муратұлы	Директор
15.01.2019ж	ӘБП	Бас бухгалтер	Бисенова Асем Жумабековна	Бас бухгалтер
15.01.2019ж	ӘБП	Бухгалтер - кассир	Жарикова Асия Еркиновна	Бухгалтер - кассир

Тапсырма 2.4 ЖШС – ның басқа да жұмыскерлерді жеке тұлға анықтамалығына толтыру

Келесі қызметкерлер бойынша 01.02.2019 жылғы №3 бұйрықпен 1С: Кәсіпорын 8.3 бағдарламасында жеке тұлғалардың анықтамалығын, «қызметкерлер» анықтамалығын ресімдеу, жұмысқа қабылдауды ресімдеу:

1) Лауазымы: Сату менеджері

Аты, жөні, әкесінің аты: Хван Ирина Владимировна
 Бөлімше қызметкері: Сату бөлімі
 Туған күні: 1974 жылғы 17 сәуір
 ЖСН: 740417300701
 Жеке куәлік: №009239855, 23.03.1999 Ж. берілген, ҚР ПМ
 Мекен-жайы: 050 000, Алматы қаласы, Наурызбай батыр көшесі 34, 15 пәтер
 Үй телефоны: 8 (727)267 13 46
 Карт.шот: «ForteBank» АҚ-да KZ098660564330B03884»
 Қызметкерге 160 000 теңге жалақы белгіленген.

2) Лауазымы: Жүргізуші

Аты-жөні: Исханов Ораз Сембеқұлы
 Бөлімше қызметкері: Сату бөлімі
 Туған күні: 26.06.1993 ж.
 ЖСН: 9320626402106
 Жеке куәлік: №176775940, берілген күні: 14.05.2009 ж., ҚР ПМ
 Мекен-жайы: 050000, Алматы қаласы, Розыбакиев көшесі, 140, 56 пәтер
 Үй телефоны: 8 (727) 345 73 88
 Карт.шот: «ForteBank» АҚ-да KZ129 998 004 747 K74 893»
 Қызметкерге 130 000 теңге жалақы белгіленген.

3) Лауазымы: Жабдықтаушы

Аты-жөні: Морозов Дмитрий Иванович
 Бөлімше қызметкері: жабдықтау бөлімі
 Туған күні: 04.10.1965 ж.
 ЖСН № 651004900323
 Жеке куәлік: № 215099456, берілген күні: 21.09.2010 ж кім берді: ҚР ӘМ
 Мекен-жайы: 050 000, Алматы қаласы, Жандосов көшесі, 118, 35 пәтер
 Үй телефоны: 8 (727) 325 69 27
 Картшоты: Kz198945736343a00871 «ForteBank» АҚ-да»
 Қызметкерге 95 000 теңге жалақы белгіленген.

4) Лауазымы: Құю цехының менгерушісі

Аты-жөні: Оспанова Айгерим Сапаровна
 Бөлімше қызметкері: құю цехы
 Туған күні: 04.10.1965 ж.
 ЖСН № 651004900324
 Жеке куәлік: № 215099456, берілген күні: 21.09.2010 ж кім берді: ҚР ӘМ
 Мекен-жайы: 050 000, Алматы қаласы, Жандосов көшесі, 78, 35 пәтер

Үй телефоны: 8 (727) 325 69 27
Картшоты: Kz198945736343a00872 «ForteBank» АҚ-да»
Қызметкерге 95 000 теңге жалақы белгіленген.

5) Лауазымы: Өндіріс меңгерушісі

Аты-жөні: Ниязова Ақмарал Сейтқызы
Бөлімше қызметкері: өндірістік цех
Туған күні: 04.10.1965 ж.
ЖСН № 651004900325
Жеке куәлік: № 215099456, берілген күні: 21.09.2010 ж
кім берді: ҚР ӨМ
Мекен-жайы: 050 000, Алматы қаласы, Жандосов көшесі,
118, 35 пәтер
Үй телефоны: 8 (727) 325 69 27
Картшоты: Kz198945736343a00875 «ForteBank» АҚ-да»
Қызметкерге 190 000 теңге жалақы белгіленген.

6) Лауазымы: Қойма меңгерушісі

Аты-жөні: Әділбекова Айгерім Сапарқызы
Бөлімше қызметкері: жабдықтау бөлімі
Туған күні: 04.10.1965 ж.
ЖСН № 651004900326
Жеке куәлік: № 215099456, берілген күні: 21.09.2010 ж.
кім берді: ҚР ӨМ
Мекен-жайы: 050 000, Алматы қаласы, Жандосов көшесі,
118, 35 пәтер
Үй телефоны: 8 (727) 325 69 27
Картшоты: Kz198945736343a00876 «ForteBank» АҚ-да»
Қызметкерге 95 000 теңге жалақы белгіленген.

Зертханалық жұмыс бойынша есепті ресімдеу жолы

Жұмысқа қабылдау

- Кадрлық есеп → жұмысқа қабылдау → күні
10.01.2019 → ins → кестелік бөлім → ins →
қызметкерді таңдау → ins → анықтамалықтан таңдау

(Оспанов Серік Мұратұлы) → қабылдау күні
10.01.2019 г → бөлімше (негізгі → әкімшілік) →
лауазымы (басшы) → есептеу қойындысы → жалақы
мөлшері (350 000) → ок

- Кадрлық есеп → жұмысқа қабылдау → күні
15.01.2019 → ins → кестелік бөлім → ins →
қызметкерді таңдау → ins → анықтамалықтан таңдау
(Бисенова Әсем Жұмабекқызы) → қабылдау күні
15.01.2019 г → бөлімше (негізгі → әкімшілік) →
лауазым (бас бухгалтер) → есептеу қойындысы →
жалақы мөлшері (250 000) → ок

- Кесте бөліміне қосу → ins → қызметкерді таңдау →
ins → анықтамалықтан таңдау (Жарикова Әсия
Еркінқызы) → қабылдау күні 15.01.2019 ж →
бөлімше (негізгі → әкімшілік) → лауазым (бухгалтер
кассир) → есептеу қосымшасы → жалақы мөлшері
(100 000) → ок

- Және т. б.

Анықтама: алдымен жеке тұлғалардың
анықтамалығын құру ыңғайлы, содан кейін «негізінде
құру» түймесін пайдаланып → қызметкерді құру →
«негізінде құру» жұмысқа қабылдау. Бұл жағдайда жеке
тұлғалар мен компания қызметкерлерінің» қосарлануы
болмайды.

Зертханалық жұмыс 3

Негізгі құралдар мен МЕА анықтамалығын құру

3.1. Есеп параметрлерін баптау

Есепті жүргізуді бастамас бұрын бір ақпараттық база
меніңдерінде бірқатар параметрлер бапталады, мұндай
параметрлер: шоттар бөлінісінде ТМҚ талдамалық есебін
өзіндік есеп айырысу құжаттары бөлінісінде
контрагенттермен есеп айырысуларды есепке алуды

жүргізуді баптау және т. б. болып табылады.

Орындау: Кәсіпорын → Есепке алу параметрлерін баптау → одан әрі бетбелгілер бойынша →

Есеп параметрлерін баптау	
Валюта	KZT
Талдамалық есеп	қоймалық есепті жүргізу V(белгісі)
Контрагенттермен есеп айырысулардың талдамалық есебі	Құжаттар бойынша есептеулер жүргізу V(белгісі)
Сатып алушылардың төлем мерзімдері	90 күн
Жеткізушілерге төлем мерзімдері	60 күн
Кірістер мен шығыстардың талдамалық есебі	V(белгісі)
Қызметкерлер бойынша талдамалық есеп	V(белгісі)
НҚ – дың талдамалық есебі	01.01.2019ж бастап бөлімшелер бойынша V(белгісі)
	... МЖТ бойынша 01.01.2019 жылдан бастап
Құрылымдық бөлімшелер	Құрылымдық бөлімшелермен жұмысты қолдау – V(белгісі)

Көп деңгейлі анықтамалықтар

Көп деңгейлі анықтамалықтар - бұл жазбалар топтарға біріктірілген иерархиялық тізім. Кейбір анықтамалықтар топ ішінде топтар құруға мүмкіндік береді (екінші, үшінші және т.б. деңгейлер). Көп деңгейлі анықтамалықтар терезесінде тізім құрылымы көрсетіледі.

Әрбір жаңа топ үшін бірегей код пен атау беріледі. Әдетте кодты жүйе автоматты түрде тағайындайды, бірақ оны өңдеуге болады.

Топ ағашында "+", "-" белгісін басу арқылы құрылымды жабуға және ашуға болады.

3.2. Негізгі Құралдар (НҚ) анықтамалығын құру

«АлтынСу» ЖШС негізгі құралдарды есепке алу аналитикалық объектілердің төрт тобы бойынша жүргізіледі. НҚ мен МЕА анықтамалығын ашыңыз → Негізгі құралдар және келесі топ ағашын құрыңыз:

- НҚ ғимараттар мен құрылыстар (қалта);
- НҚ компьютерлер (қалта);
- НҚ машиналар мен жабдықтар (қалта);
- НҚ көлік құралдары (қалта).

Яғни элементтер есептелетін 4 қалта жасалуы керек.

НҚ мен МЕА анықтамалығына келесі элементтерді тиісті топқа енгізіңіз:

Кесте: Негізгі құралдар картотекасы

№	Атауы	НҚ есебінің тобы	Код КОФ
НҚ ғимараттар мен құрылыстар (қалта)			
1	Әкімшілік офисі	Ғимарат	120.000000
2	Өндірістік ғимарат	Ғимарат	120.000000
3	Проходная	Ғимарат	120.000000
4	Қойма ғимараты	Ғимарат	120.000000
НҚ компьютерлер (қалта)			
1	Компьютер INTEL CELERON	Компьютерлер	140.000000
2	Компьютер INTEL CELERON	Компьютерлер	140.000000
3	Компьютер INTEL PENTIUM	Компьютерлер	140.000000
4	Компьютер INTEL SERVER	Компьютерлер	140.000000
НҚ машиналар мен жабдықтар (қалта)			
1	Кондиционер SAMSUNG	Машиналар мен жабдықтар	140.000000
2	Шырын өндірісіне арналған конвейер желісі, ол мыналардан тұрады: Суды сүзу және тазарту	Машиналар мен жабдықтар	140.000000

<p>жүйесі; Шикізатты дайындауға арналған сорғылар мен сүзгілер жүйесі; Резервуарлар жиынтығы (қоспаларды араластыру және сақтау үшін); Гомогенизатор; Пастеризатор; Жылу алмастырғыш; Асептикалық сақтауға арналған сыйымдылық; Шырындарды пакеттерге құюға арналған жабдық; Құйылған шырындарды ыдыстарға буып түйуге беруге және шығаруға, жапсыруға арналған құрылғы.</p>			
НҚ көлік құралдары (қалта)			
1	Toyota Camry, DDB 554 BA 2005 ж.ө.	Көлік құралдары	141.000000
2	Газель Газ -53 В 556 BA 2003 ж.ө.	Көлік құралдары	141.000000

Орындалуы: Негізгі құралдар анықтамалықты ашыңыз (НҚ және МЕА → негізгі құралдар→(күру) →Атауы: Проходная →мәліметтер күні 10.01.2019→ Негізгі мәліметтер қойындысы → НҚ ғимараттар мен құрылыстардың → толық атауы Проходная → Тұрақты мәліметтер → Ғимараттар →КОФ коды→ (матрешкаға және 120.000000 енгізіңіз) → Жазу жабу

3.3. МЕА анықтамалығын құру

«АлтынСу» ЖШС материалдық емес активтерінің түгендеу картотекасында 1С: Бухгалтерия 8.3

конфигурациясы бар, оны «Материалдық емес активтер» анықтамалығына енгізу қажет.

Кесте: Материалдық емес активтердің түгендеу картотекасы

№	Атауы	МЕА есебінің тобы	Код КОФ
1	1С: 8.3 Конфигурация	Бағдарламамен қамтамасыз ету	100.000000

Сіз НҚ мен МЕА анықтамалықтарын құрдыңыз

Зертханалық жұмыс 4 Номенклатуралар мен контрагенттердің анықтамалықтарын құру

4.1. Номенклатуралар анықтамалығын құру

Номенклатуралар анықтамалығын жасамас бұрын, анықтамалықтарды рәсімдеуді тексереміз:

«Анықтамалықтарды рәсімдеу» тексеру:

1. Кадрлық есеп→ лауазымдар→ insert → атауы (Директор) → insert → атауы (Бас бухгалтер) → insert → атауы (Кассир) және т. б.
2. Кадрлық есеп→ жеке басын куәландыратын құжаттар→ іріктеу→ құжатты таңдау→ жеке куәлік
3. Қойма→ сақтау орындары→ insert→ қойма атауы (Негізгі қойма) → insert қойма № 2 →ок
4. Кәсіпорын→ есеп параметрлерін баптау→ ТМК аналитикалық есебі→ қойма есебін жүргізу→ ок
5. Қойма→ өлшем бірлікті жіктеу → таңдау→ Ctrl + F → атауын енгізіңіз (қаптама)→ код 778→ таңдау→ ctrl + F→ атауын енгізіңіз (бірлік)→ код 642 (болуы тиіс: бірлік, л, кг, қорап, дана)
6. Банк және касса→ банктер→ іріктеу→ Ctrl + F→

қоймасаңыз, онда құжаттарды қалыптастыру кезінде бағдарлама осы номенклатураны ТМҚ ретінде ескереді және бағдарлама мұндай номенклатураны ТМҚ шоттарында есепке алады.

«Номенклатура» анықтамалығында бухгалтердің қалауы бойынша: «Дайын өнім»; «Шикізат және материалдар»; «Тауарлар»; «Қызметтер» топтарының жүйесі құрылады.

Әрекет пәрменін қолдану Номенклатура қалтадағы құралдар тақтасындағы → Жаңа топ немесе түйме арқылы құрылған төрт қалтада сіз номенклатура карталарын енгізесіз.

Номенклатураларды есепке алуды «Номенклатура» анықтамалығының тиісті кіші топтарында жүргізу қажет.

Кесте: Тауарлы-материалдық қорларды есепке алу объектісі немесе номенклатуралар карточкасы

№	Атауы	Өлшем бірлігі	Номенклатура түрі	Шоты (БЕ)	ҚҚС мөлшері
Шикізат және материалдар					
1	Тазартылған су	литр	Шикізат және материалдар	1310	12%
2	Концентрат «Апельсин»	литр	Шикізат және материалдар	1310	12%
3	Концентрат «Қарақат»	литр	Шикізат және материалдар	1310	12%
4	Концентрат «Алма»	литр	Шикізат және материалдар	1310	12%
5	Қант	кг	Шикізат және материалдар	1310	12%
6	Лимон қышқылы	кг	Шикізат және материалдар	1310	12%
Шикізат және материалдар					
1	Бөтелке 0,5 л.	дана	Шикізат және материалдар	1310	12%
2	Гофроқораптар	дана	Шикізат және материалдар	1310	12%

3	Гофроподдондар	дана	Шикізат және материалдар	1310	12%
4	Тетропакет 1 л.	дана	Шикізат және материалдар	1310	12%
Отын					
1	Бензин АИ-92	литр	Шикізат және материалдар	1330	12%
Жинақтаушы материалдар					
1	Этикетка	дана	Өзге де тауарлар	1310	12%
2	Скотч	дана	Өзге де тауарлар	1310	12%
3	Қақпақ	дана	Өзге де тауарлар	1310	12%
4	Желім КС-2У	килограмм	Өзге де тауарлар	1310	12%
Тауарлар					
1	Картридж	дана	Сатып алынған тауарлар	1330	12%
2	Флэш диск	дана	Сатып алынған тауарлар	1330	12%
3	Калькулятор	дана	Сатып алынған тауарлар	1330	12%

Дайын өнімді өндіру, есепке алу және өткізу шығындарының талдамалы есебі өндірілетін өнімнің атаулары бөлінісінде жүргізіледі.

Кесте: «Дайын өнім» есебінің объектісі

№	Атауы	Өлшем бірлігі	Жоспарлы өзіндік құн	Шоты (БЕ)	Сату кезіндегі ҚҚС мөлшері
Дайын өнім					
1	DaDa«Алма»	дана	Дайын өнім	1320	12%
2	DaDa«Қарақат»	дана	Дайын өнім	1320	12%
3	DaDa«Апельсин»	дана	Дайын өнім	1320	12%

Тапсырманы орындау жолы:

Номенклатура және қойма → Анықтамалықтар және баптаулар → Номенклатура → «Материалдар» тобына біз «Шикізат және материалдар» деп өзгертеміз → Құру → Тазартылған су → енгізу → номенклатура түрі таңдау → Шикізат және материалдар → өлшем бірлігі таңдау: литр → енгізу → ҚҚС 12% → импорт кезіндегі ҚҚС түрі: ҚҚС → басқалар: таңдау негізгі номенклатура тобы → Жазу және жабу

Әрі қарай, тізім бойынша жасаңыз, көшіруге болады, бірақ жаңа деректерге өзгертіңіз.

Тапсырма 4.3. Контрагенттер анықтамалығын құру

«АлтынСу» ЖШС кәсіпорнында жеткізушілермен және сатып алушылармен есеп екі топ бөлінісінде жүргізіледі: 1) Сатып алушылар 2) Жеткізушілер.

«Контрагенттер» анықтамалығында екі топ құрыңыз (Жеткізушілер мен Сатып алушылар) және тиісті анықтамалыққа барлық жеткізуші және сатып алушы ұйымдарының атауын қосыңыз.

«Контрагенттер» анықтамалығы «Сатып алу және сату» → анықтамалықтар мен баптаулар → контрагенттер командасы арқылы орныдалады.

Реквизиттердің мысалы:

«ТетроПак» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

Заңды мекенжайы 050500 ҚР, Алматы қ., Вавилов к-сі, 15 үй (осы параметрлерді кез келген шартты мәндермен толтырыңыз) Бухгалтерия мекенжайы 050008 ҚР, Алматы қ., Абай даңғылы 52г, оф.705

*БСН 071140021902 ЖСК KZ898560000000437219
Банк АГФ «Банк Центр Кредит» АҚ, Алматы қ. БСК КСЖВКЗКХ*

Тапсырма: «Контрагенттер» субконтосына келесі мәліметтерді еңгізіңіз:

Сатып алушылар – «Әлия» ЖШС, «СкифТрейд» ЖШС, «Дастархан» ЖШС, «СМАК» ЖШС, «Надырова» ЖК, «Метро» СҮ, «Magnum» СҮ.

ЖШС атауы «Әлия»

БСН 010740002528; КБе 17

ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы 60001 № 0002154 21.02.2012 ж

ForteBank АҚ:

ЖСК KZ05965F010001568380

(банктік шот) KZ61965F020001581097 түрі: таңдау-есептік

БИК IRTYKZKA

«СкифТрейд» ЖШС

БСН 010740002528; КБе 17

ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы 60013 № 0002155 21.02.2010 ж

АҚ "АТФ Банк":

ЖСК KZ94826A1KZTD2009052

БИК ALMNMKZKA

БСН 010740002528

«Дастархан» ЖШС

БСН 010740002527; КБе 17

ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы 60015 № 0002145 21.02.2015 ж

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ:

ЖСК: KZ489261802163172000

БСН: 010740002528

«СМАК» ЖШС

010740002757; КБе 17

ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы

60017 № 0002433 17.05.2012 ж

«Банк Центр Кредит» АҚ

ЖСК KZ878560000000011134

БСН 990840000359

БСК KСJBKZKX

«Надырова» ЖК

БСН 010740008080; КБе 17

ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы

60003 № 0002254 22.08.2011 ж

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ, Алматы қаласы

ЖСК: KZ29319A010004148977

БСК: АВKZKZKX

БСН: 990140001154

«Метро» СҮ

БСН 010740005568; КБе 17

ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы

60019 № 0002158 21.03.2013 ж

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ, Алматы қаласы

ЖСК: KZ29319A010004143337

БСК: АВKZKZKZ

БСН: 990140001154

«Magnum» ЖШС

БСН 010740002658; КБе 17

ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы

60011 № 0002222 21.02.2009 ж

«АТФ Банк» АҚ;

ЖСК KZ94826A1KZTD2009046

БИК ALMNKZKA

БСН 0107400048488

"Контрагенттер" анықтамалығында «Жеткізушілер» тобын құрыңыз – «ТетроПак» ЖШС, «Азия» ЖШС, «Комеск Омир» ЖШС, «Мастер» ЖШС, «ТОПАЗ» ЖШС, Водоканал ГКЦП, «RG BRANDS» ЖШС, «ПластПродукт» ЖШС, Банк: «ForteBank» АҚ

Тапсырма: "Контрагенттер" субконтосы үшін келесі мәліметтерді енгізіңіз:

«ТетроПак» ЖШС

«ТетроПак» ЖШС жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

Занды мекенжайы 050500 ҚР, Алматы қ., Вавилов к-сі, 15 үй (осы параметрлерді кез келген шартты мәндермен толтырыңыз)

Бухгалтерияның мекен-жайы 050008 ҚР, Алматы қ., Абай даңғылы 52г, оф.705

БСН 071140021902 КБе 17

ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы

60008 № 0002566 21.02.2011 ж

ЖСК KZ898560000000437219

«Банк Центр Кредит» АҚ Алматы қ. АҚФ банкі БСК KСJBKZKX

«Азия» ЖШС

ЖСН / БСН 110340018293, КБе 17

ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы 60008 № 0002566 21.02.2011 ж

«Банк Kassa Nova» АҚ; ЖСК KZ05965F010001567530 (банктік шот) KZ61965F020001581097 түрі: таңдау-есептік

БСК KSNVKZKA

«Комеск Өмір» ЖШС

ЖСН / БСН 010740000551, КБе 17

ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы

60009 № 0002109 21.09.2009 ж
«ForteBank» АҚ;
ЖСК KZ05965F010001568380
(банктік шот) KZ61965F020001583825 түрі: таңдау-
есеп айырысу
БИК IRTYKZKA

«Мастер» ЖШС
ЖСН / БСН 010740000777, Кбе 17
ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы
60017 № 0002112 21.02.2007 ж
«Сбербанк» АҚ ЕБ БАНКІ Алматы қ.
БСК SABRKZKA
ЖСК шот KZ898560000000437219

«ТОПАЗ» ЖШС
ЖСН / БСН 110340018343, Кбе 17
ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы
60003 № 0002444, 21.02.2014 ж
«Банк Kassa Nova» АҚ
БСК KSNVKZKA, ЖСК шот KZ73965T011212723006

Водоканал ГКЦП
ОКПО 30722009 БСН 080940004108 IBAN
KZ676010131000136383
БСК HSBKKZKX, 16 КБе 710
050057, Алматы қаласы, Жароков көшесі, 196, тел.
8(727) 2276001
«Қазақстан Халық банкі» АҚ, Алматы қаласындағы
филиалы
Банктің БСН 940140000385
ҚҚС бойынша тіркеу есебіне қою туралы куәлік
сериясы 60001 № 1196057 13.10.2017 ж.

"RG BRANDS" ЖШС

Алматы қаласы, Алмалы ауданы, Райымбек даңғылы,
212-Б
ЖСН / БСН 060440002605; Кбе 17
ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы
60021 № 0002433 21.10.15
Банк ВТБ (Қазақстан) АҚ, ЕҰ деректемелері БСК
VTBAKZKZ; шот KZ75125KZT1001300335

"ПластПродукт" ЖШС
040912, Алматы облысы, Қарасай ауданы, Елтай
ауылы, атауы жоқ, н / ж, Тел. 258-24-24 (ішкі 5047),
факс 258-24-09
ЖСН / БСН 090541008649; Кбе 17
ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы
60066 № 0002466 21.02.2011 ж
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ деректемелері
БСК KZKOKZKX; СТН 600400055239; БСН
911040000021;
Шот kz75125kzt1001300335

Банк: "ForteBank" АҚ
Заңды мекенжайы 010017, Қазақстан Республикасы,
Нұр-сұлтан қ., Есіл ауданы, Достық к-сі, 8/1
Пошталық мекенжайы 010017, Қазақстан
Республикасы, Нұр-сұлтан қ., Есіл ауданы, Достық к-
сі, 8/1
Корсчет KZ23125KZT1001300204 «Қазақстан
Республикасының Ұлттық Банкі» мемлекеттік
мекемесінде БСН 990740000683 БСК IRTYKZKA
КБЕ 14
SWIFT IRTY KZ KA ОКПО 39031459
Тіркеу туралы куәлік № 4241-1900-АҚ
ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәлік сериясы
60001 № 0037679
Бек, БСН, БСК мәндеріне мәлімет үшін анықтама:

BeK (КБе) бенефициар кодын білдіреді және ол екі саннан тұруы керек. Бірінші Сан резиденттің белгісін білдіреді (1 - резидент, 2 - резидент емес), екінші Сан-экономика секторының тиесілік коды.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының Экономика секторларының және төлемдер белгілеу кодтарын қолдану және оларға сәйкес төлемдер бойынша мәліметтер ұсыну қағидаларын бекіту туралы 1999 жылғы 15 қарашадағы № 388 қаулысы.

Мемлекеттік басқару органдары:

- 1 Орталық Үкімет;
- 2 Аймақтық және жергілікті басқару органдары
- Қаржы ұйымдары (экономика секторы);
- 3 Орталық (ұлттық) банктер;
- 4 Басқа депозиттік ұйымдар;
- 5 Басқа қаржы ұйымдары;
- 6 Мемлекеттік қаржылық емес ұйымдар;
- 7 Мемлекеттік емес қаржылық емес ұйымдар;
- 8 Үй шаруашылықтарына қызмет көрсететін коммерциялық емес ұйымдар;
- 9 Үй шаруашылықтары.

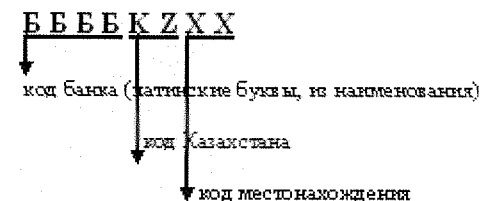
2011 жылдан бастап респонденттерді (заңды тұлғаларды, филиалдар мен өкілдіктерді) ҚРСА ақпараттық жүйелерінде (Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі) сәйкестендіру **БСН коды (Бизнес сәйкестендіру нөмірі)** бойынша ғана жүргізіледі.

Банктік сәйкестендіру коды (БСК)

Қазақстан аумағында банкке ISO 9362: BIC стандартына сәйкес берілген БСК Банктің Ұлттық банктік сәйкестендіру коды ретінде қабылданады және ел ішіндегі төлемдер үшін де, халықаралық төлемдер үшін де қолданылады. Банкте SWIFT BIC деп аталатын болмаған жағдайда, Қазақстан Ұлттық Банкі ISO 9362 стандартына

сәйкес Банктің БСК-ін беретін болады.

Бас банктердің жаңа БСК құрылымы 8 әріптік-цифрлық символдан тұрады және мынадай түрге ие болады:

Банк шотының нөмірі және банктің банктік сәйкестендіру коды төлем құжаттарын ресімдеу кезінде міндетті деректемелер болып табылады. Банк өз қалауы бойынша клиенттің шотын жүргізуге (қызмет көрсетуге) байланысты өзге құжаттарды клиентке ұсынған кезде жаңа құрылымға сәйкес клиенттің шотының нөмірін көрсетуге құқылы.

Мысалы,

IRTYKZKA - ForteBank; CASPKZKA- Kaspi Bank

Зертханалық жұмыс 5

Бастапқы қалдықтарды енгізу (сальдо)

Тапсырма мазмұны: «АлтынСу» ЖШС құрылтай құжаттарынан келесі ақпарат белгілі:

Ұйымның екі құрылтайшысы бар:

1. Оспанов Серік Мұратұлы.
2. Асқаров Нұрмахан Айдынұлы.

Жарғылық капиталдың жалпы мөлшері 50 000 000 теңгені құрайды. Серік Мұратұлы Оспановтың үлесі – 75% немесе 37 500 000 тг құрайды. Нұрмахан Айдынұлы Асқаровтың үлесі – 25% немесе 12 500 000 тг.

Құрылтайшы Оспанов Серік Мұратұлы 10.01.2019 ж. жарғылық капиталға ұйымның есептік шотына, сондай – ақ шырын шығаруға арналған өндірістік желіге 9 150 000,00 теңге мөлшерінде қаражат салды, сарапшының бағалауы бойынша 28 350 000 теңгеге бағаланып, бухгалтер кіріске алды.

Құрылтайшы Нұрмахан Айдынұлы Асқаров өз үлесін қолма – қол ақшамен қассаға өткізді, кейін олар ұзақ мерзімді активтер мен тауар-материалдық қорларды (ТМҚ) сатып алуға пайдаланылды.

Қаңтар айында бірқатар экономикалық операциялар жүргізілді, нәтижесінде компания кейбір активтерді сатып алып, басқаларын жұмсады. Компания сатып алушылармен және жеткізушілермен бірқатар қарым-қатынас жасады.

ЖШС бизнесті дамыту үшін банктен несие алды. Шырындар сатып алумен және сатумен, жұмысшылардың еңбекақысын есептеумен айналысты.

Бағдарламаға мәліметтерді толтыру сәтінде «АлтынСу» ЖШС кәсіпорны шырын шығаруға арналған өндірістік желіден басқа, меншігінде өндірістік қызмет үшін негізгі құралдары бар.

2019 жылғы 1 ақпандағы «АлтынСу» ЖШС балансында меншікті негізгі құралдар есепке алынған олар №1 ведомостінде немесе түгендеу тізімдемесінде келтірілген.

Тапсырма 5.1. Берілген кесте деректері бойынша түгендеу тізімдемесіне сәйкес кіріс қалдықтары түрінде негізгі құралдардың бастапқы құны мен жинақталған амортизациясын көрсету қажет.

МЕА негізгі құралдардан бөлек, басқа режимде енгізіледі.

Кесте: Негізгі құралдардың түгендеу тізімдемесі (31.01.2019) (теңгемен)

№ р/ р	Негізгі құралдар	Пайдалы қызмет көрсету мерзімі (айы)	Бастапқы құны (БЕ)	Жинақта лған амортиза ция (тозу) (БЕ)	Қалдық құны (БЕ)	Аморти зация нормас ы (жылды қ аморти зация%)	Бөліміс / МЖТ
НҚ ғимараттар мен құрылыстар							
1	Әкімшілік офисі	240	5 118 000,00	21 325,00	5 096 675,00	5	ӘБП/Директор
2	Өндірістік ғимарат	240	6 950 000,00	28 958,00	6 921 042,00	5	Өндіріс/Директор
3	Прокладная	240	1 150 000,00	4 791,00	1 145 209,00	5	Өндіріс/Директор
4	Қойма ғимараты	240	2 200 000,00	9 166,00	2 190 834,00	5	Өндіріс/Директор
НҚ ғимараттар мен құрылыстар бойынша жасыны			15 418 000,00	64 240,00	15 353 760,00		
НҚ компьютерлер							
1	Компьютер INTEL CELERON	60	187 000,00	3 116,00	183 884,00	20	Бухгалтерия/ Бас бухгалтер
2	Компьютер INTEL CELERON	60	173 000,00	2 883,00	170 117,00	20	Бухгалтерия/ Бухгалтер – кассир
3	Компьютер INTEL.PENTIUM	60	154 000,00	2 566,00	151 434,00	20	Қаржы бөлімі
4	Компьютер INTEL.SERVER	60	372 000,00	6 200,00	365 800,00	20	Бухгалтерия/ Бас бухгалтер
НҚ компьютерлер бойынша барлығы			886 000,00	14 765,00	871 235,00		

НҚ машиналар мен жабдықтар						
1	Кондиционер SAMSUNG	60	175 000,00	2 916,00	172 084,00	ӘБП/Директор
2	Шырын өндірісіне арналған конвейер желісі	120	28 350 000,00	236 250,00	28 113 750,00	ӘБП/Директор
НҚ машиналар мен жабдықтар бойынша жасыны			28 525 000,00	239 166,00	28 285 834,00	
НҚ көлік құралдары						
1	Toyota Camry, DDB 554 BA 2005 ж.ө.	120	2 750 000,00	22 916,00	2 727 084	ӘБП/Директор
2	Газель Газ -53 В 556 BA 2003 ж.ө.	120	1 535 000,00	12 791,00	1 522 209	Өндіріс/Директор
НҚ көлік құралдары бойынша жасыны			4 285 000,00	35 707,00	4 249 293,00	
НҚ бойынша барлығы			49 114 000,00	353 878,00	48 760 122,00	
Материалдық емес активтер						
1	IC: 8.3 Конфигурация	120	220 000,00	1 833,00	218 167,00	Бухгалтерия/ Бас бухгалтер
Материалдық емес активтер бойынша барлығы			220 000,00	1 833,00	218 167,00	

"IC Кәсіпорын" бағдарламасының ақпараттық базасына ұзақ мерзімді активтердің құнын енгізуді орындау жолы:

Кәсіпорын қойындысында → Бастапқы қалдықтарды енгізу → НҚ бойынша бастапқы қалдықтарды енгізу → 31.01.2019 ж → Enter → бөлім таңдау (AUP) → кестелік бөлікте НҚ қойындысын таңдау → қосу → таңдау негізгі құрал → әкімшілік корпус → МЖТ Оспанов → пайдалы қызмет мерзімі (240) → есепке алу → бастапқы құны (5 118 000,00) → құжаттың атауы: ведомость → оқиға: сатып алу (матрешка ішінде жасау) → қабылдау әдісі: есепке алу (5096675,00) → жинақталған амортизация (21325,00) → есепке қабылдау күні 31.01.2019ж → құжат нөмірі: 1 → сақтау

Қойынды: Бухгалтерлік есеп → амортизацияны есептеу (√) → амортизация бойынша шығыстарды көрсету тәсілі → атауы (әкімшілік корпусың амортизациясы) ұйым АлтынСу → тәсілдері → қосу → шығындар саны 7210 → Субконто1 (шығындар бабы НҚ тозуы) → Субконто2 ӘБП бөлімшесі → жазу жабу → таңдау/алу параққа бастапқы НҚ қалдықтарын енгізу → амортизацияны есептеу құны (5 118 000,00) → жылдық амортизация пайызы 10 →

Қойынды: Салықтық есепке алу → салықтық есепке алу тобы → I (ғимараттар, құрылыстар (мұнай, газ ұңғымалары мен беріліс құрылғыларын қоспағанда)

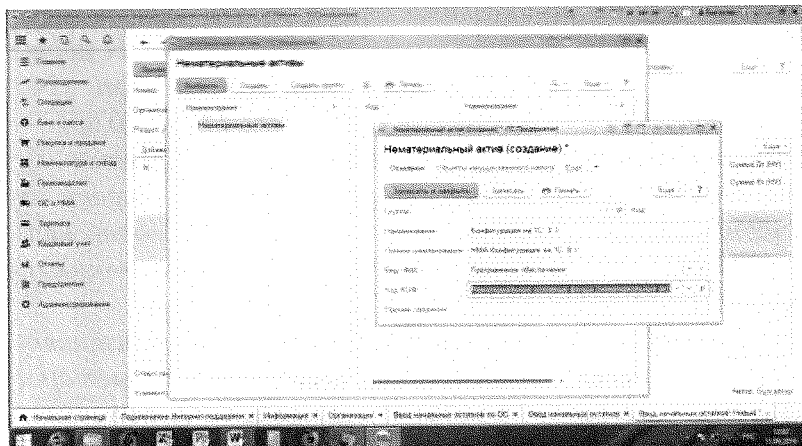
Қойынды: Басқа деректемелер → құсбелгіні қойыңыз: мүлік салығы

Жазу / жабу

(Мүлік салығы объектілері тек ғимараттар болып табылады)

Материалдық емес активтер (МЕА) бойынша бастапқы қалдықтарды енгізу үшін:

Кәсіпорын қойындысында → Бастапқы қалдықтарды енгізу → Бастапқы қалдықтарды енгізу → құру → 31.01.2019 → АлтынСу → есеп бөлімі → БЕ –тің басқа да шоттары → кестеде қосу → БЕ шоты (таңдау 2730) →

СЕ сома → субконто МЕА → сома Дт БЕ (218167,00) → СЕ сома (218167,00)

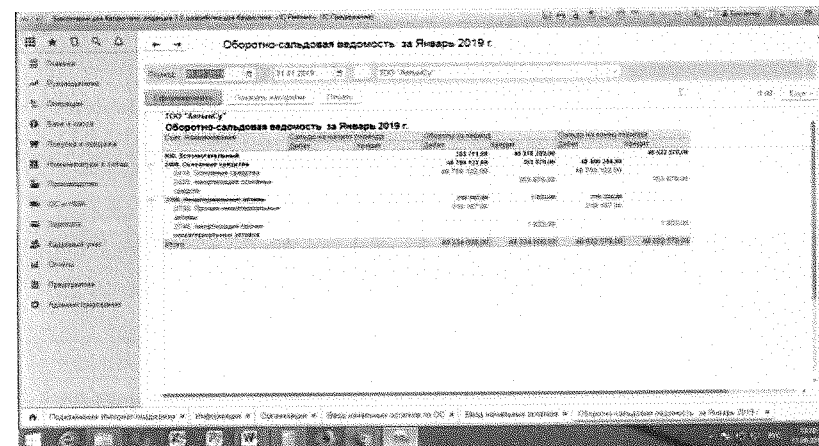
Қосу → БЕ шоты (2740 таңдау) → СЕ 2100 → субконто МЕА → жинақталған амортизация сомасы Кт БЕ 1 → СЕ

Мәлімет үшін анықтама: "Қазақстан үшін Бухгалтерия" конфигурациясында МЕА үшін бастапқы қалдықтарды енгізу екі кезеңде жүзеге асырылады.

1) «Басқа бөлімдер бойынша бастапқы қалдықтарды енгізу» құжаты арқылы БЕ пен СЕ шоттары бойынша қалдықтар енгізіледі

2) Бұдан әрі сол күнмен «МЕА есепке алу» құжаты қалыптастырылады, онда осы активтерді кейіннен дұрыс есепке алу үшін деректер көрсетіледі.

Айналым тізімдемесі бойынша еңгізілген мәліметтерді тексеру

Тапсырма мазмұны. Бұрын айтылғандай, «АлтынСу» ЖШС құрылтай құжаттарынан келесі ақпарат белгілі: Ұйымның екі құрылтайшысы бар:

- 1) Оспанов Серік Мұратұлы;
- 2) Асқаров Нұрмахан Айдынулы.

Жарғылық капиталдың жалпы мөлшері 50 000 000 теңгені құрайды.

Серік Мұратұлы Оспановтың үлесі – 75% немесе 37 500 000тг құрайды.

Нұрмахан Айдынулы Асқаровтың үлесі – 25% немесе 12 500 000 тг.

Тапсырма 5.2: Жарғылық капитал бойынша бастапқы қалдықты енгізу

Жарғылық капитал (5030)	
Кәсіпорын жарғылық капиталмен тіркелген (Оспанов С.М.)	37 500 000,00
Кәсіпорын жарғылық капиталмен тіркелген (Асқаров Н. А.)	12 500 000,00
Жарғылық капиталдың жиыны:	50 000 000,00

Құрылтайшылар туралы мәліметтер:

Ұйымның құрылтайшысы	
Аты жөні	Асқаров Нурмахан Айдынұлы
Туған күні	22.08.1968 ж.
ЖСН	680822400355
Паспорттық мәліметтер	Жеке куәлік № 025832707, 19.12.2010 ж. ҚР ӘМ берілген
Тіркелген мекен – жайы мен телефоны	050000, Алматы қ, Бұзурбаева 21, 54 – ші пәтер. тел.8 (727) 2367333
Карт.шоты	«Қазақстан Халық Банкі» - de KZ655890553P38337777

Орындалу жолы: Кәсіпорын қойындысында → Бастапқы қалдықтарды енгізу → бастапқы қалдықтарды енгізу → құру → 31.01.2019 → АлтынСу → есеп бөлімі → БЕ – тің басқа да шоттары → кестеде қосу → БЕ шоты (таңдау 5030) → enter →

Субконто 1 шоттар: Контрагенттер анықтамалығында тапсырманы орындау үшін Жеке тұлғалар қалтасында → екі жеке тұлға → Оспанов Серік Мұратұлы, Асқаров Нұрмахан Айдынұлы құрылуы тиіс. Оспановты компанияның жеке тұлғаларының анықтамалығынан жүктеуге болады, ал Асқаровты құру қажет, себебі оны жұмысқа қабылдамаған және жеке тұлғаның карточкасын жасамаған →

Субконто 2 → таңдау арқылы «Меншік иелерінің жарналары» → Кт БЕ сомасы 37500000 → СЕ 37500000 Қосу → БЕ шоты және т. б. жеке тұлға бойынша бұрын енгізілген деректер бойынша екінші қатысушыны құрамыз сомасы БЕ 12500000 → СЕ 12500000

Дт/Кт бойынша өткізбелерді тексеру және көрсету

5.3. Синтетикалық шоттардың қалдықтарын енгізу

№	Атауы	Сомасы
Ақша қаражаттар		
1	Кассадағы қолма қол ақша қалдығы (1010)	277 829,00
2	Банктегі есеп айырысу шотындағы қалдықтары (1030)	2 133 728,00
Ақша қаражаттар бойынша жиыны:		2 411 557,00
Тұрақты сатып алушылар бойынша дебиторлық берешектер		
1	«Әлия» ЖШС	1 120 830,00
2	«СкифТрейд» ЖШС	314 940,00
3	«Дастархан» ЖШС	233 755,45
4	«СМАК» ЖШС	47 279,00
5	«Надырова» ЖК	821 043,00
6	«Метро» СУ	1 430 693,95
7	«Magnit» ЖШС	785 400,00
Тұрақты сатып алушылардың дебиторлық берешектері бойынша жиыны:		4 753 941,40
Кредиторлық берешектер		
1	«ТетроПак» ЖШС	31 866,00
2	«Азия» ЖШС	40 578,00
3	«Комеск Омир» ЖШС	32 283,00
4	«ТОПАЗ» ЖШС	45 045,00
5	«RG BRANDS» ЖШС	1 898 961,00
6	«Raimbek Bottlers» ЖШС	14 476 569,65
Жеткізушілерге кредиторлық берешектер бойынша жиыны:		16 525 302,65
Банк қарыздары		
1	Банк қарыздары (ForteBank)	4 880 450,00
Банк қарыздары бойынша жиыны:		4 880 450,00

«Raimbek Bottlers» ЖШС бойынша мәліметтер:
 Занды мекен-жайы: 050000 Алматы Нұрмақова, 160;
 БСН 980640000340;
 Ұйымның тіркелген күні 10.06.1998;
 КҰЖЖ Коды - 38735394;
 Жеткізушінің банктік деректемелері:
 «Қазақстан Халық Банкі» АҚ;
 ЖСК: KZ136010311000029288 БСК: HSBKZKX
 ҚҚС төлеушінің куәлігі сериясы 60001, нөмірі
 0068295.

5.4. ТМҚ номенклатурасының сандық қалдықтарын енгізу

Түгендеу ведомосінің деректері бойынша 2019 жылғы 1 ақпанға материалдық құндылықтардың қалдықтарын енгізу қажет.

Кесте: Синтетикалық шоттардың қалдықтарын енгізу

№	Атауы	Өлшем бірлігі	Саны	Бағасы	Сомасы
Шикізаттар мен материалдар					
1	Тазартылған су	литр	200 000	10,00	2 000 000,00
2	Концентрат «Апельсин»	литр	20	185,00	3 700,00
3	Концентрат «Қарақат»	литр	35	170,00	5 950,00
4	Концентрат «Алма»	литр	40	139,00	5 560,00
5	Қант	кг	20	325,00	6 500,00
6	Лимон қышқылы	кг	50	135,00	6 750,00
Шикізаттар мен материалдар бойынша жиыны:					2 028 460,00

Өзге де материалдар					
1	Этикетка	дана	7500	20,00	150 000,00
2	Скотч	дана	10	12 492	124 920,00
3	Қақпақ	дана	18 000	50,00	900 000,00
4	Желім КС-2У	кг	3	400,00	1 200,00
Өзге де материалдар бойынша жиыны:					1 176 120,00
Ыдыс және ыдыстық материалдар					
1	Бөтелке 0,5 л.	дана	9060	90,00	815 400,00
2	Тетропакет 1 л.	дана	7 000	90,00	630 000,00
3	Гофроқораптар	дана	4480	250,00	1 120 000,00
4	Гофроподдондар	дана	520	2 160,00	1 123 200,00
Ыдыс және ыдыстық материалдар бойынша жиыны:					3 688 600,00
Кеңсе тауарлары					
1	Картридж	дана	1	3 000,00	3 000,00
2	Флэш диск	дана	5	2 000,00	10 000,00
3	Калькулятор	дана	3	2 500,00	7 500,00
4	Канцелярлық қағаздар	қапта ма	500	2500,00	1 250 000,00
5	Канцелярлық құралдар	дана	100	10500	1 050 000,00
Кеңсе тауарлары бойынша жиыны:					2 320 500,00
Дайын өнім қоймасы					
1	DaDa«Алма»	дана	10 500	235,00	2 467 500,00
2	DaDa«Қарақат»	дана	7 000	210,00	1 470 000,00
3	DaDa«Апельсин»	дана	11 000	275,00	3 025 000,00
Дайын өнім бойынша жиыны:					6 962 500,00

31.01.2019 жылға айналы тізімдемесін қалыптастырып, айналымдарды тексеру:

Тапсырма 5.5. Тапсырманың мазмұны. Кәсіпорынның бухгалтері қаңтар айындағы жалақыға байланысты барлық есептеулерді қолмен жасады. Қаңтар айында жұмысқа үш адам қабылданды. 1 ақпанда төлем

жасалмады, сондықтан кәсіпорынның берешек шоттары бойынша қалдықтар енгізілді.

Салықтар мен алымдар бойынша кредиторлық берешек		
1	Әлеуеттік салық	27 405
2	Жеке табыс салығы	32 417,5
3	Зейнетақы аударымдары бойынша міндеттемелер	50 750
4	Әлеуметтік аударымдар бойынша міндеттемелер	15 986,25
5	МӘМС -ке аударымдар бойынша міндеттемелер	7 612,5
6	Еңбекақы бойынша міндеттемелер	424 332,5
Салықтар мен басқа да аударымдар бойынша жиыны:		

Қызметкерлер бөлінісінде кәсіпорынның берешегін таратып жазу:

	Есептелген еңбекақы	Төленуге еңбекақы	ЖТС	ӘС	МЗЖ	ӘА	МӘМС -ға аударымдар
Оспанов	280 000,00	231 330,00	20 670	15 120	28 000,00	8 820	4 200
Жарикова	65 000,00	56 965,00	1 535	3 510	6 500,00	2 047,5	975
Бисенова	162 500,00	136 037,50	10 212,5	8 775	16 250,00	5 118,75	2 437,5
Жыны	507 500,00	424 332,50	32 417,5	27 405,00	50 750,00	15 986,25	7 612,5

Тапсырма: бастапқы қалдықты енгізудің тиісті режимдеріне жалақы бойынша бастапқы қалдықты енгізіңіз. Айналым тізімдемесі бойынша кезең үшін толтырудың дұрыстығын тексеріңіз.

Зертханалық жұмыс 6 Сатып алушылармен және жеткізушілермен есеп айырысу

Тапсырма 6.1. ТМҚ мен қызметтердің келуі

Шырын өндіру үшін жеткізуші «Raimbek Bottlers» ЖШС – мен тауар, шикізат және материалдар жеткізу туралы шарт жасалды. Контрагенттердің деректемелері төменде берілген.

2019 жылғы 2 ақпанда «АлтынСу» ЖШС «Raimbek Bottlers» ЖШС-нен қойылтылған шырын, витаминдер және лимон қышқылын сатып алды.

Шикізатты тасымалдау қызметтері үшін №68 шотқа сәйкес «Перевозки» ЖК 100 000 теңге сомасына жеткізді. Бухгалтер тасымалдау қызметтерін шикізат құнына бөліп таратты.

Шикізат пен материалдарды сатып алу бойынша шаруашылық операцияларының тізбесіне сәйкес өткізбелер жасап, бастапқы құжаттарды дайындаңыз:

№	Шаруашылық операциялары	Операция сомасы	Құжаттары
1	02.02.2019 ж «Raimbek Bottlers» ЖШС – нен шикізат алуға МЖТ - ға сенімхатын ресімдеу	№1 Сенімхат	01.02.2019 жылғы № 86 төлем шоты бойынша
2	04.02.2019 «Raimbek Bottlers» ЖШС, № 72 шот фактура бойынша» Шикізатқа шот/ фактура алынды және кіріс етілді – алма концентраты СЯ021 – апельсин концентраты СА021 – қарақат концентраты СС021 – жүзім концентраты СВ021 – лимон қышқылы МемСТ 021 – дәрумендер	2 151 785 ,72 258 214	01.02.2019 жылғы № 72 шот фактура на жалпы сома 2 410 000 тг

	Түскен шикізат бойынша ҚҚС		
3	01.02.2019 кассадан «Перевозки» ЖК көлік қызметтері үшін шот төленді	100 000	04.02.2019 күні №5 Шығыс кассалық ордері
4	04.02.2019 68 ш/ф бойынша ҚҚС-сыз «Перевозки» ЖК – нің көлік қызметтері кіріске алынды	100 000	04.02.2019 күні №68 шот фактурасы
5	02.02.2019г Есеп айырысу шотына «Метро» ЖШС-нен дебиторлық берешек түсті "	1 430 693,95	02.02.2019 күні № 98 банктің төлем тапсырмасы
6	03.02.2019 Есеп айырысу шотынан «Raimbek Bottlers» ЖШС – не аударылды	1 000 000	15.10.2017 күні №2 банктің төлем тапсырмасы

04.02.2019 ж. № 72 шот фактура «Raimbek Bottlers» ЖШС жүкқұжаты

№ П/п	Коды	Тауар атауы	Өлшем бірлігі	Саны	Бағасы	Сомасы
1	00000000035	алма концентраты СЯ021	Литр	500	1 200	600 000
2	00000000007	каракат концентраты СС021	Литр	300	1 500	450 000
3	00000000009	апельсин концентраты СА021	Литр	200	1 700	340 000
4	00000000018	жүзім концентраты СВ021	Литр	100	1 800	180 000
5	00000007889	лимон қышқылы	кг	10	9 000	90 000
6	00000000280	дәрумендер	кг	50	15 000	750 000
Жиыны:						2 410 000

ЖК «Перевозки» деректемелері, заңды мекенжайы: Алматы қ., Пушкин к-сі, 10;
Әбдірахманов Серік Ержанұлы ЖСН 581107300241, т.ж 07.11.1958 ж
КБе (17); СТН 678987678765; БСН 060876547615
«Банк Центр Кредит» АҚ банкіндегі есеп айырысу шоты; шот № KZ765789876567898767

Тапсырма:

Морозов Д. И. - ге ТМҚ алуға сенімхат жазыңыз;
«Raimbek Bottlers» ЖШС – нен алынған шикізатты кіріске алыңыз;
«Перевозки» ЖК-мен есеп айырысыңыз;
Банк бойынша операцияларды өткізіңіз

Орындалуы:

Сатып алу → сенімхат → ins → күні 02.02.2019 ж → ЖТ (Морозов Дмитрий Иванович) → контрагент (ЖШС «Raimbek Bottlers») → таңдау батырмасы → √ Саны → атауы (алма концентраты) → саны (500) → атауы (концентрат) → саны (300) → атауы (концентрат) → саны (200) → атауы (концентрат) → саны (100) → таңдау қосымша терезесі → құжат бойынша 01.02.2019 күнгі №56 төлем шоты → ОК

Тауардың келіп түсуін екі тәсілмен ресімдеуге болады:
1) Сатып алу → ТМҚ түсімі, қосымша терезесі → негіздеме құжаты сенімхат («Raimbekbottlers» ЖШС сенімхатын таңдау) → ТМҚ қосымшасы → концентрат → баға () → концентрат → баға (0) → концентрат → баға () → концентрат → баға () → концентрат → баға () → шот-фактураны енгізу → кіріс. 01.02.2019 ж № 56 → ок
2) «Негізінде жасау» батырмасы арқылы жасалған сенімхат арқылы → ТМҚ және қызметтердің түсімі → ins → күні 04.02.2019 контрагент («Raimbekbottlers» ЖШС) → және т. б.

Қосымша шығыстардың түсуі және келісімшартты ресімдеу

Сатып алу → контрагенттер → топты таңдау () → ins → атауы (ЖК «Перевозки») → толық атауы → КБе (17) → СТН 678987678765 → БИН 060876547615 → жазу → байланыс терезесі → мекен-жай Алматы қ. → жазу → шоттар және келісім шарттар терезесі → ins → шоттың атауы (есеп айырысу шоты) → «Банк Центр Кредит» банкте → шоттың № kz765789876567898767 → ок → негізгі контрагенттер → ins → атауы (келісім шарт №16) → ОК → негізгі болып белгіленсін → ОК

Қосымша шығындарды бөлу

1 – ші тәсіл: Сатып алу → қосымша шығыстардың түсімі → ins → бөгде ұйымның қызметі → күні 04.02.2019 ж → ЖК контрагенті → Шығыстың сомасы 100000 → сома бойынша бөлу тәсілі → толтыру (түсімдер бойынша толтыру) → ЖК таңдау → тарату → шот-фактураны енгізу → кіріс 04.02.2019 → ок

2 – ші тәсіл: ТМҚ-ның келіп түсу режимінен «Негізінде құру» батырмасын пайдалануға және «қосымша шығыстардың келіп түсуі» және одан әрі бірінші тәсілдегідей таңдауға болады.

Тексеруге арналған әрекеттер:

Қойма → ТМҚ түгендеу → ins → қойма → толтыру (қоймадағы қалдықтар бойынша) → ок

Есептер → шот бойынша айналым тізімдемесі → шот 3310 → қалыптастыру

Қойма → материалдық ведомості → баптау → таңдау және сұрыптау → жолды қосу → қойма → шот 1330 → қалыптастыру.

Зертханалық жұмыс есебінде жасалған сенімхатты және басқа да маңызды немесе тиімді құжаттар мен тіркелімдерді көрсетіңіз.

Тапсырма 6.2. «АлтынСу» ЖШС кассасы бойынша операциялар

Шаруашылық жағдай.

2019 жылғы ақпанда кассир банктен шаруашылық шығыстары үшін № 03 чек бойынша қолма-қол ақша алды.

Кассада № 210 шот бойынша қолма-қол ақшамен «Комеск Өмір» тұрақты жеткізушісіне кредиторлық берешек төленді.

Ұйымның кассасына «Әлия-21» ЖШС-нен жөнелтілген өнім үшін ақша (дайын өнімді сатудан түскен түсім) келіп түсті.

№ 211 шот бойынша «Актив» аудиторлық фирмасының қызметтері кассада қолма-қол ақшамен төленді. Кеңсе тауарларын сатып алуға есеп беретін сома берілді.

Аталған жағдайлар бойынша барлық шаруашылық операцияларды жүргізіңіз.

№ р/р	Шаруашылық операциялары	Құжаттары	Операция сомасы
1	01.02.2019 ж. № 03 чек бойынша кассир шаруашылық шығындары үшін банктен қолма қол ақша алды	№1 кіріс кассалық ордері	1 400 000,00
2	02.02.2019 ж. «Комеск Омир» ге № 210 шоты бойынша төлем шотының қарызы, кассада қол қол ақшамен төленді	№1 шығыс кассалық ордері, 20.01.2019ж №1 Келісімшарт	1 200 284,92

3	02.02.2019 ж. ұйым кассасына "Әлия" ЖШС-нен жөнелтілген өнім үшін (ДӨ сатудан түскен түсім) ақша түсті»	№2 кіріс кассалық ордері, 12.01.2017 ж., №17 келісімішарт	635 000,00
4	02.02.2019 ж. Актив аудиторлық фирмасының консультантына қызметі үшін кассадан қолма-қол ақшамен төледі (БСН 010789002577; Кбе17; ҚҚС бойынша серия 60035 № 0006598, 21.02.2015 ж.). аудитор К. А. Ахметовке (ж.к. 0035455 ҚР ӘМ 22.08.2014 ж. берілген) 01.02.2019 ж. № 211 шот/фактура бойынша	№2 Шығыс кассалық ордері	120 000,00
5	04.02.2019 ж. 04.02.2019 ж. № 21 шот/фактура бойынша: - орындалған аудиторлық қызметтер жалпы әкімшілік шығыстарға апарылды; - «Актив» аудиторлық фирмасының төленген қызметтері бойынша ҚҚС көрсетілді.	04.02.2019 ж. №21 шот – фактура (алынған)	107 143,00 12 857,00

Шаруашылық ситуация

Кәсіпорын қызметкері А.Е. Жарикова өзіне берілген есеп беруге тиісті сомаға кеңсе тауарларын сатып алды. Жеткізушіден кеңсе тауарларына алынған құжаттар (шот/фактура) аванстық есепке ұсынылды, есеп беруші тұлға пайдаланылмаған соманы кассаға қайтарды.

Осы жағдай бойынша барлық экономикалық операцияларды жүргізіңіз.

№	Шаруашылық операциялары	Құжаттары	Операция сомасы
1	04.02.2019 ж. А.Е. Жариковаға кассадан кеңсе тауарларын сатып алуға есеп беруге тиісті сома берілді.	№ 3 шығыс кассалық ордері	20 000,00
2	05.02.2019 ж. Жарикова А.Е. жұмсалған қаражат туралы жеткізуші «Abdi» АҚ нан алынған № 15 шот - фактураны ұсынды. (БСН 940940000116, Мекенжайы: ҚР, Алматы қ., Сейфуллин даңғ., 465/191; "Халықбанк" АҚ ЖСК KZ05965F010001565050) Желім 4 дана. *80 = 320 Факс қағазы 1 орама * 1 200 = 1200 Картридж 2 дана. * 3 868 = 7736 Қағаз «Снегурочка» 10 дана. *850 = 8500 Барлығы: 17756,00 ҚҚС ескерілген (12%)	«Abdi» АҚ жеткізушісінен № 15 шот-фактура»	320,00 1 200,00 7 736,00 8 500,00 17 756,00 1 902,43
3	05.02.2019 ж. «Abdi» АҚ кеңсе тауарларын алғаны үшін Жарикова А. Е. Төлеген төлеммен аванстық есеп жүргізілді.	№1 Аванстық есеп	17 756,00
4	06.02.2019 ж. Жарикова А. Е. кассаға жұмсалмаған есеп беру сомаларының қалдығын тапсырды.	№ 3 Кассалық кіріс ордері	2 244,00

«Аванстық есеп» құжаты «Банк және касса» → Касса → аванстық есептер бөлімінде орналасқан

Тапсырма: тиісті құжаттарды жүргізу, қажет болған жағдайда анықтамалықтарды толықтыру, жазбаларды тексеру, «Кассалық кітапты» тексеру; аванстық есепті «басып шығару», айналым тізімдемесін қалыптастыру; акпан айындағы 1010, 1210, 3310 шоттар бойынша айналым тізімдемесін қалыптастыру, «Print Screen» колданып зертханалық жұмысқа есеп жасау.

Орындау жолы:

1. Банк және касса → Кіріс кассалық ордері → күні → операция түрі: Банктен қолма-қол ақша алу → Алтынсу Банк және касса → КТС (V) есепке алу → СЕ-де ПР көрсетілмейді → сома → БЕ шоты 1030 → ақша қаражаттар қозғалысын ұсынылғандар ішінен Операциялық қызмет бойынша басқа да төлемдерді таңдаңыз («толтыру» батырмасы арқылы) → касса шоты 1010 → ақша қаражаттар қозғалысы бабы: «Есеп айырысу шотынан ақша қаражатының түсуі» → Өткізу және жабу.
2. Банк және касса → Шығыс кассалық ордері → және т.б.

Зертханалық жұмыс 7

Іссапар шығындары бойынша операциялар

Тапсырма 7.1. Шаруашылық жағдай қызметкердің іссапары.

05.02.2019 ж. ДӨ өткізу бойынша менеджері Ирина Владимировна Хванға 05.02.2019 - 12.02.2019 аралығына Астана қаласына «Темп» ЖШС – не іссапар шығыстарына кассадан 04.02.2019 жылғы №6 бұйрық бойынша есеп берілетін сома берілді. Сапар мақсаты: шырын өндірушілердің семинарын ұйымдастыру және қатысу,

шикізат сатып алу және дайын өнімді (ДӨ) сату келісім шарттарын іздеу және жасасу. Ұйым «Есеп саясатына» сәйкес ЖШС-ға қабылданған тәуліктік сома, тәулігіне 5 АЕК, жол жүру құны бір бағытқа 9 100 теңге, тұрғын үй жалдау бойынша болжамды сома 70 000 теңге.

И.В. Хван қонақ үйден 7 тәулік ішінде тұруға 66500 теңге сомасында құжат және «Қазақстан Темір Жолы» электронды билеттерін екі бағытқа ұсынды.

Есеп беруші тұлғамен іссапар шығыстары мен есеп айырысуларды есепке алу бойынша шаруашылық операцияларды бухгалтерлік есепте көрсетіңіз.

Аталған жағдайлар бойынша барлық шаруашылық операцияларды жүргізіңіз.

<i>№ р/р</i>	<i>Шаруашылық операциялары</i>	<i>Құжаттары</i>	<i>Операция сомасы</i>
1	04.02.2019 ж. ДӨ өткізу бойынша менеджері И.В. Хванға кассадан іссапар шығыстарына берілді.	04.02.2019 ж. №6 Бұйрық № 4 Шығыс кассалық ордері	180 000,00
2	– қонақ үйде тұру үшін төлем;	№ 2 Аванстық есеп Астана қаласы «Астана» қонақүйі 12.02.2019, № 221 Шот-фактура	66 500,00
	– көлік шығындарын төлеу;	№ 2 Аванстық есеп «Қазақстан Темір Жолы» АҚ, 2 электрондық билет № 01010006, 01011117	18 200,00

	– Тәуліктік ақы төлеу шығыстары әкімшілік шығыстарға есептен шығарылады.	№ 2 Аванстық есеп 5*2525(АЕК)*7 тәулік	88 375,00
3	– Бөге ұйымдардың қызметтері кіріске алынды («Астана» қонақ үйі; «Қазақстан Темір Жолы» АҚ іссапар бойынша шығыстарды төлеу бойынша ҚҚС есепке алынды;	ТМҚ мен Қызметтердің кіріс етілуі	66 500 18 200 7 125; 1 950
4	15.02.2019 ж Хван И.В. кассаға пайдаланылмаған есеп беретін соманы өткізді	№ 4. Кіріс кассалық ордері	6 925,00

Тапсырма: тиісті құжаттарды өткізу, қажет болған жағдайда анықтамалықтарды толықтыру, жазбаларды тексеру, «Кассалық кітапты» тексеру; аванстық есепті «басып шығару, айналым тізімдемесін қалыптастыру; ақпан айындағы 1010, 1210, 3310 шоттар бойынша айналым тізімдемесін қалыптастыру, «Print Screen» қолданумен зертханалық жұмыстың есебін жасау.

«Қазақстан Темір Жолы» АҚ деректемелері:

КБе (17); СТН 620300022100; БСН 010940000162; серия 60001 №60001 26.05.09; Алматы қ. мекенжайы, Фурманов к-сі, 154; «Қазақстан Халық Банкі» АҚ банкіндегі шоттың атауы (есеп айырысу шоты); шот №KZ186010131000047928

«Астана» қонақ үйі деректемелері, Астана қ.; КБе (17); СТН 600300600112; БСН 02104001985; ҚҚС бойынша Куәлік сериясы 62001 № 0002154 21.02.2009; мекенжайы Астана қ.; Момышұлы к-сі 153, банктегі есеп

шоты «Банк Центр Кредит» АҚ, шот № kz456789098765432876

Жұмысқа қабылдау туралы бұйрықтан (өкімнен) келесі ақпарат белгілі:

Атауы	Мәні
Ф.И.О.	Хван Ирина Владимировна
Лауазымы	Сату менеджері
Туған күні	1974 жылы сәуірдің 17
ЖСН	810719300701
Паспорттық мәліметтер	009239855, 23.03.1999 ж., ҚР ПМ берілген
Тіркеу туралы мәліметтер мен телефоны	050000, Алматы қ., Наурызбай батыра, 34, пәтері 15, Үй телефоны: 8 (727)267 13 46
Жалақысы	160 000 теңге.
Бөлімі	Сату бөлімі
Карт.шоты	KZ098660564330B03884 «ForteBank» АҚ
Жұмысқа қабылданған күні	01.02.2019 ж. №3 Бұйрық
Жұмыспен қамту түрі	Негізгі жұмыс орыны
Ескерту: ЖТС есептеу кезінде 1 ЕТЖ мәлішерінде шегерімге өтініші бар.	

Орындау жолы: Іссапар. Іссапар куәлігі.

Кадрлық есеп → ұйымның іссапарлары → ins → Астана қ. → ұйым «Темп» ЖШС → іссапардың негізі (әлеуетті сатып алушылармен шарт жасасу) → кестелік бөлім → ins → қызметкер (Хван Ирина Владимировна) → 05.02.2019-12.02.2019 → мақсаты (шарт жасасу) → қаржыландыру көзі («АлтынСу» ЖШС) → ок

Кассадан есеп беруге тиісті ақша қаражаттарды беру

Банк және касса → ШКО → ins → операциялар (есеп берушіге ақша қаражатын беру) → күні 04.02.2019 →

сома 180000 → есеп беруші (Хван Ирина Владимировна) → есеп берушімен есеп айырысу шоты (1251) → кестелік бөлім → ins → басқалар → сома 180000 → бап АҚҚ (операциялық қызметтен басқа да төлемдер) → қойынды басып шығару Пікірлер (іссапар шығыстарына) → ок

Контрагенттердің анықтамалығында контрагентті ресімдеу

Сатып алу → контрагенттер → топты (ЗТ) таңдау → ins → атауы («Қазақстан темір Жолы» АҚ) → толық атауы → КБе (17) → СТН 620300022100 → БСН 010940000162 → серия 60001 №0005643 от 26.05.09 → жазу → байланыс қосымша беті → Алматы қ. мекен-жайы → шоттар мен келісімшарттар қойындысы → ins → шоттың атауы (есеп айырысу шоты) → «Қазақстан Халық Банкі» банкте kz186010131000047928 → ОК → негізгі болып белгіленсін → контрагенттер келісімшарты → ins → атауы (келісімшартсыз) → ОК → негізгі болып белгіленсін → ОК

Сатып алу → контрагенттер → топты (ЗТ) таңдау → ins → атауы (Астана қ. «Астана» қонақ үйі) → толық атауы → КБе (17) → СТН 600300600100 → БСН 02104001985 → серия 62001 № 0002154 от 21.02.2009 → жазу → байланыс қойындысы → Астана қ. мекенжайы → шоттар және келісімшарттар қойындысы → ins → шоттың атауы (есеп айырысу шоты) → «Банк Центр Кредит» шот № kz456789098765432876 → ОК → негізгі болып белгіленсін → контрагенттер келісімшарты → ins → атауы (келісімшартсыз) → ОК → негізгі болып белгіленсін → ОК

Бөгде ұйымдардың қызметтері, қызметті ресімдеу

Қойма → номенклатура → топ (қызметтер) құру → ins → атауы жол жүру → √ қызметтер номенклатураның (қызметтердің) түрі → өлшем бірлігі (дана) → ок → ins →

атауы тұру → √ қызметтер номенклатураның (қызметтердің) түрі → өлшем бірлігі (дана) → ок

Қызметті сатып алуды ресімдеу

Сатып алу → ТМҚ мен қызметтердің кіріс етілуі → ins → контрагент (ЖШС Астана қ. қонақ үйі) → СЕ шығындар шоты → шот-фактураны енгізу → кіріс № 221 12.02.2019 ж → ок

Аванстық шот

Банк және касса → аванстық есеп → ЖТ (Хван Ирина Владимировна) → ins → қойынды төлем → кестелік бөлік → ins → контрагент (КТЖ АҚ) → сома (18200) → құжаттың атауы (билет Алматы-Астана-Алматы) → мазмұны (жолақы төлемі) → аванс шотын жою → жазу → ins → контрагент (ЖШС Астана қ. қонақ үйі) → Сомасы (66500) → құжаттың атауы (12.02.2019 ж. №211 ш/ф) → мазмұны (тұрғаны үшін төлем) → қойынды өзгелері → ins → атауы (бұйрық) → берешек түрі (тәуліктік) → сомасы XXXX → ҚҚС-сыз мөлшерлеме → БЕ шығындарды есептен шығару шоты (7210) → аналитика → шығындар бабы іссапар шығыстары (тәуліктік ҚР шегінде) → СЕ шығындарды есептен шығару шоты → шығындар бабы іссапар шығыстары (тәуліктік → ins → құжаттар ШКО (XXXX-дағы басшының ШКО таңдау) → ОК, аванстық есепті басып шығаруда қараңыз

Есеп берушіден ақшалай қаражатты қайтару

Банк және касса → ККО → ins → операциялар (есеп берушіден ақшаны қайтару) → күні → сома (XXXX) → есеп беруші (Хван Ирина Владимировна) → есеп берушімен есеп айырысу шоты (1251) → есеп беруші (Хван Ирина Владимировна) → кестелік бөлім → ins → басқалар → сома XXXX → АҚҚ бабы (операциялық қызметтен басқа түсімдер) → басып

шығару қойындысы → негіз (аванстың жұмсалмаған сомасын қайтару) → ок (жазуды жабу).

Есептер→шот бойынша айналым тізімдемесі → шот 3310; 1251; 1010 →

Кассалық кітапты қалыптастыру

Тапсырма 7.2. Шаруашылық жағдай: насос сатып алу.

«АлтынСу» ЖШС Талдықорған қаласына суды үздіксіз жеткізу үшін сорғышы бар жабдықты сатып алу мақсатында 3 күнге іссапарға жабдықтаушыны жіберді. 11.02.2019 ж. № 6 бұйрық Бухгалтер-кассир болжамды соманы есептеді (сорғышы бар жабдықтың болжамды құны 150-160 мың теңге, қонақ үйде тұру 30000, бензин 15000тг, тәуліктік 4 АЕК тәулігіне), кассадан жабдықтаушы Д.И. Морозовқа (есеп беретін тұлғаға) ақша және сенімхат берілді.

2019 жылғы 13 ақпанда Морозов Талдықорған қаласындағы «Талды бұлақ» ЖШС-нен "NNSA 235" сорғышы бар жабдықты сатып алды. Техникалық сипаттамалары бойынша сорғышы бар жабдықты 7 жыл (XX ай) пайдалану болжанып отыр, амортизация нормасы 15%, өндіруші зауыт Талдықорған сорғы зауыты. № NC 456789/123, паспортты тіркеу №. 000000213, шығарылған күні 10.05.2018 ж., НҚ есепке алу тобы «Машиналар мен жабдықтар»; КОФ коды 140.000000.

Морозов Газель автокөлігімен сорғыны алып келді және оны 13.02.2019 ж. № 52 шот/фактура бойынша, ҚҚС 12% қоса алғанда, 156 000тг сомасына кіріске алды, бұдан басқа ол бухгалтерияға 10 500 тг сомасына ЖҚС-дан бензин үшін чектер (№111 тауарлық және кассалық чектер және 111 ш/ф) берді. Морозов 2019 жылғы 11-13 ақпан аралығында (9500х3 күн= 28500) қонақ үйде тұрғаны үшін 13.02.19 ж. № 78 сч/ф ұсынды. Сорғыны

сатып алу және жеткізу шығындарын есепші аванстық есеп арқылы сорғының құнын арттыруға жұмсады.

Бастапқыда "NNSA 235" сорғысы қоймаға кіріске алынған

Контрагент деректері:

Талдықорған қаласы, Достық даңғылы, 59 "Талды бұлақ" ЖШС Индекс 050025

СТН 600700210124 БСН 925840001368 КБе 17

ҚҚС бойынша Куәлік сериясы 006560 № 0007888, 10.10.2010 ж

е/ш KZ11722S000000006222

БСК CASPKZKA «KASPI BANK» АҚ

Контрагенттің деректері: " Айсере " қонақ үйі

Талдықорған қаласы, Ақын Сара көшесі, 128/130

Индекс 050025, СТН 181600067035

БСН 925840001368 КБе 17

ҚҚС бойынша Куәлік сериясы 006560 № 0007928, 10.10.2010 ж

е / ш KZ18385147SD15987456 «Банк Центр Кредит» АҚ.

Тапсырма:

Морозовқа сорғыны сатып алуға сенімхат беріңіз, есеп беретін ақша сомасын есептеңіз және оларды кассадан беріңіз;

МЖТ аванстық есебін өткізу (1710 аванстық шотын алып тастаңыз);

НҚ кіріс етіңіз (НҚ құру ...)

14.02.2019 ж. аванстық есепті басып шығарыңыз, Морозовтың қарызын анықтаңыз

Сорғышты есепке алу

№	Шаруашылық операциялары	Операция сомасы	Құжаттары
1	Морозовқа сорғышты саты алуға сенімхат беру	ТМҚ саны мен номенклатурасы	сенімхат
2	есеп беретін ақша сомасын есептеу сорғының құны 150-160 мың тг тәуліктік 4 АЕК тәулігіне қонақ үйде тұру 30000 бензинге 15000тг	235 300	Іссапарға бұйырық, іссапар куәлігі
3	Морозовқа есеп беруге тиісті ақша кассадан беру		Шығыс кассалық ордері
4	НҚ анықтамалығына сорғыштың карточкасын құру		13.02.2019 ж. № 52 от/фактурада 156 000тг сомада
5	13.02.2019 ж. Морозовтың аванстық есебін қалыптастыру	156 000 28 500 30 300 15 000 Итого 225 300	Аванстық есеп контрагентке төлем Басқа да қызметтер мен тәуліктік төлемдерді төлеу
6	ТМҚ және Қызметтер арқылы НҚ түсуін/ сатып алуын ресімдеу / "Талды бұлақ" ЖШС -тен сорғыны сатып алу	156 000	13.02.2019 ж. № 52 шот/фактура, сомасы 156 000 тг, ҚҚС қоса алғанда 12%,
	НҚ есепке қабылдауды ресімдеу		НҚ сатып алу негізінде құру
7	Сорғының құнын арттыруға қосымша шығындардың түсуін ресімдеу (НҚ жеткізу бойынша шығыстар іссапар шығыстары)	28 500 <u>10 500</u> <u>Жиыны</u> <u>39 000</u> 30 300 Барлығы 69 300	

Орындау жолы:

НҚ номенклатурасын құру → негізгі құралдар → ins → атауы → (жабдық) → НҚ есепке алу тобы (машиналар мен жабдықтар) → КОФ коды → таңдау немесе құру (жалпы мақсаттағы жабдық) → ок

ТМҚ мен қызметтер келіп түсуі

Сатып алу → ТМҚ мен қызметтерді алу → ins → контрагент → келісімшартсыз → НҚ қойындысы → ins → сорғы → сома →

Негізінде жасау батырмасы арқылы → НҚ есепке алуды ресімдеу →

→ толтыру → НҚ тізімі үшін → МЖТ Оспанов → бөлімше (өндірістік цех) → пайдалы қызмет мерзімі → √ БЕ амортизацияны есептеу → амортизацияны есептеу әдісі → сызықтық мерзімнен → (көрсету әдісі → өндірістік желінің амортизациясы → ОК) → 84 ай → таңдау → Салық есебі үшін ТА деректемелерін толтыру қажет:

- √ Тіркелген активтің белгісі
- СЕ амортизациялық тобы → Салық есебі бойынша тіркелген активтер тобын таңдаңыз (мұнай-газ өндіру машиналары мен жабдықтарын қоспағанда, машиналар мен жабдықтар) → жазу → батырма иә-1 нысаны → нысанды жабу → ок

Зертханалық жұмыс 8

Шаруашылық ситуация: НҚ сатып алу (су тазартқыш)

Су тазарту мен өндірілетін шырындардың сапасын жақсарту үшін компания басшылығы су тазартқышты сатып алуға шешім қабылдады. Жабдықтаушы Д.И. Морозов 2019 жылғы 15 ақпанда сенімхат алды. «АлтынСу» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі ЖШС «Планета электроники» Сауда үйінен орнатуды және

реттеуді талап ететін «Су тазартқыш – SUPLEX» жабдығын сатып алды.

Бастапқыда су тазартқыш қоймаға кіріс етіліп, кейін өндіріс цехына орнатылып, өндіріс меңгерушісі Айгерім Оспанова МЖТ ретінде есепке алынды.

«Планета электроники» ЖШС шебері №31 фактурада көрсетілген су тазартқышты баптау бойынша жұмысты орындады.

Контрагент деректері:

«Планета Электроники» ЖШС, Индекс 050010, Алматы қ., Достық д-лы, 29;

СТН 600700210056, БСН 000840001452, КБе 17

ҚҚС бойынша Куәлік сериясы 006780 № 0007835, 10.10.2001 ж

«KASPI BANK» АҚ

е / ш KZ11722S000000006046, БСК CASPKZKA

Жөндеу жұмыстарын осы «Планета электроники» ЖШС фирмасының қызметкерлері 2019 жылдың 15 ақпанында орындады. Жөндеу және орнату бойынша жұмыстан кейін «Су тазартқыш – SUPLEX» есепке алынады. Пайдалы қызмет мерзімі (аймен) – 60. Жылдық амортизация нормасы – 20%. Су тазартқыш негізгі өндіріске енгізіледі.

«Су тазартқыш – SUPLEX» сатып алу бойынша шаруашылық операцияларының тізбесі

№	Шаруашылық операциялары	Операция сомасы	Сипаттамасы / Құжаты
1	15.02.2019 ж. жабдықтаушыға сенімхат берілді		Техникалық деректер: «Су тазартқыш-SUPLEX», өндіруші: Германия. зауыт "SUPLEX", зауыттық нөмірі в155/16; паспорт № 548621, шығарылған күні 25.11.2018 ж., НҚ тобы және КОФ коды

			«Машиналар мен жабдықтар»
2	ТМҚ және қызметтер келіп түсуі. «Су тазартқыш-SUPLEX» 15.02.2019 жылғы № 13/5 келісімшарт негізінде. - «Су тазартқыш-SUPLEX» кіріс етілді; - соның ішінде ҚҚС, келіп түскен жабдықтар бойынша.	455 000,00 48 750,00	15.02.2019 ж. 455 000 те сомасына № 30 шот – фактура
3	15.02.2019 жылғы № 13/5 келісімшарт негізінде «Су тазартқыш-SUPLEX» қосымша шығындар (жабдықты орнату және баптау қызметтері) негізінде құру -жұмыстың құны; -соның ішінде жөндеу үшін ҚҚС.	135 000,00 14 464,00	Баптау және орнату үшін шот алынды 135 000 сомаға № 31 шот – фактурасы 15.02.2019 ж. № 2 Орындалған жұмыстардың актісі
	«Су тазартқыш-SUPLEX» есепке алу		Амортизацияны есептеу «Су тазартқыш-SUPLEX» шоты 8110, тіркелген активтің белгісі, амортизациялық топ II Мұнай-газ өндіру машиналары мен жабдықтарын қоспағанда, машиналар мен жабдықтар
4	Жабдық және «Су тазартқыш-SUPLEX» жабдығы үшін және жөндеу үшін есеп айырысу шотынан төленді.	590 000,00	№ 2 Шығыс төлем тапсырмасы 14.02.2019 ж. Банктен көшірме ТТК 710, 13.02.2019 ж. № 30 төлем бойынша

Тапсырма: НҚ кіріске алу, қосымша қызметтерді НҚ құнын арттыруға жатқызу. Контрагентпен есеп айырысуды жүргізіңіз және есептеулердің дұрыстығын тексеру үшін салыстыру актісін жасаңыз.

Орындау жолы:

Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді есепке алу

НҚ және МЕА номенклатурасын құру → негізгі құралдар → ins → атауы → (жабдық) → НҚ есепке алу тобы (машиналар мен жабдықтар) → КОФ коды 142.282000 → таңдау немесе жасау (жалпы мақсаттағы жабдық) → ок

ТМҚ және қызметтер түсімі

Сатып алу → ТМҚ және қызметтердің келіп түсуі → ins → контрагент («Планета электроника» ЖШС) → келісімшартсыз → НҚ қойындысы → ins → Су тазартқыш-SUPLEX → сома →

Қызметтер қойындысы → ins → қосу Жабдықты баптау қызметтері шығындар шоты (БЕ) 2410 → субконто 1 → су тазартқыш – SUPLEX → түсімдер түрі: «ҚҚС-пен сатып алынған тауарлар» → таңдау шот-фактураны енгізу → кіріс № 30 14.02.2019 → ок

Негізінде батырмасы арқылы → НҚ есепке алу → толтыру → НҚ тізімі үшін → МЖТ → бөлімше (өндірістік цех) → пайдалы қызмет мерзімі → √ амортизацияны есептеу → амортизацияны есептеу әдісі → сызықтық мерзімнен → (көрсету әдісі → ins → атауы (су тазартқыш-SUPLEX) → кестелік бөлім → ins → шығындарды есепке алу шоты 8110 → ок) → 60 ай → таңдау → Салық есебі үшін ТА-н деректемелерін толтыру:

- √ Тіркелген активтің белгісі
- СЕ амортизациялық тобы → Салық есебі бойынша тіркелген активтер тобын таңдаңыз (мұнай-газ өндіру

машиналары мен жабдықтарын қоспағанда, машиналар мен жабдықтар) → жазу → батырма иә-1 нысаны → нысанды жабу → ок

ОРЫНДАЛҒАН ӨТКІЗБЕЛЕРДІ ТЕКСЕРІҢІЗ: → ДТ/КТ
2410/3310; 1420/3310; 2410/3310; 1420/3310

Төлем тапсырмасы (негізінде жасауға болады)

Банк және касса → Шығыс төлем тапсырмасы → ins → операциялар (жеткізушіге төлем) → сома (_ _ _) → қабылдаушы («Планета электроника» ЖШС) → ҚҚС ставкасы 12% → аванс шотын жою → басып шығару қойындысы → ТТК 710 → төлем мақсаты (№30 шот бойынша Тауарлар үшін төлем 14.02.2019) → төленді → ок

Зертханалық жұмыс 9 Операциялық жал

Жалға берілген базалық активті пайдалану құқығымен байланысты тәуекелдер мен пайда жалгерге берілмейтін жал түрі операциялық жал ретінде жіктеледі. «АлтынСу» ЖШС операциялық жал бойынша жалдау төлемдерін кіріс ретінде сызықты немесе жүйелі әдіспен мойындауы тиіс. Операциялық жалдан түсетін кіріс активті жалға берген жалдау мерзімі ішінде кірістер құрамында сызықтық әдіспен танылуға жатады.

«АлтынСу» ЖШС базалық активтің (объектінің) құнын баланстан есептен шығармайды. «АлтынСу» ЖШС өз балансында осындай активтердің түріне байланысты операциялық жалдау мәні болып табылатын активтерді ұсынады. Яғни базалық актив негізгі құралдардың (ХҚЕС (IAS) 16), материалдық емес активтердің (ХҚЕС (IAS) 38) немесе инвестициялық жылжымайтын мүліктің (ХҚЕС (IAS) 40) құрамында есепке алуды жалғастырады. Егер

жылжымайтын мүлік (жер, ғимарат, құрылыс немесе жер мен ғимараттардың комбинациясы) болса, базалық актив негізгі құралдар құрамынан инвестициялық жылжымайтын мүлік құрамына ауыстырылуға тиіс.

«АлтынСу» ЖШС 2019 жылғы 14 ақпаннан бастап «Берикап Қазақстан» ЖШС өндірістік үй-жайының бір бөлігін жалға берді. Өндірістік үй – жайдың қызмет ету мерзімі - 20 жыл. Өндірістік үй-жай 1 жылға жалға алынды, айына 1 000 000 теңге жалдау төлемімен операциялық жалдау ретінде танылады және қайтарылуы тиіс.

Кепілдік депозит сомасы-700 000 теңге

№ р/р	Негізгі құралдар	Пайдалы қызмет ету мерзімі (айына)	Бастапқы құны (БЕ)	Жинақталған амортизация (тозу) (БЕ)	Қалдық құны (БЕ)	Амортизация нормасы (жылдық амортизация %)	Бөлімше / МЖТ
НҚ құрылыстар мен ғимараттар							
1	Өндірістік ғимарат	240	6 950 000,00	28 958,00	6 921 042,00	5	Өно-с/Директор

Үй-жайдың шартты нарықтық бағасы - 40 000 000 теңге.

350 кв.м. құнының шартты сомасы 29 040 000 тг құрайды. Өндірістік үй - жайлардың жоғары нарықтық құнын және жол инфрақұрылымының болуын ескере отырып, «Берикап Қазақстан» ЖШС жалға алудың ұсынылған 4820 кв.м бағасы бойынша, 1 қабатта 350 кв. м. жалға алуға келісті.

Қайта құрылымдауға жататын өндірістік үй-жайдың бір бөлігін есептеу:

Сума, тг	Кв.м.	Үлес салмағы, %	Сума, тг
6 950 000,00	4 820	100 %	
X тг	350	X % (7,26)	504 668

Жалға алудан түскен кірісті алу кезінде келтірілген амортизацияға жұмсалған шығындарды қоса алғанда, шығындар шығыстар ретінде танылады.

ХҚЕС талаптарына сәйкес Жалға беруші шеккен бастапқы тікелей шығындар жалдау мәні болып табылатын активтің баланстық құнына қосылады және жалға беруден түсетін кіріске қолданылатын қағидаттарды пайдалана отырып, жалдау мерзімі ішіндегі шығыстар ретінде танылады.

Инвестициялық жылжымайтын мүлікті құру және жайластыру шығындарына есігі және турникет жүйесі бар жеке кіру есігінің құрылысы, сондай-ақ ЖК А.А. Курлысов өндірген бөлімдер немесе цехтар арасындағы қазіргі заманғы аралықтарды монтаждау бойынша жұмыстар енгізілді.

- жасалған жалдау шарты, өндірістік үй-жайдың бір бөлігінің құны: 504 668
 - ЖК Курлыков А. А. өндірістік үй-жайын жайластыру: 350 000
- Барлығы: 854 668

НҚ қайта құрылымдау және жаңа инвестициялық жылжымайтын мүлік құру жөніндегі шаруашылық операциялардың тізбесі:

№	Шаруашылық операциялары	Операция сомасы	Сипаттамасы / Құжаты
1	10.02.2019 ж. НҚ анықтамалығында «Жалға беру цехы Инвестициялық жылжымайтын мүлік» жаңа ғимаратын құру		«Жалға беру цехы Инвестициялық жылжымайтын мүлік» карточкасын жасау
2.1	14.02.2019 ж. НҚ қайта құрылымдау Өндірістік үй-жай Операция түрі: ішінара есептен шығару	504 668	Ішінара есептен шығару құны 504 668 Ішінара есептен шығару құны (БЕ) 504 668 Есептен шығарудың жалпы сомасы бастапқы құн автоматты түрде есептеледі
2.2	Қайта құрылымдау нәтижесінде алынған активтер кестелік бөлім: «Жалға беру цехы Инвестициялық жылжымайтын мүлік»	504 668	Құны (БЕ), (СЕ) Есеп шоты (жылжымайтын мүлікке инвестициялар), өткізу және жабу
3	Құру: Қосымша шығындарды кіріс ету «Жалға беру цехы Инвестициялық жылжымайтын мүлік» шоты 2310,	350 000	есіктері бар жеке кіреберістің жайластырылуын және бөлімдер немесе цехтар арасындағы заманауи арақабырғалардың құрылысын ЖК

	ҚҚС-сыз «құрылыс-жөндеу жұмыстары» қызметтері, бөліп тарату		«Құрылысов» жүргізді. ЖСН 561024300207, КБе 17 Каспий Банкі 14.02.2019 ж. 45 ш / ф ҚҚС-сыз
4	Негізінде жасау: кассалық шығыс ордері: жеткізушіге төлем ЖК «Құрылысов А. А.»	350 000	15.02.2019 ж. №7 (авт) ШКО. ЖК Құрылысов А.А.

Бір айға жал төлемдері 1 000 000
Жоспарлы өзіндік құн: 1 айдағы амортизация
 $35\ 644,45 + 20\% = 42\ 773\text{тг} + \text{басқа шығындар } 30\% = 55\ 605\ \text{тг}$

Операциялық жал бойынша шығыстар (немесе жоспарлы өзіндік құн) 7450 шотта есепке алынады.

Жылжымайтын мүлікті жалға беру жөніндегі шаруашылық операциялардың тізбесі

№	Шаруашылық операциялары	Операция сомасы	Сипаттамасы / Құжаты
	14.02.2019 ж Сатып алушыға төлем шоты берілді	700 000	Кесте бөлігінде, Қызмет қойындысы «Жалға алу депозиті» Бұл құжатта өткізбелер жоқ
	15.02.2019 ж. жалдау қызметтерін төлеуге шот-фактура негізінде жалдау үшін депозитке жарна аударылды:	700 000	«Берикап Қазақстан» ЖШС өндірістік қызметтерді көрсету актісі (жалға алу депозиті) » Өткізбелерді тексеріңіз
	28.02.2019 ж. сатып алушыға төлем жасау үшін шот-фактура 15 күндік	535 714	Кестелік бөлігінде, Қызмет қойындысы → «операциялық жал» Бұл құжатта өткізбелер

жалдау ақысы өндірістік үй-жайларды жалға беру қызметтері		жоқ
28.02.2019 ж. ақпан айының 15 күні өндірістік ғимаратты жалдау қызметі үшін жалдау ақысы есептелді:	535 714	1000000 / 28 күн *15 күн «өндірістік қызмет көрсету актілері» арқылы Өткізбелерді тексерініз
14.02.2019 «Берикап Қазақстан» ЖШС-нен жалдау шарты бойынша депозит сомасы (алдын ала төлем) алынды	700 000	14.02.2019 ж. № 56 кіріс төлем тапсырмасы негізінде құру
28.02.2019 ақпан айына «Берикап Қазақстан» ЖШС-нен жалдау ақысының сомасы алынды	535 714	«Берикап Қазақстан» ЖШС-нен 2019 жылғы ақпан айына жалдау ақысын төлеу тапсырма «Өндірістік қызметтер көрсетуге арналған актілер» негізінде 28.02.2019 ж. № 62 кіріс төлем тапсырмасы

2001 жылы ҚР аумағында құрылған «Берикап Қазақстан» ЖШС деректемелері.

Атауы	«Bericap Kazakhstan» «Берикап Казахстан»
Ұйым нысаны	ҚР резиденті, Заңды тұлға
БСН	011040004948
Басшысы	Танрыкулы Омер
Заңды мекен - жайы	Алматы обл., Іле ауданы, Өтеген Батыр ауылы, Жансүгір көшесі, 3 "Б"
КҰЖЖ бойынша коды	39615383

ЭҚЖЖ (негізгі қызмет)	22220 - тауарларға арналған пластик қаптамалар өндіру
Банк	«Қазақстан Халық Банкі» АҚ
ЖСК (е/ш)	KZ111222335BK102345

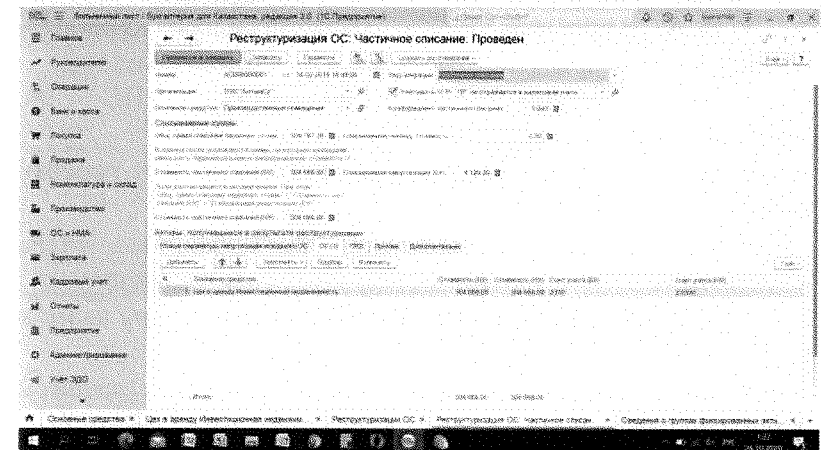
Анықтама: «Қазақстан үшін 1С Бухгалтерия» конфигурациясында негізгі құралдардың толық және ішінара қайта құрылуын көрсету мүмкіндігі бар.

Бұл үшін «НҚ қайта құру» құжаты арналған, ол «НҚ мен МЕА» бөлімінде орналасқан → «НҚ есебі» → «НҚ қайта құрылымдау» және операцияның екі түрі бар:

- Толық есептен шығару;
- Жартылай есептен шығару.

Толық есептен шығару кезінде НҚ есептен шығару режимі пайда болады.

«Ішінара есептен шығаруды» таңдаған кезде есептен шығару жүргізілмейді.

Жаңадан құрылған НҚ тізбесі «НҚ қайта құрылымдау» құжатының кестелік бөлігінде көрсетіледі. Кесте бөлігін толтырған кезде жаңадан құрылған НҚ-да бастапқы НҚ қайта құрылымдалған құнын автоматты

түрде бөлу мүмкіндігі бар. «Тарату» НҚ кестелік бөлігіндегі «толтыру» батырмасы бойынша қол жетімді.

Орындау жолы: өндірістік қызметтерді көрсету туралы актіні жасау кезінде → күні 28.02.2019 ж. контрагенті «Берикап Қазақстан» ЖШС → бөлімше «Өндірістік цех» → кестелік бөлімде «операциялық жал» деп көрсетіңіз, 15 күн 535 714 теңге, КҚС 12%, шоты 6010 → бөлімше «Өндірістік цех» → есептен шығару шоты 7450 → шығындар бабы «НҚ тозуы» → субконто2 есептен шығару (жалға беру цехы) → субконто3 → «өндірістік цех» СЕ кірісті талдау → операциялық жал → өткізу және жабу.

Тапсырма: Ғимараттың бір бөлігін инвестициялық жылжымайтын мүлікке аудару (қайта құрылымдау)

✓ А.А. Курлысов ЖК жүргізген құрылыс - жөндеу жұмыстарының сомасына «Жалға беру цехы Инвестициялық жылжымайтын мүлік» құнын арттыру;

✓ А.А. Курлысов ЖК – ке жүргізілген құрылыс-жөндеу жұмыстары үшін кассадан 350000 теңге төлеу;

✓ Жалға алушы «Берикап Қазақстан» ЖШС – не төлем шотын ұсыну;

✓ Жалдау кірісін есептеу («өндірістік қызмет көрсету актілері»);

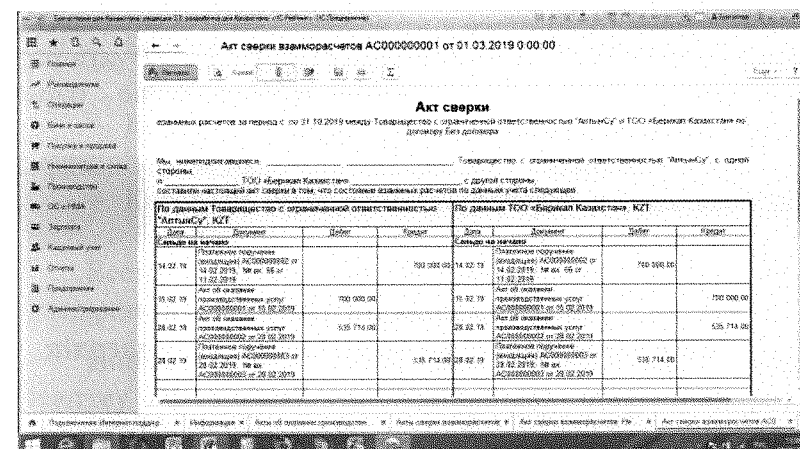
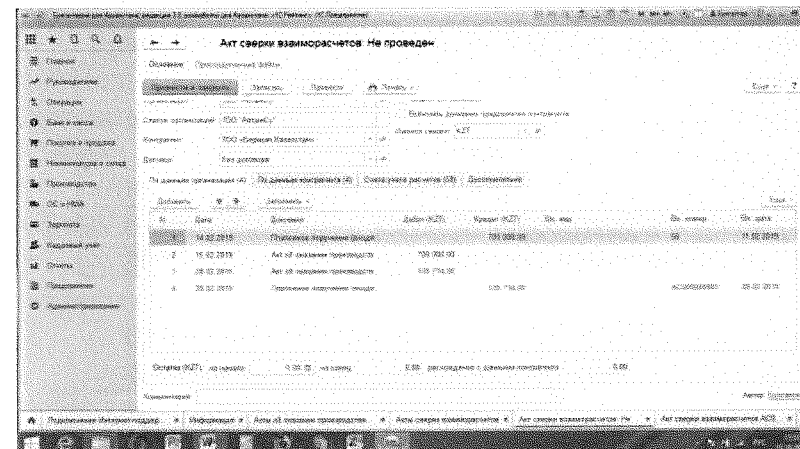
✓ Есеп айырысу шотына «Берикап Қазақстан» ЖШС – нен түскен қолма-қолсыз ақша түсімін ресімдеу;

✓ «Берикап Қазақстан» ЖШС-мен салыстыру актісін қалыптастыру;

✓ 2019 жылдың ақпан айына кассалық кітапты қалыптастыру;

✓ 2410, 2310, 3310,1010,1030 шоттары бойынша айналым тізімдемесін қалыптастыру;

✓ Зертханалық жұмыс 9 «Операциялық жал» бойынша есеп жасау.

№	Тарих	Салмағы	Салмағы	Салмағы
14.02.19	Талапкерлерге берілген қаражаттар АС000000002 от 14.02.2019 № 06 16 01	700 000.00	14.02.19	Талапкерлерге берілген қаражаттар АС000000002 от 14.02.2019 № 06 16 01
15.02.19	Талапкерлерге берілген қаражаттар АС000000002 от 15.02.2019 № 06 16 01	700 000.00	15.02.19	Талапкерлерге берілген қаражаттар АС000000002 от 15.02.2019 № 06 16 01
28.02.19	Талапкерлерге берілген қаражаттар АС000000002 от 28.02.2019 № 06 16 01	570 714.00	28.02.19	Талапкерлерге берілген қаражаттар АС000000002 от 28.02.2019 № 06 16 01
28.02.19	Талапкерлерге берілген қаражаттар АС000000002 от 28.02.2019 № 06 16 01	570 714.00	28.02.19	Талапкерлерге берілген қаражаттар АС000000002 от 28.02.2019 № 06 16 01
Барлығы:		1 940 714.00	Барлығы:	

Контрагентпен өзара есеп айырысуды тексеру барлық айналымдарды көрсетуі тиіс. Салыстыру актісін бухгалтер таңдаған уақыт кезеңі, келісімшарттар және басқа параметрлер бойынша жасауға болады.

Бұл ақпарат мәліметтерін пайдаланушыларға ыңғайлы және тиімді болуы маңызды.

Зертханалық жұмыс 10

Еңбекақы және оған байланысты төлемдердің есебі

Тапсырма 10.1. Шаруашылық операция: жалақыны есептеу және беру

Жұмыс істеген уақыттың есебін жүргізу үшін өндірістік күнтізбе (ӨК) көзделген. 1С базасы алғаш іске қосылған кезде ағымдағы жыл үшін күнтізбедегі мәндер автоматты түрде толтырылады. ӨК-ды бастапқы толтыру жұмыс уақытын дұрыс есепке алудың қажетті шарты болып табылады.

Бұлтты жүйеде бұл функция автоматты түрде беріледі. Сіз жұмыс уақытының балансының баспа формасын «Өндіріс күнтізбесі» батырмасы арқылы «Басып шығару» белгішесін қолдана отырып ала аласыз.

«АлтынСу» ЖШС бухгалтері айдың соңғы күні фирма қызметкерлерінің жалақысын есептеуді жүргізеді.

– 2019 жылдың ақпан айына барлық қызметкерлерге жалақы есептелді;

– Сәйкесінше МЗЖ есептеледі;

– Табыс салығы ұсталынды;

– Қызметкерлердің жалақы қорынан ӘС, ӘА есептелген;

– Компания қызметкерлерінің МЗЖ аударылды;

– Бюджетке табыс салығы аударылды;

– ӘС пен ӘА аударылды;

– Кейбір қызметкерлердің жалақысы карточкалық шоттарға аударылды;

– Кассадан ӘБП мен бухгалтерия қызметкерлеріне жалақы берілді.

Есептің осы бөлімі бойынша шаруашылық операцияларды енгізуді жүзеге асырыңыз.

Еңбекақы мен МЗЖ және ӘА-ның жарналарын есептеу жөніндегі шаруашылық операциялардың тізбесі

№ р/р	Шаруашылық операциялар	Құжаттары
1	01.03.2019 ж. «Комескомир» ЖШС 01.03.2019 ж. салыстыру актісіне сәйкес дебиторлық берешек сомасын қайтарды	01.03.2019ж. № 78 төлем тапсырмасы Сомасы 1 168 002тг

2	28.02.2019 ж. барлық қызметкерлерге 2019 жылдың ақпан айына жалақы есептелді қызметкерлердің жалақысынан ЖТС есептелді; қызметкерлердің жалақысынан МЗЖ есептелді.	Ұйым қызметкерлеріне жалақы есептеу. Регламенттелінген есепте жалақының көрсету ЖТС, МЗЖ және ұсталымдардың есебі
3	– қызметкерлердің жалақы қорынан есептелген ӘС; – қызметкерлердің жалақы қорынан есептелген ӘА.	ӘС, ӘА есебі
4	02-03.03. 2019 ж. жалақы төлеу	Төлем ведомості Шығыс кассалық ордері Төлем тапсырмасы
5	04.03.2019 ж. ӘБҚ және Бухгалтерия қызметкерлерінің еңбекақысынан зейнетақы қорына аударымдар жүргізілді	МЗЖ қорларға аудару
6	04.03.2019 қызметкерлердің еңбекақысынан міндетті әлеуметтік сақтандыру қорларына аударымдар жүргізілді	ӘА қорларға аудару

Жеке тұлғалардың карточкаларын және оларға байланыстырылған карт-шоттарды толтыруды тексеріңіз

Ескерту: Барлық қызметкерлердің жұмыспен қамтылу түрі - негізгі жұмыс орны. ЖТС есептеу кезінде 1 ЕТЖ мөлшерінде шегерімге өтініш Оспанова Айгерім – нен басқа барлық қызметкерлерде бар.

Жалақы есептемес бұрын, анықтамалықтардың толтырлуын тексеріңіз:

Жалақы → анықтамалар мен баптаулар → регламенттелген есептік көрсеткіштер → insert → күні (1.01.2019 ж) → ЕТЖ (42 500) → АЕК (2 525) → мүгедектер үшін салық салынбайтын салық мөлшері (3 187 500,00)

Өндірістік күнтізбенің толтырлуын тексеріңіз (жұмыс уақытының балансы)

Жалақы → есептеулерді баптау → өндіріс күнтізбесі → күнді таңдаңыз (ағымдағы айдың соңы 28.02.2019 ж) → жазу

Тексеру: → Жалақы → анықтамалықтар мен баптаулар → жалақыны есептеу нәтижелерін жалпылау тәртібі → салықтарды таңдау → ЖТС → арифметикалық ережелер бойынша 1-ге дейін жалпылау

Сол сияқты, МЗЖ таңдау, есептеу түрі → күндер бойынша жалақы

Еңбекақыны есептеу

Жалақы → ұйым қызметкерлеріне жалақы есептеу → ins (немесе құру) → күні 28.02.2019 ж → есептеу айы ақпан 2019 ж → есептеу түрі (күндер бойынша жалақы) → автотолтыру → толтыру → барлық қызметкерлер бойынша толтыру → орындау → есептеу → өткізу жабу

Немесе бөлімшелер бойынша жеке:

1) 2) 3) жалақы → жалақыны есептеу → ins → күні 28.02.2019 ж → есеп айырысу түрі (күндер бойынша жалақы) → Бөлімше 1)ӘБП, 2)бухгалтерия 3) бөлімшені көрсетпей жалпы → автотолтыру → барлық қызметкерлер бойынша толтыру → орындау → есептеу → күндер бойынша жалақы → есептеу → жазу → ок

Егер қызметкер бір ай толық жұмыс істемесе, қызметкер жұмыс істеген күндер санын көрсетіңіз → есептеңіз (есептеңіз) → жабу

ЖТС және МЗЖ есептеу

Жалақы → ЖТС және МЗЖ есептеу → ins → автотолтыру (барлық қызметкерлер үшін) → есептеу (есептеу) → өткізу жабу

Немесе бөлімшелер бойынша ЖТС және МЗЖ есептеу

1) 2) жалақы → ЖТС және МЗЖ есебі → Бөлімше 1)ӘБК, 2)бухгалтерия 3) бөлімшені көрсетпей жалпы → ins → автотолтыру (барлық қызметкерлер бойынша) → есептеу (Есептеу) → өткізу жабу

ӘС пен ӘА есептеу

Жалақы → ӘС пен ӘА есептеу → ins → авто толтыру (барлық қызметкерлер үшін) → есептеу (Есептеу) → Пікірлер: барлық қызметкерлер үшін → жазу жабу

Еңбекақыны есепте көрсету жазбаларды қалыптастырады және ақпаратты БЕ пен СЕ шоттарына таратады. Назар аударыңыз: күні айдың соңғы күні, үш рет

→ 1) ӘБП, 2) бухгалтерия 3) бөлімшені көрсетпей жалпы

Жалақы еңбекақының бухгалтерлік есебі → регламенттік есепте жалақыны көрсету → ins (немесе құру) → күні → есептеу айы ақпан 2019 ж → 1) ӘБП, 2) Бухгалтерия 3) бөлімшені көрсетпей жалпы → автотолтыру (барлық қызметкерлер үшін) → жазу жабу

Еңбекақыны шот бойынша айналым тізімдемесінде тексереміз:

Счетчик	Счетчик на начало периода		Счетчик на конец периода		Сальдо на конец периода
	Долг	Кредит	Долг	Кредит	
3350	424 232.00	770 440.00	1 650 950.00	1 707 362.00	30 348.00
Адылжанова Айгерим Саламатова		14 650.00			385 037.00
Бусырова Асият Мухамбетовна	136 037.00	45 500.00	250 000.00		147 315.00
Ибралиева Асият Ержановна	95 965.00	55 450.00	100 000.00		148 360.00
Ибралиев Саят Салмауылы		27 430.00	130 000.00		81 345.00
Караева Динара Шайкеновна		18 650.00			158 440.00
Мамылова Азамат Салмауылы		33 450.00	180 000.00		338 880.00
Оспанов Саят Мухамбетович	231 130.00	98 400.00	358 000.00		232 190.00
Оспанов Шайкенов Салмауылы		37 650.00	450 000.00		232 870.00
Оспан Шайкенов Шайкенович		27 000.00	180 000.00		707 362.00
Итого	424 232.00	770 440.00	1 650 950.00	1 707 362.00	

Еңбекақыны беру

Біз операцияны қаңтар айына және ақпан айына бөлек жүргіземіз!

Жалақы → ұйымға төленетін жалақы → ins → төлем тәсілі → банк арқылы → таңдау Фортебанк → автотолтыру → төлеуге берілетін соманы есептеуді баптау → 0,50-ге дейін жалпылау → ағымдағы айға автотолтыру → жазу → әрекеттер (негізінде) → құжат шығыс төлем тапсырмасы → ок

Kaspi Bank -те карт шоттары ашылған қызметкерлер үшін банктің деректемелерін контрагент ретінде енгізіңіз
«KASPI BANK» АҚ деректемелері шот нөмірі
97124000131511111KZ11111

Дата	Платеж	Счет	Сумма	Содержание	Ссылка на документ	Масштаб	Ссылка на документ
02.02.2019 17:59:00	КС000000001	1000 "АлтынСу"	1 070 200.00	Зарплата	Зарплата	Формат: 2019	Адаптация
02.02.2019 17:59:00	КС000000001	1000 "АлтынСу"	258 310.00	Зарплата	Зарплата	Формат: 2019	Адаптация
02.02.2019 17:59:00	КС000000001	1000 "АлтынСу"	288 290.00	Зарплата	Зарплата	Формат: 2019	Адаптация

Жалақы → есептер → негізгілер → ұйымның есеп айырысу парақтары 01.02.2019 – 28.02.2019 жылға дейінгі кезең – зертханалық жұмыс бойынша есепте сипаттау және қорытынды жасау.

Сол сияқты жалақыны касса арқылы беруге болады

Міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын және олар бойынша өсімпұлдарды аударуға арналған деректемелер

Атауы	Жаңа деректемелер
Бенефициар	«Азаматтарға арналған үкімет» «Мемлекеттік корпорациясы» КЕАҚ
Бенефициар Банкісі	«Азаматтарға арналған үкімет» «Мемлекеттік корпорациясы» КЕАҚ
Бенефициар БСК	GCVPKZ2A
Бенефициар ЖСК (шот нөмірі)	KZ12009NPS0413609816
Бенефициар БСН	160440007161
БЕК	11
Төлемдерді тағайындау коды (ТТК)	10

МЗЖ аудару үшін тізімдерді қалыптастыру.

Ескерту, операцияны қаңтар айына және ақпан айына бөлек жүргіземіз!

Жалақы → жарналар мен аударымдарды есепке алу → МЗЖ мен аударымдарды қорларға → ins → күні 04.03.2019 ж → операцияның түрі Міндетті зейнетақы жарналарын аудару → "АлтынСу" құрылымдық бірлігі → немесе бөлімшесіз немесе бөлімшені таңдаймыз (мысалы, әкімшілік) → ай 2019 жылғы ақпан-төлем түрі: салық (жарналар): есептелді / төленді – Қоры: «Азаматтарға арналған үкімет» МК КЕАҚ → авто толтыру → айдың соңындағы берешек бойынша → жазып алу → іс-әрекеттер → негізінде → құжаты шығыс төлем тапсырмасы → төленді → «Азаматтарға арналған үкімет» МК КЕАҚ шоты → МЗЖ үшін → АҚҚ бабы → операциялық қызмет бойынша өзге де төлемдер → басып шығару (төлем тапсырмасына реестр) → ок

Егер есептеулер мен аударымдар бөлімшелер бойынша бөлек жүргізілсе, онда біз бұл әрекеттерді қайталаймыз, бірақ басқа бөлімше бойынша:

Жалақы → зейнетақы жарналарын есепке алу → МЗЖ → қорларға аударымдар → ins → "Азаматтарға арналған үкімет" МК КЕАҚ → бөлімше (____) → авто толтыру → ағымдағы айға берешек бойынша → жазып алу → іс-әрекеттер → негізінде → құжаты шығыс төлем тапсырмасы → төленді → «Азаматтарға арналған үкімет» МК КЕАҚ шоты → МЗЖ үшін → АҚҚ бабы → операциялық қызмет бойынша өзге де төлемдер → басып шығару түймесі (төлем тапсырмасының реестрі) → ок

МЗЖ тек қаңтар айына есептелген және тізімделген жағдайда, айналым тізімдемесі келесідей болады:

Счет	Сальдо на начало периода	Сальдо на конец периода	Сальдо по счету на конец периода
	Дебет	Кредит	Дебет
3220	289 770,00	50 770,00	340 540,00
Общественные организации	129 770,00	10 770,00	140 540,00
Средства на цели текущего периода	259 770,00	50 770,00	310 540,00
Средства на цели текущего периода	9 000,00		9 000,00
Средства на цели текущего периода	41 250,00	16 770,00	24 480,00
Средства на цели текущего периода	18 200,00	6 500,00	11 700,00
Средства на цели текущего периода	15 000,00	15 000,00	
Средства на цели текущего периода	3 000,00		3 000,00
Средства на цели текущего периода	19 000,00		19 000,00
Средства на цели текущего периода	22 000,00	20 000,00	2 000,00
Средства на цели текущего периода	59 000,00		59 000,00
Средства на цели текущего периода	15 000,00		15 000,00
Итого	289 770,00	50 770,00	340 540,00

Ақпан айындағы МЗЖ-ны аударғаннан кейін 3220 шот бойынша айналым тізімдемесі келесідей болады:

Счет	Сальдо на начало периода	Сальдо на конец периода	Сальдо по счету на конец периода
	Дебет	Кредит	Дебет
3220	289 770,00	50 770,00	340 540,00
Общественные организации	129 770,00	10 770,00	140 540,00
Средства на цели текущего периода	259 770,00	50 770,00	310 540,00
Средства на цели текущего периода	9 000,00		9 000,00
Средства на цели текущего периода	41 250,00	16 770,00	24 480,00
Средства на цели текущего периода	18 200,00	6 500,00	11 700,00
Средства на цели текущего периода	15 000,00	15 000,00	
Средства на цели текущего периода	3 000,00		3 000,00
Средства на цели текущего периода	19 000,00		19 000,00
Средства на цели текущего периода	22 000,00	20 000,00	2 000,00
Средства на цели текущего периода	59 000,00		59 000,00
Средства на цели текущего периода	15 000,00		15 000,00
Итого	289 770,00	50 770,00	340 540,00

Әлеуметтік аударымдарды, олар бойынша өсімшұларды аудару үшін деректемелер

Бенефициар	«Азаматтарға арналған үкімет» «Мемлекеттік корпорациясы» КЕАҚ
Бенефициар Банкісі	«Азаматтарға арналған үкімет» «Мемлекеттік корпорациясы» КЕАҚ
Бенефициар БСК	GCVPKZ2A
Бенефициар ЖСК (шот нөмірі)	KZ67009SS00368609110
Бенефициар БСН	160440007161
Бек	11
Төлемдерді тағайындау коды (ТТК)	10

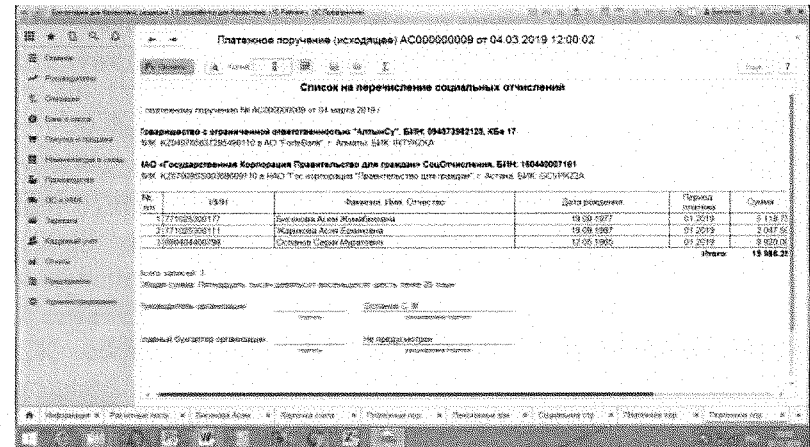
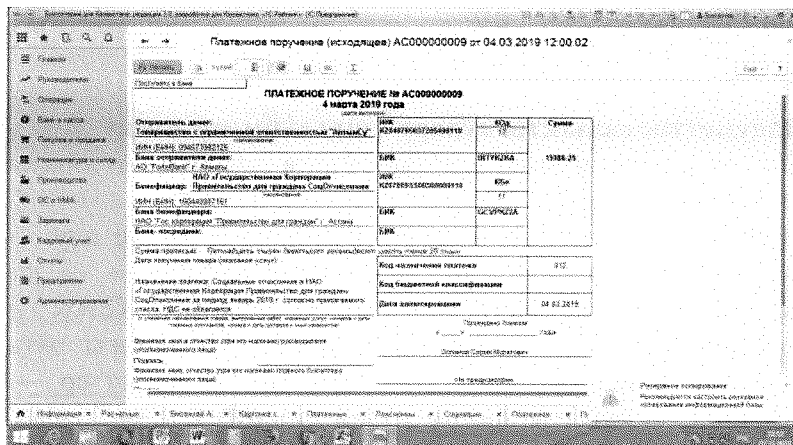
Әлеуметтік салықты аудару үшін тізімдер жасау Ескерту, операцияны қаңтар айына және ақпан айына бөлек жүргіземіз!

Жалақы → жарналар мен аударымдарды есепке алу → әлеуметтік сақтандыру және қорларға аудару → → ins (құру) → «Азаматтарға арналған үкімет» МК КЕАҚ → бөлімше әкімшілік → автотолтыру → ағымдағы айға берешек бойынша → жазып алу → іс-әрекеттер → негізінде → құжаты шығыс төлем тапсырмасы → төленді → «Азаматтарға арналған үкімет» МК КЕАҚ шоты → ӘА үшін → АҚҚ бабы → операциялық қызмет бойынша өзге де төлемдер → «Азаматтарға арналған үкімет» МК КЕАҚ басып шығару батырмасы (төлем тапсырмасының тізілімі) → ОК

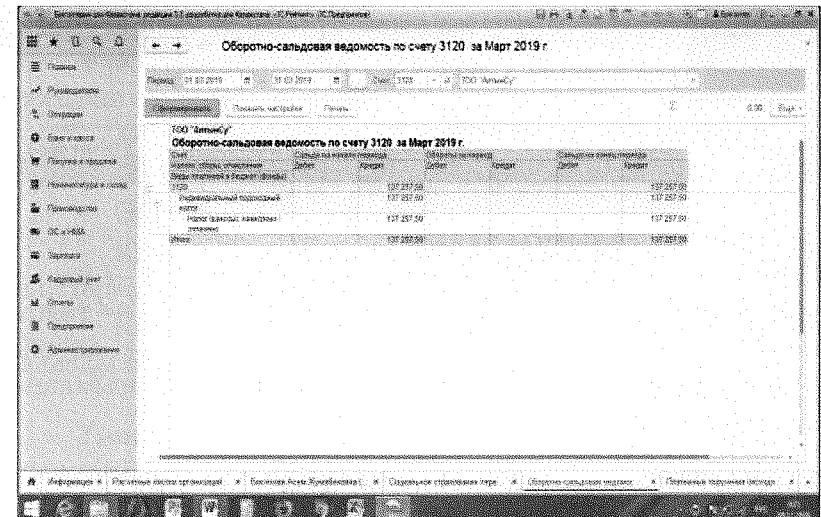
Егер есептеулер мен аударымдар бөлімшелер бойынша

бөлек жүргізілсе, онда біз бұл әрекеттерді қайталаймыз, бірақ басқа бөлімше бойынша:

Жалақы → әлеуметтік аударымдарды есепке алу → ӘА → қорларға аударымдар → ins → «Азаматтарға арналған үкімет» МК КЕАҚ → бөлімше (_____) → автотолтыру → ағымдағы айға берешек бойынша → жазып алу → іс-әрекеттер → негізінде → құжаты шығыс төлем тапсырмасы → төленді → құжаты шығыс төлем тапсырмасының → төленді → «Азаматтарға арналған үкімет» МК КЕАҚ шоты → ӘА үшін → АҚҚ бабы → операциялық қызмет бойынша өзге де төлемдер → «Азаматтарға арналған үкімет» МК КЕАҚ → ӘА үшін → басып шығару батырмасы (төлем тапсырмасының тізілімі) → ОК

Шот бойынша айналым тізімдемесі бойынша ЖТС және ӘС сомаларын есептеу
Есептер → шот бойынша айналым тізімдемесі → шоты 3120 (ЖТС) → қалыптастыру

Жеке табыс салығын (ЖТС) аудару:

Банк және касса → Шығыс төлем тапсырмасы → ins → операциялар (салықты аудару) → салық түрі ЖТС → төлем түрі (салық жарналары есептелді төленді) → алушы (Медеу ауданы бойынша МКБ) → сома → ағымдағы айға ЖТС 2019 → √төленді → ок

Есептер → шот бойынша айналым тізімдемесі → шоты 3150 (Әлеуметтік салық) → қалыптастыру

Оборотно-сальдовая ведомость по счету 3150 за Март 2019 г.

Счет	Сальдо на начало периода	Сальдо на конец периода	Сумма начислений
120 "АлтынСу"			
Оборотно-сальдовая ведомость по счету 3150 за Март 2019 г.			
Счет	Сальдо на начало периода	Сальдо на конец периода	Сумма начислений
120	111 646,00	111 646,00	
Сальдовый счет	111 646,00		111 646,00
Итого дебетовый остаток/кредит	111 646,00		111 646,00
Итого	111 646,00	111 646,00	

Әлеуметтік салықты аудару

Банк және касса → Шығыс төлем тапсырмасы → ins → операциялар (салықты аудару) → салық түрі ӘС → төлем түрі (салық жарналары есептелді төленді) → алушы (Медеу ауданы бойынша МКБ) → сома → ӘС ағымдағы айға 2019 → √төленді → ок

Жалақы → есептеу парақтары → қалыптастыру

Жалақы → ұйымның есеп айырысу парағы → қалыптастыру

Жалақы → есептеулер жиынтығы → қалыптастыру

Тапсырма 10.2. Наурызға айына қосымша шаруашылық жағдай:

Компания қызметкері И.В. Хван ТҚЖБ-тен несие алды және 01.03.2019 жылы бухгалтерияға келісім шарт пен 01.01.2019 ж. – 31.05.2025 ж. аралығына ай сайынғы 30000 тг тіркелген төлемдер кестесін ұсынды. Салық кодексіне (СК) сәйкес қызметкердің ЖТС жеңілдікпен есептеледі. Бухгалтер бұл жеңілдікті бағдарламаға енгізді. СК сәйкес жеңілдік өтініш берілген күннен бастап қолданылады, яғни наурыз айынан бастап ЖТС осы жеңілдікті қолданумен есептелетін болады.

«АлтынСу» ЖШС бухгалтері 2019 жылдың наурыз, сәуір, мамыр айлары үшін фирма қызметкерлерінің жалақысын есептеуді жүргізеді.

- 2019 жылдың наурыз, сәуір, мамыр айлары үшін барлық қызметкерлерге жалақы есептелді;
- Сәйкесінше МЗЖ есептеледі;
- Табыс салығы ұсталынды;
- Қызметкерлердің жалақы қорынан ӘС, ӘА есептелген;
- Компания қызметкерлерінің МЗЖ аударылды;
- Бюджетке табыс салығы аударылды;
- ӘС пен ӘА аударылды;
- Кейбір қызметкерлердің жалақысы карточкалық шоттарға аударылды;
- Кассадан ӘБП мен бухгалтерия қызметкерлеріне жалақы берілді.

Тапсырма: Есептің осы бөлімі бойынша шаруашылық операцияларды енгізуді жүзеге асырыңыз.

Еңбекақы мен МЗЖ және ӘА-ның жарналарын есептеу жөніндегі шаруашылық операциялардың тізбесі

№	Шаруашылық операциялар	Құжаттары
	20.03.2019 ж "Magnum" ЖШС салыстыру актісіне сәйкес дебиторлық берешек сомасын қайтарды	20.03.2019ж, №223 төлем тапсырма Сомасы 785 400 тг
	– Айдың соңғы күні барлық қызметкерлерге 2019 жылдың наурыз, сәуір, мамыр айлары үшін жалақы есептелді. – қызметкерлердің жалақысынан ЖТС есептелді; – қызметкерлердің жалақысынан МЗЖ есептелді.	Ұйым қызметкерлеріне жалақы есептеу. Регламенттелінген есепте жалақының көрсету ЖТС, МЗЖ және ұсталымдардың есебі
	– қызметкерлердің жалақы қорынан есептелген ӘС; – қызметкерлердің жалақы қорынан есептелген ӘА.	ӘС, ӘА есебі

Женілдіктер өткізуге арналған іс – әрекеттер:
Жалақы – Салық салу – ЖТС бойынша шегерім беруге өтініш – құру – күні 01.03.2019 ж. → контрагент (егер жоқ болса, онда құру) Банк: «Қазақстанның Тұрғын Үй Құрылыс Жинақ Банкі» АҚ Мекенжайы Алматы қ., Абылай хан даңғ, 91 БСН: 030740001404 БСК: HCSKKZKA , КОД:972, ЖБК/ЖСК: KZ33972972287000001s, Бек:14 – кіріс нөмірі 255, - қызметкер Хван – ЖТС шегеру түрі (тұрғын үй...) – төлем кестесі – кезең 01.01.2019-31.05.2025 – толтыру – сомасы 30000 – ок – пікірге жазамыз ТҚЖБ кредит – өткізу жабу
Еңбекақы есептеу

2019 жылғы наурыз айына 3120 ЖТС және 3150 ӘС шоты бойынша айналым тізімдемесін

қалыптастыру

Есептер → шот бойынша айналым тізімдемесі → шоты 3120 → қалыптастыру

Есептер → шот бойынша айналым тізімдемесі → шоты 3150 → қалыптастыру

Жалақы → есептеу парақтары → қалыптастыру

Жалақы → ұйымның есеп айырысу ведомості → қалыптастыру

Жалақы → есептеулер жиынтығы → қалыптастыру

Зертханалық жұмыс 11 Өндіріс және сату

Шаруашылық жағдай: «Өндірістік үдеріс»

Шырын өндірісіне арналған конвейер желісі, ол мыналардан тұрады:

1. Суды сүзу және тазарту жүйесі;
2. Шикізатты дайындауға арналған сорғылар мен сүзгілер жүйесі;
3. Бактар жиынтығы (қоспаларды араластыру және сақтау үшін);
4. Гомогенизатор;
5. Пастеризатор;
6. Жылу алмастырғыш;
7. Асептикалық сақтауға арналған сыйымдылық;
8. Шырындарды пакеттерге құюға арналған жабдық;
9. Құйылған шырындарды ыдыстарға буып түйуге беруге және шығаруға, жапсыруға арналған құрылғы.

Қызметкерлердің жалақысынан ақша үнемдеу үшін өндірістік желіні басқарудың бүкіл процесі компьютерлендірілген, оны аз адам басқара алады.

Шырындарды өндіруге арналған шикізат.

1. Концентратталған шырын.
2. Тазартылған су.

3.Қант.

4.Лимон қышқылы

5.Әр түрлі қоспалар (мысалы, дәрумендер, минералдар).

Шырын өндіру технологиясы

Қалпына келтірілген шырын өндіру процесі: Негізгі шикізат - Концентратталған шырын - 30-40 секундта 100-110 градусқа дейін қызады. Қыздырылған күйде концентрат 3-4 секунд ұсталады. Содан кейін шырын бөлме температурасына 30-40 секунд ішінде қайтадан салқындатылады. Алынған шырынға таза дайындалған суды қосу. Суды бұрын концентраттан буланған мөлшермен тең мөлшерде қосу керек. Әр түрлі қосымша элементтерді (дәрумендер, минералдар) қосу.

Ерекшеліктерді толтыру үшін шығын нормалары

№	Атауы	Норма %	1 тонна үшін норма
1	Концентратталған шырын / концентрат	20	200 л
2	Тазартылған /Сүзілген су	75	750 л
3	Лимон қышқылы	3	1 кг
4	Дәрумендер	2	0,5кг

Технологияның барлық талаптарын дұрыс және дәл сақтай отырып, біз 100% шырынды аламыз, оның дәмі мен құрамындағы пайдалы заттар жаңа сығылған шырыннан іс жүзінде ерекшеленбейді. Шырын шығаратын зауыт концентраттан қалпына келтірілген шырындарды ғана емес, сонымен қатар басқа да сусындарды – балшырындарды, құрамында шырыны бар сусындарды дайындай алады. Бұл сусындар бірдей концентраттың пайыздық мөлшерімен ерекшеленеді. Өндірістегі ең аз шығын-құрамында шырыны бар

сусындар, өйткені олардың құрамында 10% - дан аспайтын концентрат бар. Алайда, оларға сұраныс шырындар мен тіпті балшырындарға қарағанда әлдеқайда аз, өйткені мұндай сусындардың дәмі шырындардан әлдеқайда төмен.

Буып-түю материалдары мен ыдыстар. Шырындарды өндіру және пайдалану кезінде ең ыңғайлы қаптама ол Tetra Pak қаптамасы. Дайын шырындарды Tetra Pak қаптамаларына орау үшін арнайы конвейер желісі қажет. Өндірістегі ең маңызды адам-технолог, ол желіні орнатуға, МемСТ пен ТШ-ды сақтауға жауап береді. Технологтар жабдықтың жарамдылығын және жұмысқа дайындығын сынақтан өткізеді, сондай-ақ дайын өнімнің санитарлық және басқа нормалардың талаптарына сәйкестігін тексереді және растауды жүргізеді.

Ай сайын «АлтынСу» ЖШС текше метр үшін 153 теңгеден 100 – 200 м3 көлемінде суды жұмсайды және "Водоканал" МҚҰ-дан шот/фактураны ұсынылған шоттар бойынша төлейді.

№	Шаруашылық операциялар	Операциялар сомасы	Құжаты
1	05.02.2019 МҚҰ «Водоканал» Су үшін шот алынды және кіріс етілді 150 м3 X 153 тг. сомасына Соның ішінде ҚҚС	22 950 2 459	05.02.2019 ж шот № 95 о
2	22.02.2019 БЕА шотынан «Водоканал» МҚҰ су үшін шот төленді	22 950	22.02.2019 ж шығыс төлем тапсырмасы

Назар аударыңыз! Анықтама: 1м3=1000л; 150м3 = 150 000л

Тапсырма:

1. «Водоканал» МКҰ-мен есеп айырысу және салыстыру актісімен тексеру;
2. Номенклатуралық топтар құру;
3. Технология бойынша 4 спецификацияны жасаңыз және толтырыңыз;
4. Жанама шығындарды бөлу әдістерін толтырыңыз;
5. Өндіріске шикізат пен материалдарды есептен шығаруды жүргізу;
6. Қоймаға дайын өнімнің (ДӨ) тусуін жүргізу;
7. Сатып алушыларға ДӨ – өткізу.

НОМЕНКЛАТУРАЛЫҚ ТОПТАР – бұл кірістер мен шығындар шоттарында, сондай-ақ өндірістік шоттарда неғұрлым кеңейтілген талдау үшін позициялардың бірлестігі. Егер кәсіпорынның бірнеше қызмет бағыттары болса, онда бұл кірістер мен шығындарды бизнес бағыттары бойынша топтастыруға мүмкіндік береді.

«АлтынСу» ЖШС шырындар өндіру мен қатар, тауарларды өз қоймаларында сақтау қызметтерін көрсетеді, сондай-ақ өндірістік ғимараттың бір бөлігін операциялық жалға береді. Сондықтан, 1С бағдарламасында бухгалтер бірнеше қызмет бағыттарын ашады:

- 1) Шырындар өндірісі;
- 2) Сақтау қызметтері;
- 3) Өндірістік цехты жалға беру қызметтері.

Өндіріс бөлімі → анықтамалықтар мен баптаулар → номенклатуралық топтар → Негізгі номенклатуралық тобы «Шырындар өндірісі» → қосу (ins) → «Сақтау

қызметтері» → қосу (ins) → «Өндірістік цехты жалға беру қызметтері»

СПЕЦИФИКАЦИЯ – бұл қорларды тұтыну стандарттарын көрсететін жеке өндіріс процесінің сипаттамасы.

Спецификацияларды толтыру:

Өндіріс → анықтамалар мен баптаулар → номенклатураның сипаттамасы → қосу (ins) → атауы СА-16 → номенклатура шырын ДаДА Апельсин → саны 1000 → кесте бөлігіне қосу (ins) → ингредиенттер жолдар бойынша: тазартылған су, тиісті концентрат, лимон қышқылы, витаминдер, тетра пакет 1000 дана (нормалар бойынша саны жоғарыда кестеде келтірілген)

Шырындардың 4 түрі бойынша спецификациялар құру:

СЯ-16 алма шырынын білдіреді;

СС-16 қарақат шырыны;

СА-16 апельсин шырыны.

Жанама шығындарды бөлу әдістері

Шығындарды бөлудің кең таралған схемасы – белгілі бір талдауды көрсетпейтін схема. Немесе:

Өндіріс → анықтамалықтар және баптаулар → жанама шығыстарды бөлу әдістері → құру (ins) → 01.02.2019 → ұйым АлтынСу → шоты 8410

→ Құрылымдық бөлімше Өндірістік цех → шығындар бабы Материалдық шығындар Шоттар және жабу аналитикасы – шығындарды бөлу әдісі → қосу (ins) → шырындарды Буып – түйю – кестелік бөлікте → БЕ жабу шоты 8310 → құю цехы – негізгі номенклатуралық топ → материалдық шығындар – 2 – ші жол СЕ 8300 → құю цехы → негізгі номенклатуралық топ → материалдық шығындар → жазу және жабу → таңдау (құрылған топты) шығындарды бөлу әдісіне – жазу және жабу.

Өндіріске есептен шығару.

Өндіріске материалдарды есептен шығаруды ресімдеу үшін талап – жүкқұжаты арналған, оны өндіріс бөлімінде қалыптастырады → Өнімді шығару – талап – жүкқұжаты → 06.02.2019 → АлтынСу → негізгі қойма → материалдар қойындысы →

Бағдарлама өндіріске шығарылуы керек материалдардың тізімін автоматты түрде толтыруға мүмкіндік береді, бұл үшін:

Спецификация – СА-16 талап жүкқұжаты негізде жасаңыз → 06.02.2019 – негізгі қойма → кесте бөлігінде бухгалтерлік есеп шоттарына ұқсас салық есеп шоттарын толтырыңыз - түсініктемеде апельсин – өткізу және жабу

Сондай-ақ қалған шырындардың спецификациясы бойынша есептен шығаруды жүргізу: СЯ-16, СЧС-16

Дайын өнімнің қоймаға келуі

Өндіріс → Өнімді шығару → ауысым бойынша өндіріс есебі → қосу (ins) → 06.02.2019 → қойма негізгі қойма → бөлімшесі Өндірістік цех → кестелік бөлім →

қосу (ins) → ДӨ алма шырыны → саны 1000 → бағасы 100 → спецификациясы → тиісті шырын бойынша спецификациясы

қосу (ins) → ДӨ қарақат шырыны → саны 1000 → бағасы 100 → спецификациясы → тиісті шырын бойынша спецификациясы

қосу (ins) → ДӨ апельсин шырыны → саны 1000 → бағасы 100 → спецификациясы → тиісті шырын бойынша спецификациясы

→ бетбелгі шығындар есепке алу → номенклатуралық топ → негізгі НТ Шырын өндірісі

шығындарды есепке алу қойындысы → номенклатуралық топ: Негізгі номенклатура тобы ШЫРЫНДАР → жазу ок

ДТ-Кт тексеру: Дт1320-Кт8110 шырынның 3 түрі

бойынша.

Дайын өнім қоймаға жоспарлы өзіндік құны (ЖӨҚ) бойынша кіріске алынады. ЖӨҚ «қолмен» енгізіледі, нақты өзіндік құн «айдың жабылуымен» есептеледі.

Зертханалық жұмыс 12

Сатып алушыларға дайын өнім (ДӨ) өткізу бойынша шаруашылық ситуация

Тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өткізуді көрсету бойынша құжаттар «Сату» бөлімінде жинақталған.

«Тауарлар мен қызметтерді сату» құжатында операциялардың бірнеше түрі бар, мақсатына байланысты қажетті операцияны бухгалтер таңдайды.

Сатылатын тауарлар туралы мәліметтерді кесте бөліміне бірнеше жолмен енгізуге болады, яғни «Толтыру» немесе «Таңдау» немесе «Қосу» түймелері арқылы.

Дайын өнімнің қолда барын тексеру үшін: Есеп беру → 1320 шоты бойынша айналым тізімдемесі → кезең ақпан 2019

Шаруашылық операциялар тізілімі кестесі

№	Шаруашылық операциялар	Операция сомасы	Құжаты
1	08.02.2019 ж. қолданыстағы келісімшартқа сәйкес «Скиф ТРЕЙД» ЖШС – нен шырындар үшін төлем алды	8 000 000	09.02.2019ж № 2555 төлем тапсырмасы
2	09.02.2019 ж. қолданыстағы келісімшартқа сәйкес «Скиф ТРЕЙД» ЖШС-не тауар тиелді №10 жүкқұжатта С.С. Сағындықовтың атына 09.02.2019		Ш/фактура Берілген жүкқұжаты

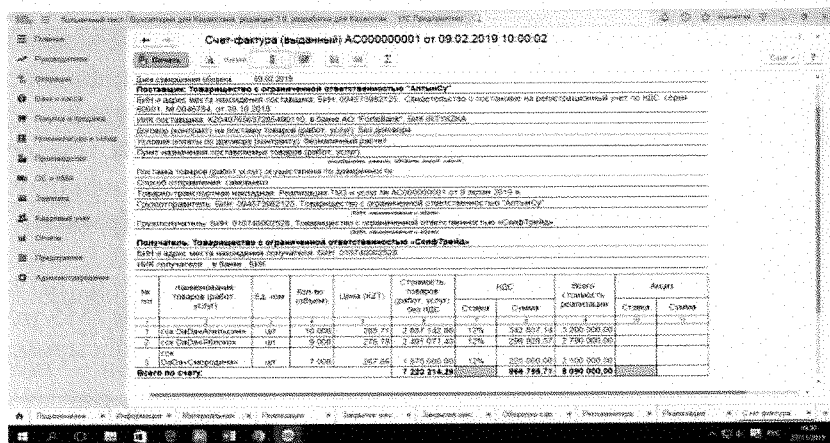
Ж. №25 сенімхат көрсетілген, жөнелтілген өнімнің саны жүкқұжатта көрсетілген. – сатылған өнімнің құны; – сатылған өнім бойынша ҚҚС есептелді.	8 090 000 866 785,71
---	-------------------------

Сатылған өнімге жүкқұжат:

№ р/р	Код	Тауардың, өнімнің атауы	Өлшем бірлігі	Саны	Бағасы	Сомасы
1	22	шырын DaDa «Апельсин»	дана	10000	320,00	3 200 000,00
2	23	Шырын DaDa «Алма»	дана	9000	310	2 790 000,00
3	24	Шырын DaDa «Қарақат»	дана	7000	300,00	2 100 000,00
						8 090 000,00
						866 785,71

**Жиыны
Оның ішінде ҚҚС :**

Өткізілген құжат түрі:

Сату бойынша құжатты өткізу кезінде бағдарлама қоймадағы активтердің қалдықтарын тексеруді орындайды. Егер «Тауарлар мен қызметтерді сату» құжатында қоймада жоқ ТМҚ көрсетілсе немесе олардың саны сұралғаннан аз болса, онда құжат орындалмайды және экранда тиісті хабарлама пайда болады.

ЖШС дайын өнімді сатып алушыға сатуды жүзеге асырды.

НАЗАР аударыңыз! Шырындардың номенклатурасы алдыңғы сатудан өзгеше!

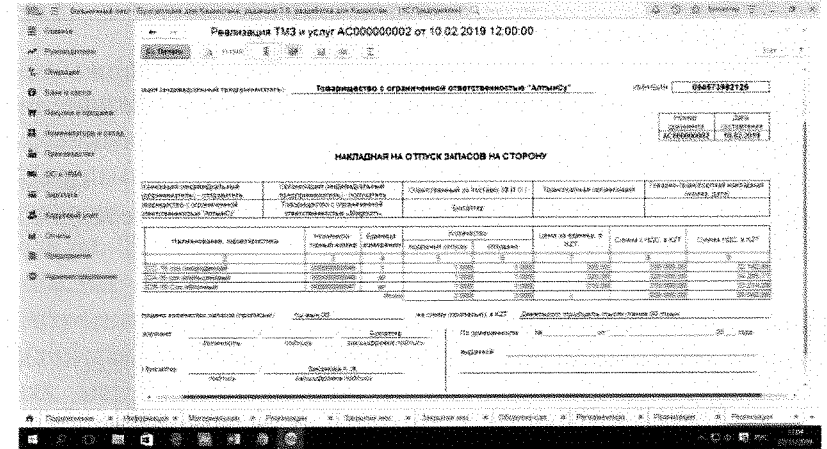
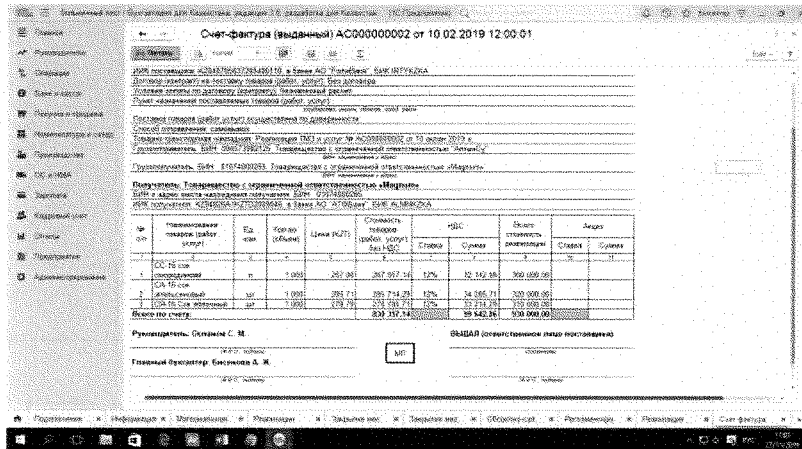
№	Шаруашылық операциялар	Операция сомасы	Құжаты
1	10.02.2019 ж. қолданыстағы келісімшартқа сәйкес «Magnum» ЖШС-нен шырындар үшін төлем алынды	1 200 000	10.02.2019 ж № 98 төлем тапсырмасы
2	10.02.2019 ж. қолданыстағы келісімшартқа сәйкес «Magnum» ЖШС-не тауар тиелді Жүкқұжатта Закиров Адылжанның атына 09.02.2019 ж. №45 сенімхат көрсетілген жөнелтілген өнімнің саны жүкқұжатта көрсетілген. – сатылған өнімнің құны; – сатылған өнім бойынша ҚҚС есептелді.	930 000 99 642,86	Ш/фактура Берілген жүкқұжаты

Жүккүжат:

№ п/п	Код	Тауардын, өнімнің атауы	Өлшем бірлігі	Саны	Бағасы	Сомасы
1	0000000 0046	СС-16 карақат шырыны	дана	1000	300,00	300 000,0 0
2	0000000 0047	СА-16 апельсин шырыны	дана	1000	320,00	320 000,0 0
3	0000000 0048	СЯ-16 алма шырыны	дана	1000	310,00	310 000,0 0
						930 000,00
						99 642,86

Жиыны

Оның ішінде ҚҚС :

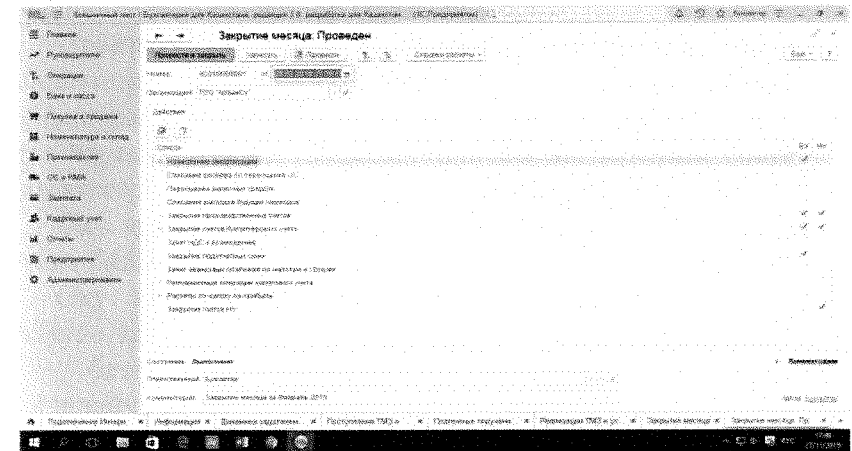

Тапсырма 12.2. Шаруашылық ситуация: «Айдын жабылуы»

2019 жылдың ақпан айына алдын-ала айналым тізімдемесін қалыптастырыңыз, жабылатын шоттардағы қалдықтарды қараңыз.

Кезеңді жабу

Операциялар → реттеуші → құжаттың күні → қажетті әрекеттерді таңдаңыз → жазу → ок

Қаржылық есептілік

Есеп берулер → регламенттік → жабу → қаржылық есептілік → есеп беруді таңдау (бухгаланс) → кезенділік (ай сайын) → ағымдағы ай → толтыру

Есеп беру → регламенттік → жабу → салық есептілігі → есеп беруді таңдау (200-нысан) → кезенділік (токсан) → ағымдағы ай → толтыру

Әмбебап есеп беру

Операциялар → Стандартты есеп берулер → Әмбебап есеп беру

Есеп берулердің әртүрлі нұсқалары мен түрлерін қараңыз және қалыптастырыңыз

Мысалы,

Ақпан айына жинақ тіркелімі – ӘС табыстар туралы мәліметтер

Ақпан айына жинақ тіркелімі – ЖТС бюджетпен есеп айырысу

ҚОРЫТЫНДЫ

Қаржылық, бухгалтерлік, экономикалық және басқа мамандықта оқитын студенттерді оқыту барысында оқытушылар зертханалық тапсырмаларда қолдануға арналған материалдарды іздеу қиындықтармен тап болады. Тапсырманы орындау үшін кейс тапсырмаларды құрастыруға байланысты компанияның және оның контрагенттерінің деректемелері, технологиялық тізбектің өндірістік қызметпен байланысы, қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді активтерді (ақша, дебиторлық берешек, тауарлық-материалдық қорлар, негізгі құралдар, материалдық емес активтер және т.б.) пайдалану туралы әр түрлі ақпарат қажет.

Бұл оқу құралында аталған мәселерге сәйкес барлық оқу материалы ұсынылған және "ІС" бағдарламасының стандартты нұсқасы аясында кәсіпорынның есеп саясатына сәйкес бағдарламаны конфигурациялауға арналған нұсқаулар берілген. Біршама күрделі тапсырмаларда әрекеттер тізбегі мен қадамдарын көрсететін «→ белгісін» қолдана отырып, әрекеттерді орындау туралы кеңестер берілген.

Практикалық оқу құралы студенттер мен тыңдаушыларға «Қазақстан үшін Бухгалтерия» конфигурациясының мүмкіндіктерімен танысуға және онда жұмыс істеудің пайдаланушылық дағдыларын алуға көмектеседі.

Оқу құралында бухгалтерлік және салықтық есептің негізгі бөлімдері қарастырылған.

Оқу құралы тыңдаушыларға алынған материалды бекітуге мүмкіндік беретін практикалық тапсырмаларды өз бетінше орындауға үйретуге арналған. Пайдаланушылар «Қазақстан үшін Бухгалтерия» конфигурациясының мүмкіндіктері туралы нақты түсінік алу үшін белгілі бір анықтамалықтар мен құжаттарды

қалай толтыру керектігі туралы қажетті ақпаратты алады, сондай-ақ есеп берулерді қалыптастыруды, жалақы және онымен байланысты есептеулерді есептеуді, регламенттік операцияларды орындауды үйренеді.

Қазіргі заманғы ақпараттық технологиялар бухгалтерлік есептің барлық салаларына сенімді түрде енгізілуде. «Қазақстан үшін 1С – Бухгалтерия» бағдарламасын пайдаланудың үлкен перспективалары бар, өйткені бағдарламаны құрастырушылар технологияның жаңа мүмкіндіктеріне тез бейімделеді және сәйкес келеді.

Жақында ғана пайда болған бұлтты технологияларды Қазақстанның бухгалтерлері кеңінен қолданады.

Оқу орындары бұлтты технологияларды оқу процесінде де қолдана алады. Бұл тәсілдің артықшылықтары бағдарлама провайдерлері жүргізетін тұрақты жаңартуларда.

Конфигурация оқытуға арналмаған, яғни оның ешқандай шектеулері жоқ және студенттер жұмыс бағдарламасында белгіленген бекітілген регламенттік анықтамалықтармен тапсырмаларды орындайды. АЕК, ЕТЖ, салықтар мөлшерлемелерін және басқа да нормативтік талаптарды бағдарлама провайдерлері уақытында және мерзімінде өзгертеді. Бухгалтерлерге бағдарламашыларды шақырудың немесе жаңартуларды сатып алудың қажеті жоқ.

Тағы бір артықшылығы – Интернет болған кезде кез-келген жерден мәліметтер базасына қол жетімділік. Бұл әсіресе карантин және жұмыс орындарына қозғалысты шектеу кезеңінде өте маңызды және ыңғайлы.

Зертханалық тапсырмалар бойынша деректер Нархоз университеті студенттерінің оқу үдерісінде бұлтты технологияларды қолдану арқылы апробациядан өтті.

БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕПТІҢ ШОҒТАР ЖОСПАРЫ

Коды	Атауы	Вал	Саны	Балан	Акт	Субконто 1	Субконто 2	Субконто 3
000	Көмекші			стан	АП			
1000	Ақша қаражаттары			тыс	АП	Ақша қаражаттары	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)	
1010	Кассадағы ақша қаражаты	+			А	Ақша қаражаттары	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)	
1020	Жолдағы ақша қаражаты				А	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)		
1021	Жолдағы ақша қаражаты	+			А	Ақша қаражаттары	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)	
1022	Валютаны айырбастау				А	Контрагенттер	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)	

1030	Ағымдағы банктік шоттардағы ақша қаражаты	+		А	Ақша қаражаттары	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)
1040	Корреспонденттік шоттардағы ақшалай қаражат	+		А	Ақша қаражаттары	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)
1050	Жинақ шоттарындағы ақшалай қаражат	+		А	Ақша қаражаттары	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)
1060	Пайдаланылуы шектелген ақшалай қаражат	+		А	Ақша қаражаттары	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)
1070	Электрондық ақшаны есепке алу	+		А	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)	
1080	Өзге де ақшалай қаражат	+		А	Ақша қаражаттары	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)
1090	Ақшалай қаражаттың құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві	+		П	Ақша қаражаттары	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)

1100	Қысқа мерзімді қаржылық активтер			АП		
1110	Қысқа мерзімді амортизациялық құн бойынша бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық активтер	+		А	Контрагенттер	Келісім-шарттар
1120	Қысқа мерзімді басқа жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер		+	А	Бағалы қағаздар	
1130	Қысқа мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланған қысқа мерзімді қаржылық активтер		+	А	Бағалы қағаздар	
1140	Туынды қаржы құралдар			А		
1150	Алуға арналған қысқа мерзімді сыйақылар			А		
1151	Контрагенттерге берілген қарыздар бойынша алынатын қысқа мерзімді сыйақылар	+		А	Контрагенттер	Келісім-шарттар
1152	Қызметкерлерге берілген қарыздар бойынша алуға қысқа мерзімді сыйақылар	+		А	Ұйым қызметкерлері	
1160	Өзге қысқа мерзімді қаржылық активтер			А		
1170	Қысқа мерзімді қаржылық активтердің құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резервтері			П		

1200	Қысқа мерзімді дебиторлық берешек				АП			
1210	Сатып алушылар мен тапсырысшылардың қысқа мерзімді дебиторлық берешегі	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
1220	Еншілес ұйымдардың қысқа мерзімді дебиторлық берешегі	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
1230	Қауымдастырылған және бірлескен ұйымдардың қысқа мерзімді дебиторлық берешегі	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
1240	Филиалдар мен құрылымдық бөлімшелердің қысқа мерзімді дебиторлық берешегі	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
1250	Қызметкерлердің қысқа мерзімді дебиторлық берешегі				А			
1251	Есеп беретін тұлғалардың қысқа мерзімді берешегі	+			А	Ұйым қызметкерлері	Есеп беретін тұлғалар берешегінің түрлері (туралы)	
1252	Төленген жаалақ бойынша берешек				А	Ұйым қызметкерлері		
1253	Қызметкерлерге берілген қарыздар бойынша қысқа мерзімді берешек				А	Ұйым қызметкерлері		
1254	Қызметкерлердің өзге де қысқа мерзімді берешегі (ұрлау, бүлдіру, материалдық залал және т. б.)				А	Ұйым қызметкерлері		

1260	Жалдау бойынша қысқа мерзімді дебиторлық берешек	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
1270	Өзге қысқа мерзімді дебиторлық берешек	+			А			
1271	Жеткізушілерге ТМҚ қайтару бойынша берешек	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
1272	Шағымдар бойынша берешек	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
1273	ТМҚ - дың жетіспеушіліктер бойынша анықталған берешек	+			А	Дебиторлар		
1274	Өзге қысқа мерзімді дебиторлық берешек	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
1280	Қысқа мерзімді дебиторлық берешектің құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резервтері	+			П	Дебиторлар		
1300	Қорлар				АП			
1310	Шикізат және материалдар	+			А	Номенклатура		
1320	Дайын өнім	+			А	Номенклатура		
1330	Тауарлар	+			А	Номенклатура		
1340	Аяқталмаған өндіріс				А	Бөлімше	Номенклатуралық шығындар бабы	
1341	Негізгі өндіріс				А	Бөлімше	Номенклатуралық шығындар бабы	
1342	Өз өндірісінің жартылай фабрикактары				А	Бөлімше	Номенклатуралық шығындар бабы	
1343	Көмекші өндіріс				А	Бөлімше	Номенклатуралық шығындар бабы	
1350	Өзге қорлар	+			А	Номенклатура		

1351	Қайта өңдеуге берілген материалдар	+	А	Контрагенттер	Номенклатура
1360	Қорлардың құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резервтері	+	П	Номенклатура	
1361	Шикізат пен материалдарды есептен шығару резерві	+	П	Номенклатура	
1362	Дайын өнімді есептен шығару резерві	+	П	Номенклатура	
1363	Тауарларды есептен шығару резерві	+	П	Номенклатура	
1370	Қорларды қайтару құқығы бар актив	+	А	Контрагенттер	Номенклатура
1400	Ағымдағы салықтық активтер		А	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
1410	Корпоративтік табыс салығы		А	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
1420	Қосылған құн салығы		А	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
1421	Орын толтыруға қосылған құн салығы		А	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)

1422	Қосылған құн салығы (есепке алынуға жатқызылғаны)		А	Контрагенттер	Келу құжаттары
1423	Салық агентімен төленетін қосылған құн салығы		А	Контрагенттер	Келу құжаттары
1430	Өзге салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер		А	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
1500	Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер		АП	Айналымнан тыс активтер	
1510	Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер		А	Айналымнан тыс активтер	
1520	Сатуға арналған істен шығатын топтар		А	Айналымнан тыс активтер	
1530	Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтердің (немесе істен шығатын топтардың) құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резервтері		П	Айналымнан тыс активтер	
1600	Биологиялық активтер		АП	Биологиялық активтер	
1610	Өсімдіктер		А	Биологиялық активтер	
1620	Жануарлар		А	Биологиялық активтер	
1630	Биологиялық активтердің құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві		П	Биологиялық активтер	

1700	Өзге қысқа мерзімді активтер				АП			
1710	Берілген қысқа мерзімді аванстар	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
1720	Алдағы кезеңдердің шығыстары				А	Болашақ кезеңдердің шығыстары		
1730	Шарттар бойынша қысқа мерзімді активтер	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
1740	Шарттар бойынша қысқа мерзімді активтердің құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
1750	Өзге қысқа мерзімді активтер.				А			
2000	Ұзақ мерзімді қаржылық активтер				АП			
2010	Ұзақ мерзімді амортизациялық күнмен бағаланған қаржылық активтер	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
2020	Ұзақ мерзімді басқа жиынтық табыс арқылы әділ күнмен бағаланған қаржылық активтер	+			А	Бағалы қағаздар		
2030	Ұзақ мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ күнмен бағаланған қаржылық активтер	+			А	Бағалы қағаздар		
2040	Туынды қаржы құралдар				А			
2050	Алуға арналған ұзақ мерзімді сыйақылар	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	

2060	Үлескерлік құралдар				А	Бағалы қағаздар		
2070	Өзге ұзақ мерзімді қаржылық активтер				А			
2080	Ұзақ мерзімді қаржылық активтің құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві				П			
2100	Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек				АП			
2110	Сатып алушылар мен тапсырысшылардың ұзақ мерзімді берешегі	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
2120	Еншілес ұйымдардың ұзақ мерзімді дебиторлық берешегі	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
2130	Қауымдастырылған және бірлескен ұйымдардың ұзақ мерзімді дебиторлық берешегі	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
2140	Филиалдар мен құрылымдық бөлімшелердің ұзақ мерзімді дебиторлық берешегі	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар	
2150	Қызметкерлердің ұзақ мерзімді дебиторлық берешегі				А			
2151	Есеп беретін тұлғалардың берешегі	+			А	Ұйым қызметкерлері	Есеп беретін тұлғалар берешегінің түрлері (туралы)	
2152	Төленген жалақы бойынша берешек				А	Ұйым қызметкерлері		

2153	Қызметкерлерге берілген қарыздар бойынша ұзақ мерзімді берешек				А					
2154	Қызметкерлердің басқа да ұзақ мерзімді берешегі (ұрлау, бұлдіру, материалдық залал және т. б.)				А					Келісім-шарттар
2160	Жаллау бойынша ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	+			А				Контрагенттер	Келісім-шарттар
2170	Өзге ұзақ мерзімді дебиторлық берешек				А					
2171	Жеткізушілерге ТМҚ қайтару бойынша берешек	+			А				Контрагенттер	Келісім-шарттар
2172	Шағымдар бойынша ұзақ мерзімді берешек	+			А				Контрагенттер	Келісім-шарттар
2173	ТМҚ - дың жетіспеушіліктер бойынша анықталған берешек				А				Дебиторлар	
2174	Өзге де ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	+			А				Контрагенттер	Келісім-шарттар
2180	Ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві	+			П				Контрагенттер	Келісім-шарттар
2200	Инвестициялар	+			АП					
2210	Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар	+			А				Контрагенттер	Келісім-шарттар
2220	Бастапқы құны бойынша есепке алынатын инвестициялар	+			А				Контрагенттер	Келісім-шарттар

2230	Инвестициялардың құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві	+			П				Контрагенттер	Келісім-шарттар
2300	Инвестициялық жылжымайтын мүлік				АП				Негізгі құралдар	
2310	Инвестициялық жылжымайтын мүлік				А				Негізгі құралдар	
2320	Инвестициялық жылжымайтын мүліктің амортизациясы				П				Негізгі құралдар	
2330	Инвестициялық жылжымайтын мүліктің құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві				П				Негізгі құралдар	
2400	Негізгі құралдар				АП				Негізгі құралдар	
2410	Негізгі құралдар				А				Негізгі құралдар	
2420	Негізгі құралдардың амортизациясы				П				Негізгі құралдар	
2430	Негізгі құралдардың құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві				П				Негізгі құралдар	
2440	Активті пайдалану құқығы				А				Негізгі құралдар	
2450	Активті пайдалану құқығының амортизациясы				П				Негізгі құралдар	
2460	Активті пайдалану құқығының құнсыздануынан болатын залал				П				Негізгі құралдар	
2500	Биологиялық активтер				АП				Биологиялық активтер	

2510	Өсімдіктер				А	Биологиялық активтер
2520	Жануарлар				А	Биологиялық активтер
2530	Биологиялық активтердің амортизациясы				П	Биологиялық активтер
2540	Биологиялық активтердің құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві				П	Биологиялық активтер
2600	Барлау және бағалау активтері				АП	
2610	Барлау және бағалау активтері				А	
2620	Барлау және бағалау активтерінің амортизациясы				П	
2630	Барлау және бағалау активтерінің құнсыздануынан болатын шығындарға арналған бағалау резерві				П	
2700	Материалдық емес активтер				АП	Материалдық емес активтер
2710	Гудвилл				А	Материалдық емес активтер
2720	Гудвиллдің құнсыздануы				П	Материалдық емес активтер
2730	Өзге материалдық емес активтер				А	Материалдық емес активтер
2740	Өзге материалдық емес активтердің амортизациясы				П	Материалдық емес активтер

2750	Өзге материалдық емес активтердің құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві				П	Материалдық емес активтер
2760	Активті пайдалану құқығы				А	Материалдық емес активтер
2770	Активті пайдалану құқығының амортизациясы				П	Материалдық емес активтер
2780	Активті пайдалану құқығының құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві				П	Материалдық емес активтер
2800	Кейінге қалдырылған салықтық активтер				А	Салықтар, алымдар, аударымдар
2810	Корпоративтік табыс салығы бойынша кейінге қалдырылған салықтық активтер				А	Салықтар, алымдар, аударымдар
2900	Өзге ұзақ мерзімді активтер				АП	
2910	Берілген ұзақ мерзімді аванстар		+		А	Контрагенттер
2920	Алдағы кезеңдердің шығыстары				А	Болашақ кезеңдердің шығыстары
2930	Аяқталмаған құрылыс				А	Құрылыс объектілері
2931	Аяқталмаған құрылыс				А	Шығындар баптары (туралы)
2932	Жабдықтарды монтаждау		+		А	Номенклатура

2933	НҚ жаңғырту және күрделі жөндеу				А	Негізгі құралдар	Шығындар баптары (туралы)
2940	Шарттар бойынша ұзақ мерзімді активтер	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар
2950	Шарттар бойынша ұзақ мерзімді активтерің құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
2960	Шарттар бойынша шығындар	+			А	Контрагенттер	Келісім-шарттар
2970	Шарттар бойынша шығындар амортизациясы	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
2980	Шарттар бойынша шығындардың құнсыздануынан болатын залалға арналған бағалау резерві	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
2990	Алдағы топтарда көрсетілмеген ұзақ мерзімді активтердің басқа топтары ескерілген өзге ұзақ мерзімді активтер.				А		
3000	Қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер				П		
3010	Қысқа мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржылық міндеттемелер	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар

3020	Қысқа мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық міндеттемелер	+			П	Бағалы қағаздар	
3030	Туынды қаржы құралдар				П		
3040	Қатысушылардың дивидендтері мен кірістері бойынша қысқа мерзімді кредиторлық берешек	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3050	Төлеуге арналған қысқа мерзімді сыйақылар	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3060	Ұзақ мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржы міндеттемелерінің ағымдағы бөлігі	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3070	Ұзақ мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы міндеттемелерінің ағымдағы бөлігі	+			П	Бағалы қағаздар	
3080	Өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	+			П		
3100	Салықтар бойынша міндеттемелер				П	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
3110	Төлеуге тиісті корпоративтік табыс салығы				П	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)

3120	Жеке табыс салығы			П	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
3130	Қосылған құн салығы			П	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
3140	Ақциздер			П	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
3150	Әлеуметтік салық			П	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
3160	Жер салығы			П	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
3170	Көлік құралдары салығы			П	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
3180	Мүлік салығы			П	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
3190	Өзге салықтар			П	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
3200	Басқа да міндетті және еркін төлемдер бойынша міндеттемелер			П		

3210	Әлеуметтік сақтандыру бойынша міндеттемелер			П		
3211	Әлеуметтік аударымдар бойынша міндеттемелер			П	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)	Ұйым қызметкерлері
3212	Әлеуметтік медициналық сақтандыруға жарналар бойынша міндеттемелер			П	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)	Ұйым қызметкерлері
3213	Әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдар бойынша міндеттемелер			П	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)	Ұйым қызметкерлері
3220	Зейнетақы аударымдары бойынша міндеттемелер			П	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
3230	Басқа да міндетті төлемдер бойынша өзге міндеттемелер			П	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
3240	Басқа да еркін төлемдер бойынша өзге міндеттемелер			П		
3300	Қысқа мерзімді кредиторлық берешек			П		
3310	Өнім берушілер мен мердігерлерге берілетін қысқа мерзімді берешек	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3320	Еншілес ұйымдарға берілетін қысқа мерзімді кредиторлық берешек	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар

3330	Қауымдастырылған және бірлескен ұйымдарға берілетін қысқа мерзімді кредиторлық берешек	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3340	Филиалдарға және құрылымдық бөлімшелерге қысқа мерзімді кредиторлық берешек	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3350	Еңбекақы төлеу бойынша қысқа мерзімді берешек			П	Ұйым қызметкерлері	
3360	Жалдау бойынша қысқа мерзімді берешек	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3370	Ұзақ мерзімді кредиторлық берешектің ағылдағы бөлігі	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3380	Өзге қысқа мерзімді кредиторлық берешек			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3381	Сатылған дайын өнімді, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді қайтару бойынша берешек	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3382	Тағайындалған айыппұлдар бойынша тұрақсыздық айыбы бойынша берешек	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3383	Банктердегі шоттардағы қате есептелген сомалар бойынша берешек	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3384	Депоненттелген еңбекақы бойынша берешек			П	Ұйым қызметкерлері	

3385	Атқару парақтары бойынша берешек			П	Контрагенттер	
3386	Есеп беретін тұлғалар алдындағы берешек	+		П	Ұйым қызметкерлері	
3387	Өзге қысқа мерзімді кредиторлық берешек	+		П	Ұйым қызметкерлері	Ұйым қызметкерлері
3400	Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері			П		
3410	Қысқа мерзімді көпірлерлік міндеттемелер			П	Ұйым қызметкерлері	Ұйым қызметкерлері
3420	Занды наразылықтар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер			П	Ұйым қызметкерлері	Ұйым қызметкерлері
3430	Қызметкерлерге сыйақылар бойынша қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері			П	Резервтер	Ұйым қызметкерлері (туралы)
3440	Өзге қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері			П		
3500	Өзге қысқа мерзімді міндеттемелер			П		
3510	Алынған қысқа мерзімді аванстар	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3520	Алдағы кезендердің кірістері			П	Болашақ кезендердің кірістері	
3530	Сауға арналған істен шығатын топтың міндеттемелері	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар

3540	Шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3550	Аралас қысқа мерзімді қаржы құралының борыштық құрауышы	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
3560	Өзге қысқа мерзімді міндеттемелер.	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4000	Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер				П		
4010	Ұзақ мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржылық міндеттемелер	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4020	Ұзақ мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық міндеттемелер	+			П	Бағалы қағаздар	
4030	Туынды қаржы құралдар				П		
4040	Қатысушылардың дивидендтері және кірістері бойынша ұзақ мерзімді кредиторлық берешек	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4050	Төлеуге арналған ұзақ мерзімді сыйақылар	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4060	Өзге ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер				П		
4100	Ұзақ мерзімді кредиторлық берешек				П		

4110	Өнім берушілер мен мердігерлерге берілетін ұзақ мерзімді кредиторлық берешек	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4120	Еншілес ұйымдарға берілетін ұзақ мерзімді кредиторлық берешек	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4130	Қауымдастырылған және бірлескен ұйымдарға берілетін ұзақ мерзімді кредиторлық берешек	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4140	Филиалдар мен құрылымдық бөлімшелерге берілетін ұзақ мерзімді кредиторлық берешек	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4150	Жалдау бойынша ұзақ мерзімді берешек	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4160	Өзге ұзақ мерзімді кредиторлық берешек	+			П		
4161	Сатылған дайын өнім, тауарлар, жұмыстар, қызметтерді қайтару бойынша ұзақ мерзімді берешек	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4162	Тағайындалған айыппұлдар бойынша ұзақ мерзімді берешек	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4163	Банктердегі шоттардағы қате есептелген сомалар бойынша ұзақ мерзімді берешек	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4164	Депонентелген еңбекақы бойынша ұзақ мерзімді берешек				П	Ұйым қызметкерлері	

4165	Атқару парақтары бойынша ұзақ мерзімді берешек				П	Контрагенттер	
4166	Есеп беретін тұлғалар алдындағы ұзақ мерзімді берешек	+			П	Ұйым қызметкерлері	
4167	Өзге де ұзақ мерзімді кредиторлық берешек	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4200	Ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелері				П		
4210	Ұзақ мерзімді кепілгерлік міндеттемелер				П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4220	Заңды наразылықтар бойынша ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелері				П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4230	Қызметкерлерге сыйақылар бойынша ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелері				П	Резервтер	Ұйым қызметкерлері (туралы)
4240	Өзге ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелері				П		
4300	Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер				П		
4310	Корпоративтік табыс салығы бойынша кейінге қалдырылған салық міндеттемелері				П	Салықтар, алымдар, аударымдар	
4400	Өзге ұзақ мерзімді міндеттемелер				П		
4410	Алынған ұзақ мерзімді аванстар	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар

4420	Алдағы кезендердің кірістері				П	Болашақ кезендердің кірістері	
4430	Шарттар бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4440	Аралас ұзақ мерзімді қаржы құралының борыштық құрауышы	+			П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
4450	Өзге ұзақ мерзімді міндеттемелер	+			П		
5000	Жарғылық капитал				П	Контрагенттер	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)
5010	Артықшылықты акциялар				П	Контрагенттер	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)
5020	Қарапайым акциялар				П	Контрагенттер	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)
5030	Салымдар мен пай				П	Контрагенттер	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)

5100	Төленбеген капитал		A	Контрагенттер	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)
5110	Төленбеген капитал		A	Контрагенттер	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)
5200	Сатып алынған меншікті үлес құралдары		II	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	
5210	Сатып алынған меншікті үлес құралдары		II	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	
5300	Эмиссиялық кіріс		II	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	
5310	Эмиссиялық кіріс		II	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	

5400	Қосымша төленген капитал		II	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	
5410	Негізгі ұйыммен өтеусіз операциялар бойынша қосымша төленген капитал		II	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	
5420	Өзге операциялар бойынша қосымша төленген капитал		II	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	
5500	Резервтер		II	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	
5510	Құрылтайшы құжаттармен белгіленген резервтік капитал		II	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	
5520	Негізгі құралдарды қайта бағалауға арналған резерв		II	Негізгі құралдар	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)

5530	Материалдық емес активтерді қайта бағалауға арналған резерв				П	Материалдық емес активтер	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)
5540	Басқа жиынтық табыс арқылы әділ құн бойынша ескерілген қаржылық активтерді қайта бағалауға арналған резерв				П	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	
5550	Қаржылық активтер бойынша залалға арналған резерв				П	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	
5560	Шетел қызметі бойынша шетел валютасын қайта есептеуге арналған резерв				П	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	
5570	Өзге резервтер				П	Меншікті капиталдағы өзгерістердің түрлері (туралы)	
5600	Бөлінбеген пайда (жабылмаған залал)				П		
5610	Есепті жылдың бөлінбеген пайдасы (жабылмаған залалы)				П		
5620	Өткен жылдардың бөлінбеген пайдасы (жабылмаған залалы)				П		
5700	Қорытынды пайда (қорытынды залал)				П		

5710	Қорытынды пайда (қорытынды залал)				П		
6000	Өнімдерді өткізу мен қызметтер көрсетуден түскен кіріс				АП	Кірістер (туралы)	Номенклатуралық топтар (туралы)
6010	Өнімдерді өткізу мен қызметтер көрсетуден түскен кіріс				П	Кірістер (туралы)	Номенклатуралық топтар (туралы)
6020	Сапылған өнімді қайтару				А	Кірістер (туралы)	Номенклатуралық топтар (туралы)
6030	Бағадан және сатудан жеңілдіктер				А	Кірістер (туралы)	Номенклатуралық топтар (туралы)
6100	Қаржыландырудан түскен кірістер				П	Кірістер (туралы)	
6110	Сыйақылар бойынша кірістер				П	Кірістер (туралы)	
6120	Дивидендтер бойынша кірістер				П	Кірістер (туралы)	
6130	Қаржылық жалдаудан түскен кірістер				П	Кірістер (туралы)	Негізгі құралдар (туралы)
6140	Жылжымайтын мүлікке инвестициялармен болатын операциялардан түскен кірістер				П	Кірістер (туралы)	Негізгі құралдар (туралы)
6150	Қаржылық аспаптардың әділ құнының өзгеруінен түскен кірістер				П	Кірістер (туралы)	Бағалы қағаздар (туралы)

6160	Қаржыландырудан түскен өзге кірістер				Кірістер (туралы)	
6200	Өзге кірістер			П	Кірістер (туралы)	
6210	Активтерді істен шығарудан түскен кірістер			П	Кірістер (туралы)	Айналымнан тыс активтер (туралы)
6220	Өтеусіз алынған активтерден алынған кірістер			П	Кірістер (туралы)	Айналымнан тыс активтер (туралы)
6230	Мемлекеттік субсидиялардан түскен кірістер			П	Кірістер (туралы)	
6240	Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан болатын залалды қалпына келтіруден алынатын кірістер			П	Кірістер (туралы)	
6250	Бағам айырмасынан түскен кірістер			П	Кірістер (туралы)	
6260	Операциялық жалдаудан түскен кірістер			П	Кірістер (туралы)	Негізгі құралдар (туралы)
6270	Биологиялық активтердің әділ құнының өзгеруінен түскен кірістер			П	Кірістер (туралы)	Биологиялық активтер (туралы)
6280	Қаржылық активтердің құнсыздануынан болатын залалды қалпына келтіруден алынатын кірістер			П	Кірістер (туралы)	

6290	Өзге кірістер				Кірістер (туралы)	
6300	Тоқтатылатын қызметке байланысты кірістер			П	Кірістер (туралы)	
6310	Тоқтатылатын қызметке байланысты кірістер			П	Кірістер (туралы)	
6400	Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын ұйымның пайда үлесі			П	Кірістер (туралы)	Контрагенттер (туралы)
6410	Қауымдастырылған ұйымдардың пайда үлесі			П	Кірістер (туралы)	Контрагенттер (туралы)
6420	Бірлескен ұйымдардың пайда үлесі.			П	Кірістер (туралы)	Контрагенттер (туралы)
7000	Өткізілген өнім мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны			А	Шығындар баптары (туралы)	Номенклатуралық топтар (туралы)
7010	Өткізілген өнім мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны			А	Шығындар баптары (туралы)	Номенклатуралық топтар (туралы)
7100	Өнімдерді өткізу мен қызметтерді көрсету бойынша шығыстар			А	Шығындар баптары (туралы)	Номенклатуралық топтар (туралы)
7110	Өнімдерді өткізу мен қызметтерді көрсету бойынша шығыстар			А	Шығындар баптары (туралы)	Номенклатуралық топтар (туралы)

7200	Әкімшілік шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	Бөлімшелер (туралы)
7210	Әкімшілік шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	Бөлімшелер (туралы)
7300	Қаржыландыруға арналған шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	
7310	Сыйақылар бойынша шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	Контрагенттер (туралы)
7320	Қаржылық жалдау бойынша пайыз төлеуге шығатын шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	Негізгі құралдар (туралы)
7330	Қаржылық аспаптардың әділ құнының өзгеруінен болатын шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	Бағалы қағаздар (туралы)
7340	Қаржыландыруға өзге шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	
7400	Өзге шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	
7410	Активтерді қатардан шығару жөніндегі шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	Айналымнан тыс активтер (туралы)

7420	Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан түсетін шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	Айналымнан тыс активтер (туралы)
7430	Бағам айырмасы бойынша шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	
7440	Дебиторлық берешектің құнсыздануы бойынша шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	Дебиторлар (туралы)
7450	Операциялық жалдау бойынша шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	Негізгі құралдар (туралы)
7460	Биологиялық активтердің әділ құнының өзгеруінен болатын шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	Биологиялық активтер (туралы)
7470	Қаржы құралдардың құнсыздануынан болатын шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	
7480	Өзге шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	
7500	Токтатылатын қызметке байланысты шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	
7510	Токтатылатын қызметке байланысты шығыстар					А	Шығындар баптары (туралы)	
7600	Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын ұйым залалының үлесі					А	Шығындар баптары (туралы)	Контрагенттер (туралы)
7610	Қауымдастырылған ұйымдар залалының үлесі					А	Шығындар баптары (туралы)	Контрагенттер (туралы)

7620	Бірлескен ұйымдар залалының үлесі				А	Шығындар баптары (туралы)	Контрагенттер (туралы)
7700	Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар				А	Шығындар баптары (туралы)	
7710	Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар.				А	Шығындар баптары (туралы)	
8100	Негізгі өндіріс				А	Бөлімшелер	Номенклатуралық топтар
8110	Негізгі өндіріс				А	Бөлімшелер	Номенклатуралық топтар
8120	Алыс-беріс шикізатынан өндіріс	+			А	Номенклатура	
8200	Жеке өндірістегі жартылай фабрикалар				А	Бөлімшелер	Номенклатуралық топтар
8210	Жеке өндірістегі жартылай фабрикалар				А	Бөлімшелер	Номенклатуралық топтар
8300	Көмекші өндірістер				А	Бөлімшелер	Номенклатуралық топтар
8310	Көмекші өндірістер				А	Бөлімшелер	Номенклатуралық топтар

8400	Жүкқұжат шығыстары				А	Бөлімшелер	Шығындар баптары (туралы)
8410	Жүкқұжат шығыстары				А	Бөлімшелер	Шығындар баптары (туралы)
9010	Жалға алынған негізгі құралдар			+	АП	Негізгі құралдар	Контрагенттер
9011	Жалға алынған негізгі құралдар			+	А	Негізгі құралдар	Контрагенттер
9012	Жалға алынған негізгі құралдардың амортизациясы			+	П	Негізгі құралдар	Контрагенттер
9020	Қайта өңдеуге қабылданған материалдар			+	А	Контрагенттер	Номенклатура
9021	Коймадағы материалдар			+	А	Контрагенттер	Номенклатура
9022	Өндіріске берілген материалдар			+	А	Контрагенттер	Номенклатура
Я104	1040-кәрт-шоттардағы ақша қаражаты (Пайдаланбау)			+	А	Ақша қаражаттары	Ақша қаражаты қозғалысының баптары (туралы)
Я111	1110 - берілген қысқа мерзімді қарыздар (Пайдаланбау)			+	А	Контрагенттер	Келісім-шарттар
Я112	1120 - саудаға арналған қысқа мерзімді қаржы активтері (Пайдаланбау)			+	А	Бағалы қағаздар	
Я113	1130-өтеуге дейін ұсталатын қысқа мерзімді инвестициялар (Пайдаланбау)			+	А	Бағалы қағаздар	

Я114	1140-сату үшін қолда бар қысқа мерзімді қаржылық инвестициялар (Пайдаланбау)	+		А	Бағалы қағаздар	
Я142	Қосылған құн салығы (есепке жатқызуды кейінге қалдыру) (Пайдаланбау)			А	Салықтар, алымдар, аударымдар	Бюджетке төлемдердің түрлері (қорлар)
Я201	2010 - берілген ұзақ мерзімді қарыздар (Пайдаланбау)	+		А	Контрагенттер	Келісім-шарттар
Я202	2020-өтеуге дейін ұсталатын ұзақ мерзімді инвестициялар (Пайдаланбау)	+		А	Бағалы қағаздар	
Я203	2030-сату үшін қолда бар ұзақ мерзімді қаржы инвестициялары (Пайдаланбау)	+		А	Бағалы қағаздар	
Я301	3010-қысқа мерзімді банктік қарыздар (Пайдаланбау)	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
Я302	3020-банк операцияларын жүзеге асыратын ұйымдардан уәкілетті органның лицензиясыз алынған қысқа мерзімді қарыздар (Пайдаланбау)	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
Я304	3040-ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелердің ағымдағы бөлігі (Пайдаланбау)	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар

Я401	4010 - ұзақ мерзімді банктік қарыздар (Пайдаланбау)	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар
Я402	4020 - уәкілетті тұлғаның лицензиясыз банк операцияларын жүзеге асыратын ұйымдардан алынған ұзақ мерзімді қарыздар (Пайдаланбау)	+		П	Контрагенттер	Келісім-шарттар

Ш.К. Отелбай, А. Шаримхан

**«ІС - Бухгалтерия 8.3» бағдарламасын
оқуға арналған тәжірибелік құрал**

Оқу құралы

Басылуға 19.11.2020 қол қойылды.

Пішіні 60x84 1/16. Көлемі 7 б.т.

Таралымы 500 дана.

Тапсырыс № 00254

ЖШС «Лантар Трейд»

Тел.: +7 702 251 02 17

e-mail: lantar2018@mail.ru

Алматы қаласы, Егизбаева 7В, офис 704.